

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SANDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Tíz esztendő.

Budapest, augusztus 1.

(S.) A Baross-szobor talapzatán három koszoru virít ma reggel óta. Az egyikkel a hálás utód áldozott a nagy előd emlékének, a másik kettőt a csapatvezetői tették le annak a seregnek, amelyet Baross Gábor annyi derék munkára vezetett. Tízéves lett ma a vasminiszter legnagyobb alkotása, a zónatarifa. Illendő volt, hogy megjubilálják azok, akik részint osztályosai voltak a nagy reform megvalósításának, részint mindennapi munkájuk közben közvetlenül közelből szemlélik áldásait. És hálás szívvel vesz részt ebben a jubileumban minden magyar ember.

Micsoda forradalom volt az, amely ma tíz éve felforgatta a régi vasuti politika tisztes hagyományait. A szakemberek, még a legmerészebbek is, kételkedve csóválták a fejüket; aggodalmas arccal kérdezték, hogy mi lesz ebből a rettenetes felforgatásból? A régi rendszer hívei pedig telesírták az egész világot szomorú jóslataikkal, vagy pedig megmosolyogták a laikus észszel, elharmkodva megcsinált újítást, s azt mondták: nem baj, úgy sem tart sokáig.

A szakembereknek végre is igazuk volt. Azt csakugyan nem lehetett volna kívánni tőlük, hogy rossznak idejét multnak lássanak egyszerűen egy rendszert, amelynek hűségese kultuszában nevelkedtek; amiről kora ifjúságukban azt tanulták, hogy ez a vasuti díjzabásnak örökre érvényes szentírása, amelyben kételkedni nem szabad hozzátartozó, lelkiismeretes vasutasnak. Igazuk volt. Csakhogy Baross Gábornak is igaza volt. Ő nem értett a dologhoz szakszerűen, mert ő nem volt vasutas, csak zseni. Amitől a szakember lelkiismerete egész becsületesen visszariadt, azt ő megcsinálta a zseni mérészségével és hitével, fontolgtatás nélkül,

csak a végső, nagy célt tekintve, nem a közbeeső, szakszerű akadályokat. És ha akkor mind a két igazság igazság volt, a végső eredményben a zseni igazságának kellett győznie. És győzött is. Ma, a zónatarifa tízéves jubileumának napján a becsületes szaktudás is meghajtja fejét a zseni előtt. A zónatarifa nemcsak fényesen bevált, hanem hódított is; meghódításra kényszerítette a külföldet is a magyar elmének bátor kezdeményezése előtt; és a nagy alkotás a maga reális hasznai mellett még azt az ideális hasznát is megszerezte nemzeti önérzetünknek, hogy mi voltunk az elsők, akik meg mertük csinálni a század vasuti politikájának legnagyobb reformját, s egyikét a legnagyobbaknak az egész közgazdasági politika mezején; és Európa művelt népei kénytelenek voltak a mi példánkat utánozni.

A külföldnek ez a meghódítása egyik legnagyobb külső igazolása a zóna-díjzabás rendszerének mindenestre. De hogy e nélkül is milyen nagyszerű eredmények hirdetik alkotójának dicsőségét, azt nem szükséges ismételnünk ezen az évfordulón. Hiszen éppen az mutatja leginkább, mennyire egybeforrott egész újabb közgazdasági fejlődésünk az utazás reformjával, hogy szinte mindennap van mit beszélnünk a magyar vasutáról, amely egyik legnagyobb büszkeségünk. Azok az élesen szóló szavak, amelyek a megreformált személydíjzabás pénzügyi sikereit hirdetik, szinte csak másodsorban érdekelnek bennünket. Mindenesetre örvendetes az is, hogy nemcsak finánciális áldozattal nem járt a reform, hanem még közvetlen jövedelmet is hajtott. De ennél a kézzel leginkább fogható eredménynél sokkal fontosabbak azok az eredmények, amelyeknek a megméréséhez nem kell, de nem is elég az egyszerű szorzás és összeadás; amelyek arról beszélnek, hogy Magyarország gazdasági, kulturális,

társadalmi és nemzeti szempontból mit köszönhet a zónatarifának, amely megszüntette a távolságokat; elmosta a térbeli választóvonalakat, addig soha nem is sejtett könnyű érintkezést teremtett az ország legtávolabbi részei között; megsokszorozta a vasut forgalmát; új forgalmi utak létesülésére, a vasuti hálózat mesés kifejlésztésére adta meg a lökést és egyáltalán olyan hihetetlenül gyors fellendülést adott egész forgalmi rendszerünknek, amilyenről azelőtt álmodni sem lehetett. Belevitte az újítás szellemét, fölébresztette az iniciatíva bátorságát, megtermékenyítette az elméket és folytonos előretörekvésre ösztönözte.

Csődálatos, hogy éppen a jubileum előestéjén jelentek meg olyan híresztelések, amelyek a zónatarifa olyan megváltoztatásáról szóltak, amely egyenesen a lényegét sértené. Az utazást megdrágítani nem szabad, ha még annyi pénzügyi ok szólna is mellette. A vasutat nem szabad olyan szemmel nézni, mint az állam egyéb jövedelmi forrásait. Az államvasuti politika nem igazodhatik csakis üzleti szempontok szerint. Üzleti okok sem szólnak a díjak fölemelése mellett, amint ezt a tegnap hivatalosan közzétett kimutatás fényesen bizonyítja. De még ha nem volna is így, akkor sem volna szabad pénzügyi okokból megfélemedezni azokról a magasabb szempontokról, amelyeknek a vasuti politikát irányítani kell. A tarifapolitika intézőinek tovább kell látniuk a biláncnál. Ez a távolabbi látás szülte a zónatarifát. És az a szép, csöndes jubileum, amelylyel a hálás és méltó utód és derék munkatársai áldoztak Baross Gábor emlékének, mindennél érthetőbb cáfolata minden rosszakaratu híresztelésnek. Akik gyöngéd kegyelettel őrzik a nagy alkotó emlékét, azok nem fogják legszebb alkotásának szellemét meghamisítani.

T Á R C A.

Hajnal.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Latzkó Andor.*

Introductió.

Egy sóhajással búcsuzott az éjjel,
És sóhajától megrezgett a lég;
Első aranyugárit szőrvá széjjel
Az égen már az új nap lángja ég;
És mint az ébredő szemébe villan
Az értelem, mely éjjel szunnyadt
Egy fényugár az utcán végig illan,
S vakítva gyújt ki minden ablakot.

Már lárma kél a távol utca végén,
Felkelt a nap, a kávéház setét,
A pék a sarkon már kizárta régen
Forróságot lehellő üzletét.
Szemközt a vásáresarnok lassan éled,
Benépesült előtte már a tér,
S az utcákon keringni kezd az élet,
Lüktetve, mint bennem kering a vér.

S mint szürke fátylon át sok színű képek,
Fáradt szemem ébredni látja még
A várost, míg lassan kopogva lépek,
S térdem meging, és talpam lángban ég. —
Fényét a munka napja hinti szőjjel,
S én önmagam borzadva megvetem;

De azt, kiért virrasztok minden éjjel,
Azt igazán, azt szívből szeretem!

Egy sóhaj.

Váratlanul vad zaj kél, durva lárma,
Egy kétlovas fogat robozva jön,
És benn' kacagva ül két tarka dáma,
Szemközt egy úr, ki gyorsan rám köszön.
S én szinte szégyenlem, hogy ez barátom,
S hogy én is elfoglaltam már helyét,
S egy ablakban majdnem rémülve látom
Egy kis kíváncsi, boglyas lány fejét.

Kuszált haján tollat hagyott a párna,
Egy bájos arcu, kedves tiszta lány,
Fülébe visszacseng soká a lárma,
S bámul a messze száguldók után.
S én gondolatját érzem, eltalálom:
Mi undorral tölt már el engemet,
Az néki még sejtelmes, édes álom,
Mit szíve mélyén titkon eltemet.

S a szél libegve kapja el haját,
S egy elnyomott, egy titkos sóhaját.

Az első munkás.

És útam minden kapú kitérül,
S az utcán egyre, egyre több a nép;
És száz bajomhoz marcangolva járul
A lelkifurdalás, midőn kilép
Elém egy ember, vállán rossz kabátja,
Most hagyta el esendes, szerény lakát;
S biztosan homlokomra írva látja,
Hogy átmulattam ezt az éjszakát.

Csatázni mén a dolgos, nagy sereggel,
Az arcán látom: boldog álma volt,
De munkájához szólítá a reggel
És álmából egy órát elrabolt.
Ő füttyörészik; nyilván jó a kedve;
És szegyenemre érzem, hogy van ok;
Reám tekint, — úgy érzem, hogy nevetve...
S a házfalhoz simúlva rohanok.

Confetti.

Redőny görög, én ballagok leverve,
Látom: mindenki elkerül, ha bír —
Az útamon, szemét közé keverve,
Sok elfakult apró színes papír.
Ezzel csatáztak vígan tegnap este,
Kacagva vígan; a confetti hullt,
S sok ifju lányka gyenge, tiszta teste,
Bár öntudatlan, bűnös lángra gyult.

S bár régen elhangzott a zaj, a lárma,
S a sok színű papír fakó szemét;
De forró lesz nem egy hótiszta párna,
S nem hunyja le sok ifju lány szemét.

A seprő.

És egyre mélyebb lesz a bú a szívben,
És egyre telnek utcák és terek,
És mindenütt sepernek széles ívben
Házmeaternők, házmeterek.
Egy rám tekint titkon: merjen?... ne merjen?
S réttelenül eléri testemet;
Igaza van, házmester úr, seperjen,
Seperjen el csak minden szemetet!

BELFÖLD.

Az aradi román püspök beiktatása. Aradról jelentő tudósítónk, hogy Goldis Jánost, az aradi új román püspököt ma iktatták be hivatalába. A feldíszített templomban megjelent az aradmegyei, bihari békési és eszahi románság és a bácskai öhitűek is nagy számban voltak képviselve. Az előkelő közönség sorában ott voltak: az *Örlepek*, a *Telegdiék*, Balogh László, Beles János országos képviselő, az aradi helyőrség tisztikara *Blondie* vezérőrnagy, Aradmegye hatósága *Fabian* László főispán és dalnoki Nagy Lajos alispán, Bihar megye küldöttsége *Beothy* László főispán s az aradi városi hatóság *Salac* Gyula polgármester vezetése mellett. Ott voltak a templomban: *Zsüszinszky* tanfelügyelő, *Rosenberg* főrabbi, *Kohn* hitközségi elnök, *Csernovits* Diodor jószágigazgató. A képviselők és főispánok magyar diszruhát viseltek.

Goldis püspök *Popea* karánsebesi püspökkel kilenc órákor harangzúgás között vonult be a templomba, amelynek küszöbén az aradi és karánsebesi archimandrita fogadta. *Popea* karánsebesi püspök, a metropolita képviselője, román beszédet mondott. Nagy örömet érte, ugymond, az egyházmegyét *Goldis* megválasztásával. Visszapillantást vet az egyház siralmas helyzetére. Amikor az autonómiát megalkották, a gondviselés küldötte *Saguna* püspököt, aki sikerrel harcolt az egyház javáért. Ott állítja *Goldis* püspök elé mintaul. Azután *Pop Ignác* szentszéki ülnök fölolvasta *Metianu* metropolita leirátát, amely érdemesnek tartja *Goldist* új méltóságára. *Popea* püspök erre beülte *Goldist* a püspöki székre s tovább beszélve, elmondja az új püspök érdemeit, amelyeket az egyház és a kultúra terén szerzett. Méltóságára nehéz, de megkönnyíti a szeretet. Igazságot kell mindig hirdetni.

A beiktatott püspök ezután megtartotta románul a programbeszédét. Különös öröme telik abban, mondja, hogy ott viselheti új méltóságát, ahol ezelőtt harminc évvel pappá szentelték. Törekvése az, hogy kötelességét minden irányban teljesítse. A cél elérésére egyházmegyéjének legjobbait gyűjtötte maga köré. Mintaképe *Saguna* lesz, aki mint *Mózes*, megalkotta a román egyházi országot. *Saguna* örökségét értetlenül fogja fenn tartani. Az egyházmegyét az autonómia értelmében nem egyedül, hanem az összes hivatott elemekkel karöltve fogja vezetni. A papságnak és a tanítéknak kell a népet nevelni és pedig szeretetre, mert a szeretettel nagyra tehető az egyház. Csak a tehetségre és érdemre tekint, a törvénytelenéset kiméltelenül ostorozza. Végül megköszönje az ünnepelést.

Viharos se trécsal kiáltással fogadták a beszédet. A püspök erre misét mondott. Néhány tulzó nem volt melegeve a püspök tapintatos beszédevel. *Goldis* püspök ma bocsáotta ki pasztorlevelét is, melyben először is áldást mond az egyházmegyei klerusra; bírál adja, hogy királyi jóváhagyással ma elfoglalta püspökségét, fölleskesítve hívei bizalmától és szeretetétől és istenbe vetett erős hitel és elhatározással kezdi meg működését, hogy egyházmegyéje kormányzása az evangéliumban írt szellemben történjen. Programja a szeretet ápolása, egyetértő munkával a meglevő intézmények fenntartása, a békeség és közérköcs emelése, az egyházszervezet és kultúra előmozdítása. Papsága és nepe szeretetét és bizalmát kéri e munkájához.

Délben háromszáz terítékes banket volt, melyen megjelentek: *Popea* püspök, *Fabian* aradi és *Lukács* békési főispánok, *Tisza* István, *Takácsy*, *Örley*, *Telegdy*.

Az utolsó vendég.

Kilép, s a pincér görnyedezve bókol,
S kíséri ki a bőkezű urat.
Ki festett arcot fostett arera csókol,
És minden éjjel pezsgővel mulat.
Megösmérem. Tudom, hogy van családja,
S ölelve csókol feleslt leányokat,
Hogy édes anyja sir, ha jönni látja,
És hogy kaphatna tiszta csókokat!

Miatta munkában megtörte testét
Az atyja, holtra fárasztván magát;
S ő házon kívül tölt el minden estét,
És dorbézolva minden éjszakát!
És rám tekint a kocsijába szállva,
És ádáz gyűlölettel néz felém;
Mert ő én bennem önmagát utálja,
Mint önmagam utálom benne én.

Finale.

Bajártam végre hosszú Golgothámat,
Ithon vagyok! Már vár a kis lakás;
De im hátam megett vad lárma támad.
Fentről kacagva néz rám egy rakás
Cselédleány, mindnek pompás a kedve,
És széles természetű kacagva ring;
Azt mutogatja mind nagyot nevetve,
Hogy meg-megbotlom és hogy léptem ing!

Szeretném mind pusztítva verni széjjel!
És önmagam borzadva megvetem;
De azt, kiért virrasztok minden éjjel,
Azt igazán, azt szívből szeretem!

Falogh László és *Beles* képviselők, valamint *Arad*, *Békés*- és *Biharmegye* előkelősége. Az első pohárköszöntőt *Popea* karánsebesi püspök mondotta a királyra, akinek érdeműs uralkodása alatt született még a román egyház autonómiája. *Goldis* éltezte *Popeát*, mint a metropolita képviselőjét, *Velcs* Mihály *Goldist* köszöntötte föl. *Beles* János képviselő a kormányt éltezte, *Tisza* István ironikus háttással a románokhoz szólott, amely testvérnemzet szövetségese a magasatos hivatások teljesítésében. *Popea* püspök hangsúlyozta, hogy a románok és a magyarok eddig nem értették meg egymást, mert nem volt alkalom az eszmék kicserélésére. A püspök hazafias beszéde után a románok a magyarokkal összecsofolóztak. *Salac* polgármester a románokra emelte poharát. Délután hangverseny és este táncmulatság volt.

KÜLFÖLD.

A 14. § ellen. Bécs város tanácsa ma egyhangulag olyan határozati javaslatot fogadott el, amely a szesz- és cukoradóról szóló rendelet kibocsátása ellen irányul és a kormányt felszólítja, hogy a reicherathot azonnal hívja egybe és terjeszse elébe ugy ezt a rendeletet, mint a kiegyezésre vonatkozó összes törvényjavaslatokat. A közszégi képviselőtestület egyszersmind azt a reményét is fejezi ki, hogy a reicherath ezt a rendeletet nem fogja jóváhagyni. Csütörtökön teljes ülése lesz a közszegtanácsnak, hogy határozatot hozzon erről a határozati javaslatról. A közszegtanács csütörtökön délután fog gyűlést tartani, hogy állást foglaljon a 14. § és a kiegyezés ellen. *Lueger* határozati javaslatával az ellenzők nincs megelőzve s így valószínűleg zajos és heves vita lesz.

Salzburg, augusztus 1.

A tiltakozó gyűlést a hatóság feloszlotta. A résztvevők az utcára tódultak és tüntető kőmenetben be akarták járni a várost. De csak a városházaig juthattak, mert három század gyalogság állotta el a tüntetőket utját.

— Le a kormánynyal!

— Veszszen a kiegyezés! — zúgott a tömeg. Egy rendőrszt felszólította a tüntetőket, hogy oszoljanak el s amikor valaki azt kiáltotta: *Fufuj!* megparancsolta a lovasrendőröknek, hogy ugrassanak a tömeg közé. Szerencsére nem került a dolog vérontásra. A tüntetők mindenfelé elszéledtek, miközben egyre kiáltották:

— Akaszszátok fel Thunt!

Késő este még mindig nagy izgatottság uralkodik az utcákon.

Az interparlamentáris konferencia. *Krisztianában* ma nyílt meg az interparlamentáris konferencia, amelyen megjelentek a világ összes parlamentjeinek képviselői. A magyar országgyűlés, mint ismeretes, tizenkét taggal van képviselve, kiket gróf *Apponyi Albert* az élükön, kiváló nyájassággal fogadtak. A mai első napon nagy ünnepség volt a krisztianai városházán. Az első ülés holnap lesz, melyen a tavalyi kongresszuson hozott határozatoknak megfelelő elaborátumok fognak előterjesztetni.

A belgrádi merénylet. Belgrádból jelentik ma, hogy a rögtönítélő bíróság az előtte levő anyagot három csoportba osztotta be. Az első csoportba politikai bűntettek tartoznak, amelyek a merénylettel nem állanak különös összefüggésben. Az ezen bűntettekkel vádlottak egy részét már elítélték, másik részét felmentették. A második csoport a merényletre vonatkozik, melyre *Nikolics* ezredes bérlette föl *Knezevicset* és amelyre külföldről érkezett pénz fordítottak. A harmadik csoportba azok a vádlottak tartoznak, akik a dinasztia ellen tervezett összeesküvésbe voltak keverve és akiknek élön *Tausanovic* áll több tekintélyes radikálissal. A Milán ellen elkövetett merénylet csak bevezetése lett volna egy *Sándor király* élete ellen való összeesküvésnek. Magára a merényletre vonatkozólag *Knezevic* és *Nikolics* vallomást tettek, de az összeesküvés szerzői még mindent tagadnak, jöllehet a tanuvalomások és elközött levelezések elég bő anyagot szolgáltatják a bizonyítékoknak. A bíróság a merénylet ügyében augusztus közepé előtt aligha fog itélni.

Zimonyból jelentik, hogy ma odaérkeztek az összes, Belgrádban tanuló montenegrói diákok. A szerb kormány valamennyi montenegrói tanulóat Belgrádból kiutasította és *Zimonyba* kísértette. Minthogy pénz nélkül érkeztek *Zimonyba* a tanulók, *Zimony* városa saját pénzén szállította őket *Fiuméba*, ahonnan azokat hajón visszatérnek hazájukba.

A hágal tanácskozások eredménye. A bécsi felhivatalos *Fremdenblatt* ma a hágal konferencia befejezéséről ír s azt mondja, hogy helytelen dolog a konferencia meghiusulásáról beszélni. Inkább azt lehetne mondani, hogy a konferencia eredménye még kiszámíthatatlan. A záróhatározatot az összes képviselők aláírták s azoknak az államoknak a hozzájárulására, melyeknek a képviselői az egyezményeket nem írták alá, 1899. december 31-ikét tűzték ki határidőül. E szerint nem mondható, hogy azok az államok, melyeknek az aláírása hiányzik, visszautasították a határozatokat. Az aláírás hiánya korántsem minősíthető visszautasításnak. Már azelőtt is ugy volt, hogy nemzetközi konferenciák határozataik számára fenn tartottak bizonyos határidőt. Ausztria-Magyarországon az egész ügyet elejétől fogva igen komolyan vették s azért minden egyes határozatot, mielőtt ráteszik Ausztria-Magyarország aláírását, gondosan megvizsgálják és megfontolnak. Reméljük, így végződik a cikk, hogy 1900-ig az elfogadott határozatokon elegendő számú aláírás lesz. Ez aztán szép ajándék lesz a nemzetek számára és legszebb jutalma annak a nemes uralkodónak, aki a konferenciát tervezte és nagy tekintélyével olyat tett lehetővé, amire eddig nem volt példa a történelemben, tudniillik olyan békekonferenciát, amelyet nem előzött meg háború. A *Neue Freie Presse* is hasonló szellemben nyilatkozik a békekonferenciáról s rámutat arra, hogy a Kongo-egyezmény aláírására is ilyen határidőt engedtek a kormányoknak.

A belga kormány bukása.

Budapest, augusztus 1.

Bármily szívoán ragaszkodott is *Vandenpeereboom* a miniszterelnöki székhöz, az után a páratlanul ezúfságos kudarc után, amely a parlamentben érte, nem tarthatta magát tovább, bármennyire agítáltak is érdekében egész befolyásukkal a püspökök. A kormány ma a király követelésére beadta lemondását és *Vandenpeereboom* miniszterelnök ezt be is jelentette a képviselőházban. Egy szégyenletes korszakon tehát átesett a belga parlament; de hogy mi következik ez után, azt sem a pártok, sem az új kormány, amely *Smet de Naers* elnöklete alatt alakul nem tudják. A pártok nem tudnak egymással megállapodni egy új választási törvényre nézve s könnyen megeshetik, hogy az új kormány maga választási programjával ismét szemben fogja találni az obstrukciót.

Mai távirataink a következők:

Brüsszel, augusztus 1.

A miniszterválságot a püspöki karnak nem sikerült elodázni. *Vandenpeereboom* a választási javaslat tárgyalására kiküldött bizottság határozata után is ragaszkodott ugyan állásához, de a király kereken felszólította, hogy az egész kormánynyal együtt adja be lemondását. Az audiencia után a miniszterelnök az egész kabinet nevében lemondott. A király nyomban *De Smet de Naert* hívatta és megbizta a kabinetalakítással. Az új kormány megalakulása nehezen fog menni, mert *De Smet de Naer* a proporcionális választási rendszert akarja behozni s e miatt a *Woeste*-csoportot az új kormány azonnal szemben fogja magával találni.

Brüsszel, augusztus 1.

Délélt minisztertanács volt. A miniszterek egyhangulag azon a véleményen voltak, hogy a minisztertanács a választási reform megvizsgálására kiküldött bizottság tegnapi szavazását tekintetbe véve, be kell adnia lemondását. A minisztertanács berekesztése után *Vandenpeereboom* miniszterelnök átnyújtotta a királynak az egész minisztérium lemondását.

Brüsszel, augusztus 1.

A képviselőház folyosóin már az ülés előtt beszéltek, hogy a kormány beadja lemondását. S ez meg is történt. Mindjárt az ülés elején fölállott a miniszterelnök és bejelentette, hogy a kormány a választási reform tárgyában kiküldött bizottság tegnapi határozata következtében átadta lemondását a királynak. A miniszterelnök egyáltal kijelentette, hogy ha a kamarának nincs ellene kifogása, a kormány rendelkezésére áll a kamarának, hogy a folyó ügyeket intézze.

Vandervele tiltakozott az ellen és mindennemű vitának elnapolását kérte, mert felelős kormány hiányában nem lehet tanácskozni.

A képviselőház végül *Vandervele* indítványára elhatározta, hogy folytatja a napirenden lévő törvényjavaslatok letárgyalását, a nélkül, hogy vitának helye volna. A brüsszeli közúti vasútról szóló javaslat tárgyalásánál tényleg nem is volt vita.

Brüsszel, augusztus 1.

Smet de Naer a kabinet megalakítására két napi haladékot kért és tudatta, hogy a parlamentnek *Theodor* független képviselőnek új választási javaslatát fogja elfogadásra ajánlani.

A rennesi pör.

Budapest, augusztus 1.

Egyre szorosabbra húzódik a hurok azoknak a nyaka körül, akik 1894-ben a Dreyfus-pört megcsinálták s utána négy esztendeig gyártották, vagy gyártatták hozzá a bizonyítékokat. Még az a mérsékelt párt is, mely a revízió követelése mellett azt hangoztatta, hogy az ártatlanul elítéltek a fölmentése után könyörületesen fátyolt kell vetni a multra és nem üldözni a bár jogos bosszu fegyvereivel az igazi bűnösöket, ma már erősen követeli a megtorlást. Igen jelentékeny mozzanat ebben a részben az, amit a mai nap hozott: A *Du Paty de Clam* ellen megindított vizsgálatot megszüntették s őt magát szabadon bocsátották. Ha egybevetjük ezt a tényt a *Figaro* tegnap közölt leleplezéseivel, amelyek szerint *Du Paty* a semmitűszék egyesített tanácsai előtt elég ügyesen védekezett *Cuignet* százados vádjai ellen, aki viszont semmi pozitív bizonyítékot sem tudott *Du Paty de Clam* ellen felmutatni, míg másrészt *Du Paty* a leghatározottabban erősítette, hogy ő mindent csak főlebbvalóinak az utasításaira tett: akkor azt kell hinnünk, hogy *Tavernier* százados, aki a *Du Paty* ellen való vizsgálat vezetésével meg volt bizva, szintén arra a meggyőződésre jutott, hogy *Du Paty* valóban csak azt cselekedte a Dreyfus-ügyben, amit neki *Gonse*, *Mercier* és *Boisdeffre* tábornokok parancsoltak. Ha pedig a vizsgálat ezt kiderítette — s máskülönbben *Du Paty* szabadonbocsátása érthetetlen volna — akkor a most említett tábornokok ki nem kerülhetik az igazságszolgáltatás megtorlását.

Legkényesebb a helyzete *Mercier* volt hadügyminiszternek, aki néhány héttel ezelőtt egy gyűlésen nagy büszkén kijelentette, hogy a rennesi tárgyaláson mindent, de mindent meg fog mondani — jöjjön aztán, aminek jönnie kell. A vitéz tábornok e szerint eddigelé még nem mondott meg mindent, ámbár megesküdött a bíróság előtt, hogy mindent megmond és azt akarta elhitetni, hogy olyan bizonyítékokat tartogat, amelyek az egész világot meg fogják győzni. Ezekben azonban már saját hívei is kételkednek (kivált mióta *Quesnay de Beaurepaire*, a maga harmincegy névtelenjével, olyan hallatlanul neveltségessé tette magát) és előre látják az egykori hadügyminiszternek és társainak végveszedelmét. Így maga *Déroulède* is azt mondta felőle, hogy a rennesi pörben vagy nyőznie, vagy pusztulnia kell. Ugyan így ír *Rochefort*:

Mercier tábornok megesküdött, hogy mindent meg fog mondani. Kérve kérjük, tartsa meg esküjét. Ha vonakodik, elvesz a becsülete és velevész a hadsereg becsülete is, amelynek feje volt.

Drumont pedig azt mondja:

Mercier tábornok vallomása a pör esomópontja. Világos dolog, hogy a bizonyítéknak igen határozottnak kellett lennie, hogy *Mercier* cselekvésre szorították. Világos dolog, hogy Németország nagykövete, aki Franciaországnak legaprókékosabb ügyeibe is beleavatkozik, ha őt érdeklik, beleszólt a Dreyfus-ügybe is. *Casimir Perier* *Mercier* tábornok előtt bizonyára említett tett arról a látogatásról, amelyet Nemetszág nagykövete tett nála. Mit mondott neki? *Mercier* tábornok feladata, hogy ezt elmondja nekünk.

Páris, augusztus 1.

A lapok tudósításainak felszólalása következtében a minisztertanács utasítani fogja a rennesi haditörvényszék elnökét, hogy a tárgyalást ne a katonai fogház termében, hanem a gimnázium tágas disztermében tartsák meg.

Rennes, augusztus 1.

Azt a nyaralót, amelyben *Labori* és családja lakik, tegnap óta két szuronyos csendőr őrzi éjjel-nappal.

Casimir-Périer, *Lebon* volt gyarmatügyi miniszter, *Fayzinet* őrnagy, a párisi katonai fogház volt igazgatója, holnap ideérkeznek.

Carrière őrnagy csupán arra fog szorítkozni, hogy összefoglalja a Dreyfus ártatlansága mel-

lett és ellene szóló bizonyítékokat. De nem fog indítványt tenni.

(A semmitűszék előtt.)

A *Figaro* folytatja a semmitűszék egyesült tanácsai előtt folyt kihallgatásokat, amelyek a büntetőtanács vizsgálatának kiegészítéséül szolgáltak. Ma *Gonse* és *Roget* tábornokok vallomásait közli. A két tábornok ezáltal régebbi vallomásának néhány pontját világitotta meg. A *Figaro* ugyancsak mai számában *Bertulus* vizsgálóbíró vallomását teszi közzé. *Bertulus* visszautasítja *Roget* tábornok személyes támadásait és titkárát hívja föl tanunak arra, hogy bebizonyítsa, hogy *Henry* ezredes érezze, hogy *Walsin-Esterházy* való bűnrészessége le van leplezve, s irni kezdett s *Bertulus* átélte és könnyével elárasztotta. *Bertulus* azután így folytatta:

— Titkárom látta, a mint megmosakodtam, mert nem türtem arcomon olyan ember könnyének a nyomát, akit nem tudtam becsülni. A sirás jelenete után meg voltam róla győződve, hogy a vezérkarnál tudták, hogy *Walsin-Esterházy* volt a bordereau szerzője. *Du Paty de Clam* volt az őrdégi machinációk értelmi szerzője, amelyeknek az volt a célja, hogy *Walsin* megmentsék és *Picquart*-t veszedelembe dönték. *Henry* csak vak eszköz volt *Du Paty* kezében. Ezért mondtam a hadsereg becsületének érdekében, hogy *Du Paty*nak még ugyanazon a napon este kellett volna az agyába golyót röpíteni.

(Dreyfus levelei.)

Ugyancsak a *Figaro* közli ma *Dreyfus*nek eddig még kiadatlan leveleit, nevezetesen azt a kérvényt, amelyet a parlamenthez intézett és a melyben a többi közt a következőket mondja:

Három esztendeig vártam a legborzasztóbb helyzetben, amelyet el lehet képzelni. Azt mondták nekem, hogy az enyémmel főlebb való érdekek lehetetlenné teszik, hogy ügyemben a közönséges vizsgálati eszközöket alkalmazzak, de azzal biztattak, hogy folytatni fogják a nyomozást. A nyomozásnak mindeddig nincsen nyoma és a főlebb való érdek megköveteli, hogy egy asszonyt, két gyermeket és egy ártatlan embert föláldozzanak.

Faure köztársasági elnökhöz intézett levelében *Dreyfus* a következőket írja:

Ártatlanul szenvedem a legborzasztóbb vértanúságot. Nem találok kifejezést annak leírására, hogy minden huszonegy óras nap hány borzasztó percet hoz nekem, de még erőm agóniájában is lelkesít az a remény, hogy meg fogom látni azt a napot, amikor végzetem vissza fog adni drága gyermekeimnek.

Dreyfus 1898-ban arra kérte az Ördögsgizet kormányzóját, hogy a következő kábelátvitratot küldje el a köztársaság elnökének:

Két hónap óta nem kaptam levelet családomtól. Közel vagyok a megőrüléshez, de így is újra kijelentem, hogy én nem vagyok és nem is lehetek a bűnös.

Mikor vasra verték, a következő szavakat írta az Ördögsgizet parancsnokának:

Legyen szives nekem megmondani, hogy milyen bünt vagy hibát követtem el és mit kell tennem, hogy jövőben ezt a borzasztó büntetést elkerüljem. Eddig csak feleségem és gyermekeim iránt való kötelességből éltem, de ha meg kell halnom, úgy kérem, végezzenek velem mentül előbb.

(A bordereau.)

Berlin, augusztus 1.

A párisi *Liberté* a napokban *Grafulet* grófnának és sógorának, *Timan* francia dragonyos tisztnek drezdai és berlini utazásáról érdekes részleteket közölt. Elmondotta, hogy a grófné és a sógora a legilletékesebb helyen tudakozódtak a bordereau eredete felől és szintén arra a meggyőződésre jutottak, hogy *Walsin-Esterházy* írta.

A grófné utazásáról újabban ezeket jelentik: A szász király tartózkodóan fogadta *Grafulet* grófnét és a sógorát, de a berlini udvarnál a rangjuknak megfelelő fogadtatásban vart részük. A császár *Potsdam*ban ebédre is meghívta a grófnét és kíséretét. Ott volt alkalma *Timann*nak *Schwarzkoppen* ezredessel hosszabban beszélni a Dreyfus-ügyről. A francia nagykövet hivatalosan nem vett erről tudomást. A császár bemutatatta magának *Timant* és a francia katonai attaséval együtt őt is meghívta a *tempelhofi* gyakorlóterén tartott diszszemlére.

Ugyanakkor a *monacói* herceg is a *Kaiserhof*-fogadóban lakott s találkozott *Timann*nal. Elmondotta a herceg, hogy beszélt *Schwarzkoppen*nel s most még inkább megerősödött abban a meggyőződésében, hogy *Dreyfus* ártatlan. Közvetlenül e találkozás után történt, hogy a *monacói* herceg meghívta *Dreyfust* a kastélyába.

(Mazeau interviewja.)

Páris, augusztus 1.

A kormány felszólította volt *Mazeaut*, a semmitűszék első elnökét, hogy adjon fölvilágosítást egy interview dolgában, amely az *Echo de Paris*-ban megjelent s amely szerint ő állítólag úgy nyilatkozott, hogy a semmitűszék döntése éppen ségél nem szab korlátokat a rennesi pörnek. A minisztertanács mai ülésén *Monis* igazságügyminiszter bemutatta *Mazeau* választát, amelyből kitűnik, hogy azt a beszélgetést, amely különben sem volt a nyilvánosságnak szánva, nem közölték híven és kelletlenül nagyobb jelentőséget tulajdonítottak neki.

HIREK.

Budapest, augusztus 1.

— BUDAPESTI NAPLÓ. *Julius* 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt furdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak fölhasználásától akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben dhajt lenni kedves közönségével.

— Személyi hírek. *Gróf Szapáry* László fiumei kormányzó szabadságáról ma visszaérkezett. — *Konstantin* orosz nagyherceg és *Miklós* görög királyi herceg hajnalban a Kreta nevű görög hadihajón Fiuméba érkeztek.

— A király vadászaton. *Ischl*-ből jelentik, hogy a király ma reggel négy órakor *Konrád* bajor herceggel *Steinkoglb*a utazott a *wimmerbergi* udvari vadászatra és háromnegyed nyolc órakor visszaérkezett. A vadászaton *Lipót* bajor herceg is részt vett.

— Uj miniszteri tanácsosok. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, *Czekélius* Aurél és *Szterényi* József osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jellegű díjmentesen adományozta.

— Fucsus a Krisztinavárosban. A jövő vasárnap tartják meg a Krisztinavárosban a bucsut. A templomban reggel 10 órakor körmenettel összekötött zeneműve lesz, amelyen a szertartást *Rostaházy* Kálmán plébános végzi. A bucsusok sátrai, mint maskor is, a Szent-János-utcában, meg a Szent-János-terén lesznek felállítva.

— Helyőrség-változások. A Bécsben állomásozó ezredék közül az ideai nagygyakorlatok után a 61. gyalogezred egy zászlóalja *Bródb*a, a második *Zimonyba*, a harmadik pedig *Temesvárra* fog menni. Ezeknek a helyébe jön a 43. gyalogezred egy zászlóalja *Temesvárról* s egy *Karánsebesről* Bécsbe, egy zászlóalj pedig *Temesvárról* *Bruckba*.

— Kinevezések az államvasutaknál. A kereskedelemügyi miniszter a M. Kir. Államvasutak alkalmazottjai részére kibocsátott cím- és illetményszabályzatban a hivatalnokokat illetőleg megállapított III. fokozat 3-ik fizetési osztályába *Winkler* József államvasuti mérnököt főmérnöké, *Radó* Gyula és *Vay* Kazmér ellenőröket főellenőrökké és dr. *Szerbák* Elek és *Bocsnaszky* Vladimir segédtitkárokat titkárokká nevezte ki, *Szechy* Károly főmérnököt pedig a III. fokozat második fizetési osztályába léptette elő.

— Királynék kedvtelése. Egy francia újság ráért érdeklődni az iránt, hogy a királynék milyen passziókkal ütik agyon szabad perceiket. A portugáliai királyné orvostudományt foglalkozik. Gyógyítja, operálja a maga saját külön beteget, mint bármely orvos. *Natalia* szerb királyné filozófus úres óráiban. Legutóbb megjelent aforizma gyűjteményének nagy sikere volt. Az angol királyné újságírással mulat; van egy kis lapja, a *Court Circular*, amelyet ő maga szerkeszt és korrigál. Az érdekes kis újság csak az udvarhoz tartozó legitímabb embereknek jár. Leánya, *Beatrix* hercegnő legyezőkei fest, s az ekképp értékessé lett műtárgyakat — eladja. Végül *Carmen Syl-*váról mindenki tudja, hogy írónő. Talán ő az egyetlen mind az említettek között, aki komolyan veszi a passzióit.

— **Ünnepel a villamos.** Tíz esztendővel ezelőtt esett meg az a merénylet a lovak összessége ellen, hogy Budapest városában valami isten esodáját fogták a kocsiokba, valami lehetlenséget, amit so látni, se hallani nem lehet, egyszerűen csak van. És siklottak finoman, mint a fuvallat, tűneményszerűen tovább a kocsiok a sineken — s utánuk bámult a falusi, hogy: — ejnye no, alul megy-e a ló, vagy drótkötélen húzzák... S nagy, nagy meglepetés, ördögösség és veszedelem volt a villamos vasut. Egy kicsit idegenkedtek is tőle eleintén. Nem igen bizott meg a publikum abban, hogy a fék ott állítja meg az ismeretlen és kitanulmányozhatatlan hatalmat, ahol kell. Hogy vajjon nem-e szalad tovább, nem vágja-e bele a fejét valami lámpásba, vagy nem indul-e vissza csak úgy minden szóbeszéd nélkül, egyszerűen csak vissza... Lassan, lassan azonban csak rendbe jöttünk vele. Sajnos, roppant sok embert eltapostunk, amig valahogyan eljutottunk odáig, hogy a miért villamos, nem muszáj neki szaguldani s nem muszáj neki minden nap kiérdemelni a maga áldozatát. Tul vagyunk már a gyermekkoron. Hát bizony ez nem ment minden áldozat nélkül. Lassan, nehezen szoktunk hozzá az új járművekhez. Az öreg lovasut csendesen bucsuzott és roppant mód trombitált. Az ugyan le nem tepert senkit maga alá. Aki eléje feküdt, azt is átugrálták az okos és a világváros-járásba szépen beletanult lovacskák. A villamos persze másként kezdte, annyira másként, hogy meg is ijedtünk tőle. Hohó, hiszen van nekünk akasztófánk az elitéltek számára, minek ahhoz guillotine... Mennyi, de mennyi ujdonságot kellett irnunk ezen a helyen az Ikszekről és Ipszilónokról, akiket keresztülfutott az a sok szép, drága és itt-ott véres kerekű kocsi... Már untuk is. Végre az is megriktult... A villamos életében korszakot jelent a rendőrségnek az az intézkedése, ami azt mondja, hogy: — lassan hajts! — De az öreg lovasut tartotta magát azután is, amikor már a körton villamos kocsiok szaladgáltak. A lovacskák tovább ügettek — de micsoda kocsiakat hoztak, de micsodákat. Szóval: nagyon piszkosok voltak azok a kocsiok... Aztán egyszerre megmondta magát az is — ez villamos lett. A lovacskákat eladták, a kocsiokat elcsapták s egy szép napon megindult a lovasut vasvonalakon is a villamos. Nagyobb, szebb kocsiok, mint amilyeneket a régebbi társaság berendezett magának s áthidalta a hidakat s most már rangbéli vasut lett ez is. Tehát tíz esztendeje, hogy belevontattuk a jármot a villamos erőbe s azóta huz, taszigál bennünket a valami, amit se látni nem lehet, se hallani. Csak visz.

— **A katonai iskolák.** Az osztrák és a magyar közoktatásügyi minisztériumok, — mint egy bécsi táviratunk közli, — kijelentették, hogy amennyiben a reálistiskolákról szóló törvénnyel összeegyeztethető, halandók a katonai iskolák növendékeinek a vizsgálatok bizonyos könnyítését esetről-esetre megadni, hogyha nyilvános reálistiskolába, illetőleg technikai főiskolára akarnak átlépni.

— **Petőfi emlékezete.** Petőfi halálának ötven-éves fordulóját mindenfelé megünnepelték az országban. Alig aka it olyan város vagy község, ahol kegyelettel ne adóztak volna a lánglékü költő emlékének.

Nyírbátorból írja levelezőnk, hogy ott a város intelligens közönsége Rakodczay szinigazgató társulattal karöltve ünnepelte meg Petőfi emlékezését. Az ünnep a szinkörben ment végbe, ahol a jeles társulat díszelőadást tartott. Színre került Potemkin Petőfi élete és halála, majd Rudnyánsky Gyula Petőfi című darabja. Volt ezenkívül ének, szavalat és előkép. Az előadásban különösen kitűntek H. Novák Irén, Székely René, Rakodczay, Morvay, Gyulás és Bárdy. Előadás után a színház vendéglőjében kétszáz terítékű lakoma volt, amelyen Szabó Lajos református lelkész emlékezett meg szép szavakban a nap fontosságáról. Kivüle felkészöntőt tartott még dr. Boldizsár Imre járási orvos. Az ünnep rendezésében a főérdem Hánel Ferenc kincstári dohányjövendéki tisztartó, aki Kende Sándor gyarossal együtt mindent elkövezt, hogy az ünnep fényesen sikerüljön.

Mezőberényből jelentik, hogy Békésmegye közönsége szintén méltóan ünnepelte meg Petőfi emlékezését. Emléktáblával jelölte meg azt a házat, ahol Petőfi, mint Orlay-Petrich Soma vendége lakott. Az emléktábla leleplezési ünnep a Békésmegyei Köz-művelődési Egyesület diszközgyűléssel kezdődött, amelyen a kormányt és a megyét Lukács főispán és Bodóky főjegyző képviselték. A főispán megnyitó beszéde után, amely határos hódolat volt Petőfi emlékezete iránt, ifjabb Jeszenszky Károly ágostai evangélikus lelkész méltatta Petőfi életét és irodalmi működését. Közgyűlés után az ünneplők a Petőfi-ház elé vonultak, ahol az iparos diárdá éneke után Lukács főispán Békés vármegye közönsége, Abafi Lajos a Petőfi Társaság, Clair Vilmos a Budapesti Napló belső dolgozótársa pedig a Budapesti Újságírók Egyesülete nevében koszorúzta meg az emléktáblát. Délután 2 órakor a Magyar királyi fogadóban díszlakoma volt, melyen Lukács főispán a királyt, ifj. Jeszenszky Károly lelkész a főispánt, dr. Kovács ügyvéd a sajtót, dr. Mazon ügyvéd a hölgyeket, Clair Vilmos pedig a honvédséget éltették. A lakomán, valamint a népdünnepen

a budapesti honvéd zenekar szolgáltatta a zenét, melyet a kerületi parancsnokság szíves készséggel engedett át az ünnep tartására. A jeles zenekar, amelyet mindvégig Bachó karnagy vezényelt, sokáig lesz kedves emlékeztetőben a mezőberényi lakosságnak.

Ezeket kivül megünnepelték a nevezetes évfordulót a következő városokban: Sárszentlőrincen, Nagy-Károlyban, Modorban, Selmecbányán, Ó-Kanizsán, Mezőtúron, Isaszegen, Losoncon, Bártfau és Nagy-Szent-Miklóson.

Jovanovic Zmaj a kiváló szerb költő a Petőfi ünnep alkalmából horvát nyelven a következő tartalmu sürgönyt küldte a Petőfi-Társaságnak:

A nagy Petőfit, akinek költői hira már rég tulszárnyalt a határon, nem magasztalhatják eléggé, mert ő úgy tűndöklök a magyarok egén, mint egy üstökös. Ma épp úgy, mint annak idején.

— **Mormonok a Vatikánban.** A mormonokon sérelem esett. A jövő évben New Yorkban egy vallásügyi kongresszus lesz s erre nem hívták meg őket. A sokfeléségeket nem veszi komolyan a többi hit és mindenkefelett a római katolikus anyaszentegyház, amely a patronusa ennek a különben kissé különös formájú kongresszusnak. A mormonok azonban nem hagyták magukat, hanem fölirták a pápa ő szentségéhez s meghívót kértek. A pápa azonban nem adott nekik. Arra deputációra határozták rá magukat és egy esomé mormon elment Rómába s audienciára jelentkezett. A pápa nem fogadta el őket, tehát Rampollának adták át a kérelmüket, hogy juttassa el a világot urához. Valószínű azonban, hogy ez az ut nem igen fizeti ki magát.

— **A zóna jubileuma.** Ma tíz éve, hogy Baross Gábor, az államvasutak vonalán életbeléptette a zónatarifát. A tízéves jubileum alkalmából a kereskedelmi minisztérium és a hatóság alá tartozó intékciónk kegyeletes ünnepet rendeztek Baross Gábornak, a keleti pályaudvar parkjában lévő szobra előtt. A szobor körül díszruhás vasuti altisztek sora várokozott az ünneplőkre. Tíz órakor megérkeztek a hivatalos előkelőségek. Az ünnepségen ott voltak a kereskedelmi minisztérium részéről: Mándy Lajos, Szeferényi József és Reviczky Konrád miniszteri tanácsos, Vértessy Kálmán, Emmerling Vilmos, Tichl János, Ballay Lajos és Sárkány Andor osztálytanácsos, Szabó Béla posta- és táviró főigazgató és Schmidt Ferenc segédhivatali főigazgató; az államvasutak igazgatósága részéről: Banovics Kajetan miniszteri tanácsos igazgató, Wachtel Károly, Himmel és Csermák felügyelők; az államvasutak jobbpárti üzletvezetősége részéről: Tolnay Kornél főfelügyelő, üzletvezető-helyettes és Haffner felügyelő; a balparti üzletvezetőség részéről: Mezey és Lendvay felügyelők és Neumann állomástömbhelyettes.

Elsőnek a kereskedelmi miniszter koszorújával Vértessy Kálmán miniszteri osztálytanácsos állott a szoborhoz s így szólott:

A kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltóságának megbízásából kegyeletteljes megemlékezésel helyezem e koszorut Baross Gábor volt kereskedelmi miniszternek, a zónatarifa megalkotójának emléke elé.

A koszoru szalagján ez a fölírás:
Néhai bellusi Baross Gábornak, a zónatarifa-megalkotójának — halás utóda és barátja: Hegedűs Sándor.

A kereskedelmi minisztérium Mándy Lajos miniszteri tanácsossal küldte el koszorúját, a ki e szavakkal tette le a babért a szoborra:

A zónatarifa életbeléptetésének tizedik évfordulója alkalmával eljöttünk e szoborhoz, hogy kegyelettel adozzunk a nagy mű megteremtőjére, Baross Gábor emlékének. A kereskedelmi minisztérium tisztviselői kara felejtethetlen emlékü vezére iránti halála és kegyetele jeléül a zónatarifa életbeléptetésének tizedik évfordulóján e koszorut küldi a nagy mű megalkotójának.

A trikolóron e sorok olvashatók: A kereskedelmiügyi m. kir. minisztérium tisztikara — néhai bellusi Baross Gábor volt kereskedelmiügyi miniszternek, a zónatarifa megalkotójának.

A harmadik koszorut az államvasutak igazgatósága és üzletvezetősége szentelte Baross emlékének. Banovics Kajetan miniszteri tanácsos igazgató hozta a koszorut s kísérszavai ezek voltak:

A magyar királyi államvasutak igazgatósága és üzletvezetősége nevében helyezem le e koszorut a zóna-tarifa nagynevű megalkotójának ércemléke elé. Áldott legyen emléke!

A koszoru szalagjának ez a fölírása: A m. kir. államvasutak igazgatósága és üzletvezetősége — a zónatarifa megalkotójának — életbeléptetésé tizedik évfordulója alkalmával.

A kegyeletes ünnep ezzel véget ért.

— **Házasság.** Brichta Manó asztalos mester e hó 6-án délután fél negykor esküszik örök hűséget a dohány-utcai templomban Grünfeld Katica kisasszonynak.

— **Német színésziskola Palotán.** Ugy látszik, hogy Rákos-Palotán valami Seeburg Matild nevezetű nőnek német színésziskolája van. Onnan tudjuk a dolgot, hogy a mult vasárnap, amikor az ország Petőfi Sándor napját ünnepelte, az iskola előadást tartott a palotai nagyvendéglőben. Kíváncsiak vagyunk, hogy ki ez a színésziskola dáma és ki adott neki engedelmet az iskolára.

— **Az állatorvosi akadémiából.** A földmívelésügyi miniszter rendeletileg kimondotta, hogy a hozzá beérkező számos kérvény szerint sok oly polgári iskolát végeztet tanuló van, aki életeleül tűzte ki magának az állatorvosi pályát s ezen pályára készült még, mielőtt a főiskola új szervezeti szabályzata a folyó év elején életbe lépett volna, ezért kivételképp és átmenetileg az 1899/1900-iki tanévre a budapesti állatorvosi főiskolára még oly polgári iskolai tanulók is felvehetőek, akik a polgári iskola VI. osztályát jeles eredménnyel végezték. A miniszter azt is kimondta, hogy miután a kereskedelmi értekezési bizonyítvány a gimnáziumi vagy reálistiskolai VI. osztályu bizonyítványnál magasabb értékű, a VII. osztályu bizonyítványnál pedig egyenértékűnek tekinthető, az 1899/1900. és 1900/1901-iki tanévekben átmenetileg még kereskedelmi értekezési bizonyítvány alapján is történhetik felvétel a budapesti állatorvosi főiskolára.

— **Halálozások.** Deuffstetteni báró Drechsel Gyuláné, született Ladies Margit július 30-ikán 24 éves korában Gyulán meghalt.

Hirth István július 30-ikán Budapesten meghalt. Deutsch Lázárné július 30-ikán 41 éves korában Budapesten meghalt.

Idősebb Bergh Ferenc aranyozó-mester, a Központi Katolikus Legényegylet választmányi tagja a fővárosban elhunyt. Hettőn délután temették.

Meskó László országgyűlési képviselő felesége hosszas betegség után meghalt Nyíregyházán. Az elhunyt urnó Vidliczky országgyűlési képviselőnek a leánya.

— **Hadjahók Fiumében.** A nyári hajóraj, mely a Monarch, Wien és Budapest toronyhajókból, a Prinz Eugen, Kaiser Max és Don Juan d'Austria páncélos hajókból, 12 torpedófogóból és 6 torpedóhajóból áll, reggel Fiuméba érkezett báró Minuttillo ellentengernagy vezetése alatt. A hajókon összesen 3100 ember és 200 ágyu van. Gróf Szapary László kormányzó holnap a hajóraj tiszteletére diszbedét ad.

— **Sikkasztó polgármester.** A horni kerületben fekvő Droizendorf polgármestere, Hohlbaum József az odavaló takarékpénztár kárára 20,000 forintot elikkasztott. Hohlbaum önként jelentkezett a bíróságnál és azt mondja, hogy az elikkasztott összeg csak 4000 forint. A község lakossága kizárólag szegény parasztokból áll, akik nagyon el vannak keseredve, miután nincs reményük arra nézve, hogy a pénzüket valaha visszakapják. A községi pénztárból is hiányzik pénz, ennek nagysága azonban eddig nincs megállapítva. Hogy Hohlbaumnak vannak-e büntársai, az még nincs megállapítva.

— **A fagyalt se mindenkinek való.** Ha az ember meleg délutánon fagyaltot kanalaz, nem is sejtji, hogy micsoda veszedelem van benne. Valami olyan étel ez is, mint a töltött káposzta. A töltött káposzta tudniillik magyarnak orvosság, németnek mérég. A fagyalt a cigányoknak mérég, amint hogy ez kislüt Hódmező-Vásárhelyen. Három kis purdét csipett el a rendőrség. Az volt a bűnük, hogy csirkét loptak s eladták — párját hat krajcárért. A legkisebbek tolvaj öt esztendő, a legnagyobb hét. A rendőrkapitány azzal büntette meg őket, hogy mindenikkel megetett egy porció fagyaltot. A kis cigányok nagyon zokon vették a dolgot. Iszonyuan sivalkoddak, míg a hideg holmit ették — s végül senki fogadást tettek, hogy soha többé nem lopnak csirkét. Tehát a fagyalt jól bevált ezen a téren is. Mégis nagy ember volt az, aki kitalálta.

— **Szerkesztő-változás.** A Reggeli Újság szerkesztésén a Aidor Imrétől Fényes László, a magyar zsurnalisztika egy fiatal, törekvő tagja vette át.

— **A Trubeckoi-pör.** Velencében ma végződött a szenzációs Trubeckoi-pör, amelyben az olasz arisztokráciának legnevesebb tagjai szerepeltek tanukként. Mint tudósítónk táviratozza, a törvényszék Como lelkész, aki hamis születési bizonyítványt állított ki a szelbáhos hercegnek, másfélévi, Bauffremont grófnét pedig, aki érlelmi szerző volt, két évi s egy havi börtönbüntetésre ítélte. A grófné elájult, amikor az elnök kihirdette az ítéletet. A közönség, amelynek soraiban ott voltak a legelőkelőbb olasz arisztokraták, nem várt ilyen szigorú ítéletet s nagy részvételt volt a grófné iránt.

— **Időjárás.** Az országos meteorológiai intézet 1899. augusztus 1-iki jelentése szerint tegnap csupán szórányoson volt némi eső. 1—5 mm. jelent Arva-Varalja, Temesvár és Marosvásárhely. Az ég ma reggel változó felhőzetű. A hőmérséklet emelkedőben.

— **Gombamérgezés.** Lemberg közelében, Pollaván tízenegy munkás mérges gombát evett, kilencen meghaltak, öten a halállal vívdódnak.

— **Marosujvár boldog!** Mégis boldog, ámbátor a nyilatkozatok egész tengere szól már a hírnevéről. Ime, a legujabbak, abban a sorrendben, ahogy kaptuk!

I.

Tekintetes szerkesztőség!

Az ide mellékeltem postavezény kérésére, a mai postával megküldtem ama bizonyos két forintot tekintetes Jövendő Antal urnak Marosujvárra... Marosujvár boldog!

Kiváló tisztelettel maradtam

hálás tisztelőjük
Odry Lehel.

Kassa, 1899. július 28-ikán.

II.

Egy furdóvendég elmondja, hogy az egy Marosujvárdott furdószó asszony panasza idejét multa már, mert a furdóigazgató a szigorú intézkedést, amely esti kilenc órára csöndet parancsolt, megváltoztatta. A furdóigazgató, Kitz Pál, gyakran érintkezik a furdóközönséggel.

III.

Tekintetes szerkesztő ur!

Odry Lehel ertől Kassáról 2 forintot kaptam. -- A postaltárvány szelvényére ez van írva: „A Budapesti Naplóban említett és hibámon kívüli öt-hat éves mulasztást helyrehozandó köszönetem kifejezése mellett van szerencsém a két forintnyi zongora visszaszállítási díjat tisztelettel megtéríteni. Magamat szíves és további jóindulatába ajánlva maradtam Odry Lehel.”

Az Odry Lehel ur által küldött 2 forintot oly szíves kéréssel küldöm a tekintetes szerkesztő urnak, méltóztatásuk azt a *Petőfi háza* alap javára juttatni s azt becses lapjában nyilvánosan felszámolni. Ennél szebb és nemesebb célra nem fordíthatom azt a pénzt, amelyet magaménak már nem mondhatok.

Maradok a szerkesztő urnak

Marosujvárt, 1899. július 30-án

kész szolgája:
Jövendő Antal
iskolai igazgató.

A két forintot a Budapesti Napló kiadóhivatala rendeltetési helyére fogja juttatni.

— **Altisztek halálos párbaja.** Saint-Germain-en Layeből táviratozzák, hogy a 18-ik lovasezred két őrmestere tegnap ott halálos párbajt vívott. *Bioncarelli* korzikai születésű és *Klein* epinali származású őrmesterek összeszólalkozás folytán lovagias téren akarták igazukat kiküzdeni. Súlyos lovassági karddal, bandázs nélkül állottak szemben egymással a kaszárnya lovagló iskolájában. Mindjárt az első összecsapásnál *Bioncarelli* átmetszette *Klein* hónalj-átérét. A sebesülteket a katonai kórházba szállították, ahol nemskora meghalt.

— **Titokzatos bűntett.** Párisban most egy titokzatos bűneset foglalkoztatja a rendőrséget és a közönséget. *Blanc* ezredes Heygonie rendőrbiztosnál jelentést tett, hogy tizenegyet estendő mostoha-leánya, *Maria Louise Sainenay* különös körülmények közt halt meg. A leánya *Willmann* és *Guillet* nevű barátjával éppen az iskolából jött, amikor a Rue de Pache sarkán egy szegényesen öltözött fiatalos nő jött feléjük:

— Jó napot, kicsikém — mondotta ez a hölgy Mariehoz — nem ismerlek meg! A nénikéd vagyok. Aztán megölelte a leánykát s míg barátjainak csokoládécsokorkát adott, neki valami fehér pasztillát adott, s valami olyast mondott, hogy:

— Jót fog tenni, fel fog frissíteni.

Aztán távozott, mire a kis *Willmann* elvált, Marie pedig a kis *Guillet*vel, a portás leányával hazament. A konyhába mentek, ott Marie két nagy pohár vizet ivott, s nagyon rosszul lett. Az ezredes és a portás hozzájött, s akkor még elmondhatta, hogy nagynénje, *Couderené* adott neki pasztillát. Az orvos, akit rögtön elhívtak, tejet, hajtatást rendelt, de a leánykán nem lehetett segíteni, három roham után meghalt. A rendőrbiztos kérdéseire még elmondta az ezredes, hogy felesége első férjének egy testvére volt, a szobán forgó *Couderené*, akinek az anyja dúsgazdag. A két család azonban nem igen érintkezik. A rendőrség a halott két kis barátjainak a vallomása után letartóztatta *Couderénét*, aki állítólag többször fölkereste unokahúgocskáját az iskolánál. Azt a ruhát, amelyet ezeknél a találkozásoknál használt volna, nem találtak meg a lakásán, de találak azokból a pasztillákból egy csomót, amelyet most vegyileg vizsgálnak. Szembesítések történtek, egy sereg tanut hallgattak ki, de *Couderéné* makacsul ragaszkodik, hogy azon a napon délután egy üzletben volt. A titokzatos esetben folytatják tovább buzgón a nyomozást.

— **Tizenötezer forintos lopás.** *Horthy* István huszárszázados tegnap délután gyorsvonattal *Irsávról* Kisújszállásra utazott. Első osztályú kocsiban ült, amelybe kézi utazó táskáját is betette. Kisújszálláson a százados ki akart szállani és rémüléssel vette észre, hogy kizárta táskáját, amelyben 15.000 forint értékű ékszerek voltak, eltűnt. Azonnal jelentést tett az állomásfőnöknek, aki táviratilag értesítette a szolnoki rendőrséget az ékszerek eltűnéséről. A

láda barna, vízhatlan vászonnal van bevonva, két oldalon csattal, elől kulcsos zárral, felül bőrfogantyúval van ellátva. A szolnoki rendőrség táviratban értesítette a lopásról a főkapitányságot.

— **Gyermekmulatság.** Ötvennyolc forintot kaptunk a mai postával a *Gyermekbarát-Egyesület* javára. A tekintélyes summát kedves babsarcok, még rövidszoknyás kisasszonykák és apró fiatal emberkék táncolták össze *Gödöllőn*. A gyermekmulatságot, a melynek az erkölcsi sikere még nagyobb volt, mint az anyagi, *Adler Géza* rendezte a *Gödöllői ifjúsággal*. A szép mulatság derék rendezői *Adler Géza* kívül: *Adler Tivadar*, *Schwarz Oszkár* és *Géza*, *Schleizinger Károly*, *Elkán Tibor*, *Hlatki István* és *Kozma Nándor*. A mulatságon jelenvolt kisasszonykák névsora a következő:

Adler Margit, *Szalay Piri* és *Sári*, *Gellért Vilma*, *Halmi Erzsé*, *Kuttner Frida*, *Erzsé* és *Nelli*, *Szalay Margit* és *Stefike*, *Schwarz Katica*, *Breuer Irén* és *Zsófia*, *Reichmann Mici*, *Mayer Ilon*, *Bözi* és *Rózsika*, *Breuer Ilus*, *Schreiber Ibolya*, *Leptér Ilonka*, *Amélie* és *Mariska*, *Klein Lili*, *Sallai Ella* és *Aranka*, *Halász Vilma*, *Margit* és *Anna*, *Walter Juliska*, *Friedmann Mariska* és *Erzsike*, *Elkán Irénke* és *Klari*, *Weisz Emma*, *Nagy Emilia*, *Reményi Margitka*, *Koos Aranka* és *Margit*, *Schleizinger Ika*, *Róna Frida*, *Fischer Margit*, *Fleischmann Stefi*, *Olga* és *Margit*, *Kohn Olga* és *Hözl Adika*.

— **Tizenhárom.** Természetesen Amerikában, New Yorkban volt a tizenhárom bankett. A *Tizenhármak Klubja* rendezte július 13-ikán. A banketten 13 asztal volt 13—13 terítéssel, 13 gyertyatartó, mindenikben 13 gyertya. Minden asztalkendőbe egy ravatal volt himezve. Az evés-ivás 8 óra 13 perckor kezdődött, s 13 fogásból állott. — Ezek a tizenhármak jókedvű fiúk. Rájuk gondolva eszébe jut az embernek az a régi átok, hogy

— Legyen neked tizenhárom házad, mindenikben tizenhárom szoba, mindenik szobában tizenhárom ágy, és mindenik ágyban fekdjél te tizenhárom évig betegem...

— **Elsülyedt hajó.** New Yorkból jelenti egy táviratunk, hogy három nappal ezelőtt iszonyu orkán pusztított *San Domingóban*. A san-domingói révben három hajó elsülyedt. A három hajó legénysége közül egyetlen egy ember sem menekült meg.

A halottak pénze.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 1.

Gubics Györgyről, a letartóztatott nyugalmazott pénzügyi számtanácsosról mind súlyosabb adatok derülnek ki a vizsgálat folyamán. Hogy mennyi pénzt vitt föl *Gubics* hamis nyugták alapján, azt még pontosan nem állapították meg, nem lehetetlen azonban, hogy hetven-nyolcvanezer forinttal károsította meg az állami pénztart. A vizsgálatot nagyon megnehezíti az, hogy 1885-ig visszamenőleg kell a pénzügyigazgatóságnál átvizsgálni a könyveket, mert *Gubics* 1885-ben kezdte manipulációját. A csalást csupán akkor hagyta abban, amikor kiderült *Bozóky* Károly pénzügyminiszteri számvizsgálónak a büne, aki tudvalegőleg szintén elhalt államhivatalnokoknak szedte föl a nyugdíjait hamis nyugták alapján.

Az első gyanu a pénzügyigazgatóságnál 1897-ben merült föl. *Kovács* Sándor pénzügyigazgatósági számtanácsosnak tűnt föl, hogy egyes nyugdíjas hivatalnokok sokáig szedik nyugdíjsikat. Voltak ezek között olyanok is, akik régen elhunytak *százévesek* is. Kiválogatott ezért néhány nyugtát és ezeket beküldte az előjáróságokhoz, hogy kikérje az illetők esetleges halotti bizonyítványát. Az előjáróságok azonban nem teljesítették ezt a kérelmet. Körübelől egy évig vártak, míg aztán maguk kezdték meg a nyomozást. *Kovács* számtanácsos, a pénzügyigazgatóság számvizsgálójának vezetője megbízta *Czintula* Elek számvizsgálót, hogy járjon ő maga utána a dolognak. Az államhivatalnok nyugdíját ugyanis úgy fizetik ki, hogy az illető nyugdíjas nyugtáját mindenkor tartozik annak a háznak a házmesterével aláírni, amelyben lakik. Ennek az aláírásnak az alapján az illető kerületi előjáróság igazolja, hogy a nyugdíjas még él. Az ilyenkor hitelesített nyugtákat benyújtják a számvizsgálóknak, ahol számfeljük és átadják azután a pénztárnak. A pénztárnál a nyugta ellenében kapott elismervény visszadása után azután a pénzt kiszolgáltatják. *Kovács* számtanácsosnak különösen ez tűnt fel, hogy leginkább a Molnar- és Vacu-utakból jön több nyugta, amelyek mar rendkívül öreg embereké lehetnek.

Czintula számvizsgáló tehát elment az illető házakba, ahol azt tapasztalta, hogy a házmesterek aláírt egyen teljesen ismeretlen.

Ez az adat igazolta, hogy család forog fenn. *Czintula* a rendőri bejelentés hivatalhoz fordult és az illető nyugdíjasoknak, akiknek nevére a nyugta szólott, a legutóbbi lakását tudta meg. Elment oda,

ahol ezután kiderült, hogy az illetők már elhaltak. Ugyanakkor derült ki a *Bozóky* Károly pénzügyminiszteri számvizsgáló csalása is. *Gubics* György akkor már nyugalmazott volt, de azért gyakran feljárt a hivatalba.

A vizsgálat eddigi eredménye az, hogy *Gubics* már 1885. óta folytatta üzelmét. Hogy ne tűnjék fel senkinek a dolog, minden hónap második napján, amikor a nyugdíjasok felveszik fizetéseiket, a jó öreg *Gubics* bácsi — ahogy mindenki szólította — szívesen felvette 3—4 embernek a nyugdíját, csak-hogy azoknak ne keljenen tolongani. Azt persze nem tudta senki, hogy rendszeresen két-háromszor annyi nyugtát nyújtott be, mint amennyit átvett. A hivatalban mindenki tisztelte és becsülte, sőt *Kovács* számtanácsos még akkor is, amikor *Gubics* már nyugdíjas volt, felkérte őt, hogy ügyeljen fel, mert hamis nyugtákat nyújtanak be. Ilyképpen ő maga figyelmeztette a bűnöst, hogy üzelmének nyomában vannak. A mikor aztán a *Bozóky*-eset kiderült, *Gubics* megijedt és körülbélül egy év előtt abba hagyta a csalásokat.

A titokban folytatott vizsgálat folyamán azonban egyre több gyanuok merült fel *Gubics* ellen.

Mikor már nagyon terhelő adatok állottak rendelkezésükre, jelentést tettek *Hilberth* pénzügyi tanácsos, helyettes pénzügyi igazgatónak, aki a szabadságon levő *Gaszner* Pál pénzügyigazgató helyett most az ügyeket vezeti. *Hilberth* tette meg a feljelentést a rendőrségnél, amely *Pekáry* Ferenc kapitányt bízta meg a vizsgálattal. *Pekáry* tegnap délután detektívekkel idézést küldött *Gubics*-nak, akit a detektívek egy üllői-uti kávéházban találtak meg és rögtön fiakkereken bevitték a főkapitányságra. A kapitány azonnal vállatára fogta a 73 éves öreg embert, aki nagy nyugalommal tette meg vallomását, amely csak részben beismerő. A számvizsgáló vizsgálata eddig kiderítette, hogy 70.000 forintot mindenesetre felül van a *Gubics* által okozott kár, de lehet, hogy megközelíti a százszázat is.

A halottak nyugdíjából meggazdagodott számvizsgáló, illetőleg címzetes számtanácsos 1859-ben, amikor kikerült a katonaságtól, ahol az irodában dolgozva számvizsgáló-őrmeisterségig vitte, lépett az állam szolgálatába. Ekkor lett Budán az adóhivatalban segéd. 1862-ben kamarai irattárnok lett, ahol időközben irodai segéd tisztet előlépve 1870-ig maradt. Ez év májusában áthelyezték mint számtisztet a pénzügyigazgatóság számvizsgálójához. 1872-ben 600 forint fizetése volt, 1882-ben 700 forint, 1887-ben 800 forint, 1890-ben 900 forint, 1893-ban 1000 forint, 1895-ben 1100 forint volt a fizetése. 1896. december 1-én nyugdíjazták, amikor számtanácsosi címet és teljes fizetését adták meg neki.

Gubics mindenhol azt hiesztelte, hogy vagyonos ember, többek között azt is, hogy *Selmecbányán* 80.000 forint értékű földbirtokot örökölt. *Gubics* vallomása alapján a vizsgálatot másokra is kiterjesztik.

A grafensteini vasuti katasztrófa.

(Két halott, husz sebesült.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 1.

A déli vasut *Klagenfurt-marburgi* vonalán történt hétfő éjjeli vasuti katasztrófáról megemlékeztünk már mai lapunkban. A kiskülot gyorsvonat a telegráf-vonalakat nagyon megrongálta, azért *Klagenfurtba* is későn érkezett a szerencsétlenség híre.

A hétfő éjjeli vasuti katasztrófa — mint a mai tudósításokból kiderül — sokkal nagyobb, mint az első hír jelezte. Az utasok közül kettő meghalt, husz pedig súlyosan megsérült. A sebesültekről és a halottakról a vasut igazgatósága már kiadta a hivatalos jegyzéket. A katasztrófáról a következő távirati tudósítások számolnak be:

Klagenfurt, augusztus 1.

Még nem tudják biztosan, mi okozta a gyorsvonat kiskilását. Valószínűnek tartják, hogy a sinek elferdültek s így siklott ki a vonat, melyet *Franzensteden* át jöve, néhány perccel éjjel után félóra késéssel indítottak el *Grafensteinből*. Mintegy két kilométernyire *Rückersdorf* állomástól egyszer ossk kiskilott a vonat hátulsó negyedik kocsija s ugyanakkor négyfelé szakadt a kocsisor. Az elől haladó gépek, a teher- és csomagszállító kocsik sértetlen maradtak, három vagon összezuhanott, a többi, kettő kivételével megsérült. A három utolsó kocsi leruhant a tőléről. *Falus* és *Netschek*, a katasztrófa halottai, a hatulról számított negyedik kiskilott kocsiban voltak. Csak reggeli fél három órákor érkezett meg *Klagenfurtból* a segélyvonat orvosokkal, vasuti személyzettel és kötözőszerekkel. A súlyosan sebesülteket ekkor vitték *Klagenfurtba*.

A gyorsvonat a sinek egy merész hajlásánál siklott ki a Dráva hídjá és Ruckersdorf között. A lezuhant kocsi kizsákkolt a táviróoszlopokat is, és ezért késett olyan soká a jelentés, melyet a lakosoknak a plébánia-templom tornyából tüzeléssel adtak tudtul. Tizenhárom orvos hajtattak azonnal a szerencsétlenség helyére. A kizsákkolt kocsi legurultak a töltésről és szerteszórtan hevertek annak lábánál. A szerencsétlenség történetkor teljes gőzerővel, eleibe fogott segédmozdonnyal vágtatott a vonat, mikor egy hirtelen kanyarodásnál nagyot zökent és repült lefelé a töltésről. Az épen maradt málhakosi után kapcsolódott másodosztályú kocsi mintegy 20 méternyire rohant le a földek közé és teljesen összezúzódott, roncsai közé elkelve horgított Wallis, a vasúti revizor. Mire bozzájutottak, még beszélt, de mire kiszabadították rettenetes helyzetéből, valóságos patakban ömlött alsótestéből a vér s néhány pillanat alatt meghalt.

A szerencsétlenség első pillanatában óriási volt a zűrzavar, mert teljes sötétség volt. Mire világot kerítettek valahogyan, irtózatossá látvány tárult a halálra rémült utasok elé. A talpfáslal kizsákkolt sinek mindkét oldalán féloldalra, tetejére dülve hevertek az alaktalan zuzott kocsik. A kevésbé rémült utasok lassan-lassan magukhoz tértek és a mentéshez láttak.

Klagenfurt, augusztus 1.

A kizsákkolt gyorsvonatban magyarok is voltak, akik közül szerencsére egyik sem sérült meg. Az egyik budapesti közvelenében ülték Zala Adolf, a Pesti Kereskedelmi Bank igazgatója, Neményi Miksa, a Bankkegyesület igazgatója, dr. Gerber Béla fővárosi orvos, Mannsfeld Pál, az Angol-Osztrák Bank budapesti fiókjának igazgatója, dr. Milkó Izidor ügyvéd, dr. Szalai Emil és Jónás Bertalan budapesti nagykereskedő.

Patti Adelina.

— Fürdőlevél. —

Homburg, július 29.

Soha életemben olyan felfordulást nem láttam, mint a milyenben itt a gyógykútnál minden reggel gyönyörködhetem. A férfiak agaskodnak, az asszonyok idegesen susognak és megtagadva a gyengébb nem minden elismert tulajdonságát, csodálatos erővel igyekeznek minél előbbre jutni. És szájról-szájra száll susogva a hír:

— Itt vannak!

— És aztán megkezdődik a kérdezősködés.

— Milyen ruhája van? — Megint a férjével jött? — stb.

Az elül állók gunyos megjegyzésekkel értesítik a hátuk mögött állókat a történetekről. És vége-hossza nincs a szapulásnak.

Egyszer voltam olyan szerencsés az első sorba tolokodhatni és közvetlen közelből csodálhattam meg a divát. Világoskék selyemruha volt rajta, fehér selyem és batisz diszszel, a fehér selyem öngyönyörű gyémántcsat ragyogott. Fekete bársony kárpal halvány rózsaszín rózsákkal, ernyője belül fehér selyem aranyhímzéssel.

Haja olyan gyönyörűsége szőke, mint közönséges halandó nem lehet; hátul arany fésűvel tűzi fel, hogy szabadon hagyja hófehér nyakát. Ajkain nagyon sok a karmín és szeme alatt nagyon sok a szén, de arcából finom és sima, hála saját titkos arckenőcsének, melyért már annyi előkelő hölgy akarta megvesztegetni a hűséges komornát.

Egy ott fürdőző hölgy különben azt állítja, hogy Patti Adelina még sohasem mosdott, nehogy a viz ráncossá tegye a bőrét.

Pontban fél kilenckor minden reggel megjelenik a gyógykútnál, mintha a férje karján és könnyed rithmikus járásával, legbájosabb mosolyával felfegyverkezve halad el a fürdővendégek sorfala előtt.

A férje erős, jól megtermett fiatalember, szép szőke bajusszal; fehér tennisruhát visel és meglehetősen öntelten lépked felesége oldalán. Udvariasan nyújtja át báró Cederström ur nejeának a poharat, a báró egy kicsit felemeli a fát, de csak éppen annyira, amennyire okvetlenül szükséges és lassan, óvatosan iszik, fintorgatva az orrát, mint a gyerek, akinek keserű az orvosság.

Körülötte folyton kíváncsian lesik az emberek minden mozdulását. Ez idegessé teszi. A férje eléje áll, hogy elföldje a kíváncsi tekintetek elől, aztán visszaadja a poharat a kutmesternek és elsietnek.

Alig mentek el, megindul a hajszja:

— Ugy jár még mint egy tizenhatasztendős lányka, — szól egy éltesebb öreg ur, — ez a fiatal ember nem nagyon sajnálaira méltó.

— Könnyű 56 évvel fiatalnak látszani, — válaszol a felesége, — ennyi pénzért! Hisz minden hamis rajta! ...

Valaki azt mondta a hátam megett:

— És milyen féltékeny! El nem bocsátja az oldaláról? Szegény félre sem mer nézni! Azt mondják, harap, ha haragszik! —

Legérdekesebb eddig két öreg asszony beszélgetése volt.

— Tudja, hogy veri az asszonyt? — szól az egyik.

— Lehetetlen!

— De igen! Biztosan tudom. Egy barátóm mellettük lakik az Hotel de Russieben és reggel mindig hallja csattogni! ...

És meglehet, hogy van valami igazság benne. Ugy kell ugyanis a dolgot érteni, hogy Cederström báró maször.

Annyi azonban bizonyos, hogy jó magam, ha fiatal házas nem volnék, Cederström báró szeretnék lenni!

M. S.

Francia impressziók.

Írta: Hock János.

Bretagne, július.

Bretagneból — közel Rennes városához — írom e sorokat, mert jelen akarok lenni annak a világra szóló pernek néhány tárgyalásán, amelyben én is felismertem a Gondviselés csodálatra méltó utjait.

Az emberek legnagyobb része ezt a pert a század legsötétebb drámájának nevezi. En pedig a legfényesebb isteni világosságnak! Kézzelfogható meggyőzősége látom benne az emberiség sorsát intező örök erkölcsi rendnek, amelynek épp oly törvényei vannak, mint a fizikai világrendnek. Hiszen ha ezt a bonyolult ügyet az események összefüggésében, nem pedig különálló részleteiben vizsgáljuk, rögtön megtaláljuk benne a céltudatos következetességet, a kibonyolításban pedig a még csodálatosabb rendszerességet, amely egy jelentéktelen kérdésben vezet a győzelemre az egész földön meggyalázott eszményt: az Igazságot!

Erről még lesz alkalmam beszélni bővebben, majd amikor véégépp beszámolok az Igazság diadaláról, amelynek zászlaját én is oly lelkesedéssel segítettem bontogatni hazánkban. Talán szerénytelenség nélkül hivatkozhatom rá, hogy én is ott voltam a legelső között, mikor az előítéletek fátyla még sötét árnyékot vetett a világosságra. Miért hallgatnék tehát éppen most, mikor ez a világosság beragyog már az egész világ szemébe?!

Nyíltan kimondom, hogy én a Dreyfus-ügyben nem egy elszigetelt büntényt látok, amelyben egy egyszerű bírói tévedést kell megkorrigálni, hanem egy határkövetek tekintem azt az emberi művelődés történetében. Ez is egy olyan zökkenő, mely a hazugságoknak és a testvérgyűlöletnek századát ismét az igazságnak és a szeretetnek ösvényére tereli vissza.

Okoskodjunk csak egy kissé s nézzünk bele mélyebben az események hátterébe!

Századunkat megszáditották a rohamos felfedezések, az anyagi téren elért találmányok és óriási eredmények. E váratlan haladás és méltán meglepő materiális sikerek meglazították a közszellemben az ideális erkölcsi felfogásokat. Így tette azután egy túlzó anyagi áramlat önzökké, ridegké a szíveket, s kiirtotta belőlük az eszmények iránt való lelkesedést, az igazságérzést nemes ösztönét és a testvérszeretet magasztos ideálistusát.

Nem látjuk-e világszerte, hogy csaknem észrevétel nélkül szivárog minden téren a szeretet helyébe a gyűlölködés, az igazság helyébe a hazugság; szóval a pozitív erkölcsi tények helyébe a rideg, setét tagadás?!

Minden országban, akár köztársasági, mint Franciaország, akár monarchikus, mint hazánk, vagy Belgium és Olaszország, akár demokratikus, mint az Egyesült-Államok, seb tántog az emberiség szívében, amely győtri és kinozza a nemzeteket s máris oda állította őket a legbizonytalanabb válság elé.

Érzik, hogy megmérgezte vérüket a hazugság és a gyűlölködés, amely állami és társadalmi intézményeiknek minden sejtjébe beleszivárgott s amelynek fekélyei immár nyíltan ütnek ki a senyvedő, beteg organismuson.

Csodálatos egy harmónia ez! Világszerte ugyanannak az irtózatnak a hörgő feljajdulását halljuk a nyomorultak ellen, akik hitvány önérdékből és sovár hatalmi vágyból megronították a nemzetek közkerékését s hazugságokkal és kegyetlenkedésekkel elnyomták a tömeg szívében az erkölcsi érzéket, az igazságban való hitet és, ami fő, a humanizmust.

Betegséget nemcsak érzi, hanem szemmel láthatólag győtrődik már is az egész világ, s keresve keresi ebből az erkölcsi posványosodásból a kibontakozást. Remegve várja a világosságot!

Azt a fényes csillagot, amely feltűnt egykor a távol napkeleten, hogy a hazugságokban és gyűlölködésekben kimerült nemzeteket újra odavezesse az igazságnak hajnalához és az örök szeretetnek elhagyott jászolához.

Ez a csillag — mely hitem szerint a jövő századnak vezércsillaga lesz — hol tűnhetnék fel máshol, mint Franciaországban? Miért? Röviden megokolom!

Ez a nemzet volt mindenkor az emberi haladást megtermékenyítő civilizatórius eszméknek melegágya. Innen származott minden jó és minden rossz áramlat, mely történelmi korszakoknak volt kiinduló pontja.

Itt született meg a demokrácia, a szabadság, egyenlőség és testvérség eszméje, s itt fakadt fel csak a közelmúltban a parlamentarizmus fekélye is, a pártalmi visszaéléseknek gyümölcsében: a panamában.

E földből bugyant föl mindig váratlanul — sokszor egy-egy kavics alatt — úde forrása a friss eszméknek, amely patakocská később az árvíz rohanásával szélesült ki az egész világra s hatalmába kerítette időnkint az emberiség közszellemét.

Hígyjék meg nekem, nincs véletlen ezen a földön! Kimutatható, hogy minden nemzetnek megvan a maga gondviselészerű hivatása, amelyet gyakran öntudatlanul tölt be a világokat kormányzó isteni bölcseségnek örökre megállapított tervezetében.

Üssük csak föl a történelmet. Nem szükséges egy felállított elmélet keretébe beleerőszakolni a tényeket, mert az események láncolatából kézzelfoghatólag kimutathatjuk, hogy Franciaországnak dicsősége szerepe mindenkor az eszmék propagálása volt az emberiség fejlődésének isteni összhangjában. Ezt az igazságot érezte meg ösztönyszerűleg ez a nemzet, mikor büszkén írta zászlajára:

— La France marche toujours à la tête de la civilisation!

Meggyőződésem, hogy ily megvilágításban kell tekintenünk a Dreyfus-ügyet is. Nem csupán egy ember szabadságának vagy boldogulásának alárendelt kérdése tehát ez. — ahol egy család meggyalázott becsületét kell restituálni, — hanem a sötétségnek harca a világosság pirkadásával, a hazugságokban és gyűlölködésekben lehanyatlott század vergődése az igazság és emberszeretet jövő századának hajnalhasadásával.

A hullámvonal völgyébe értünk, s megkaptuk a lökést az emelkedéshez.

A megtiprot erkölcsi rend akar törvény-szerűségével ismét érvényesülni a földön. Azért rázza meg egy egyszerű igazságügyi kérdés egész mélyében a világot.

A szívekben már kezdett meginogni az isteni igazságban való hit, s kihűlni készült az erkölcsi világrendet bemelegítő emberszeretet, tehát példát statuált az Ur, hogy diadalra vezesse az Ő törvényt az igazságban és szeretetben! Ez az örök evangéliumi törvény, amelyet a népek nagy apostola szent Pál röviden így fejezett ki: — Igazságot eszelekedjétek mindenkor a szeretetben!

Előttem világos a dolog! Az általános erkölcsi visszaesést tartóztatta fel rohanásában ismét egy porszemmel a Gondviselés. Ez a porszem a Dreyfus-ügy volt, amelynek Franciaország történelmi hivatásához méltóan itt kellett kipattannia.

Csak a vak nem látja ennek a kis eseménynek a hátterében az isteni törvényt, amelyet elfátyoloz ugyan szemünk elől a dolognak jelentéktelensége, de amely fölírta tespedéséből mégis az egész emberiséget, összegázolt minden ellenállást, megfordította egy nemzetnek mesterségesen elbódított közvéleményét, s két táborba osztotta a világot: az igazság és a hazugság, a szeretet és a gyűlölet, a világosság és a sötétség táborába!

Az Isten próbálta meg újra a szíveket! Mint minden haldokló századból egy új korszakba, úgy mi is egy nagy erkölcsi küzdelem viharával lépünk be a jövő századba. Ez a csata egy vakanturás körül dől el. Mindegy! Végeredménye az erkölcsi rend megtisztulása és az emberi szívek megrostálása lesz!

E viharok — előre mondom — látni fogjuk még menyköveteit is, amely össze fogja zúzni a rennes-i tárgyalás nyilvánosságában a hazugságoknak és a fajgyűlöletnek silány bástyafalát, amelyet elnyomott testvéreinek vérevel és könnyével ragasztott össze az önzés és a hatalom sóvárgásából eredő szívtelenség.

Nemsokára meg fogja látni a világ, hogy törnek össze az igazság egyetlen lehelletére a francia hadsereg némely büszke bálványai, akik testükkel álltak el a világosságát, — s meg fogjuk látni mindaján, hogy szolgálhat már e földön igazságot az az oszto Gondviselés. Most már kimondom, hogy Mercier, Boisdoffre és Gonse megérték a bagnóra, s oda is fognak jutni, ha csak Henry borotvájával setét végzetük fonatát el nem metszik e szerencsétlenek. Tisztán látom már,

hogy főképp az a hármás összeesküvés akarta megölni hallatlan kinzásokkal az ártatlant, akiknek szenvedése felkiáltott az égre. E hangot pedig meghallotta az a legigazságosabb bíró, aki megfizet kinek-kinek érdeme szerint. Legtöbbször észrevétlenül, de néha szembetűnő módon!

A nyomorultak és kogyetlen banditák pedig, akik esküjüket megszegve gyártott hamisítványokkal elitelték bajtársukat, meggyalázták hadseregüket s meghureolták a sárban tekintélyét és fényes hírnevét, bűnhődni fognak. Már is reszketnek s nem győzni akarnak többé, csak elrejtenei szeretnék gyalázatukat. De az Isten igazságot s fenéki kell majd üríteniök nekik is reszketésük poharát!

A vihar után pedig kiderül újra s ránk mosolyog a napfényes ég. Évek kellettek hozzá, míg a gomolygó felhők összeverődtek. De a zivatar immáron kitört! Leesapott a földre a Dreyfus-ügy villáma s a nyomában száguldó fergeteg heborítja a világot, hogy megtisztítsa az erkölcsi légkört s újra felragyoghasson az igazságnak és szeretetnek égi napvilága.

Dicsőség érte Neked, Uram! aki magad vagy az Igazság és a Szeretet. En pedig hátal adok Neked, hogy egy meggyőzött és ártatlanul szenvedő emberársam védelmében én is szenvedhettem már némi gyalázatot a megvallott igazságért.

Nem értem azokat, akik a Dreyfus-perből Franciaország erkölcsi súlyvesztésére akarnak következtetni s merészen vetik föl azt az állítást, hogy ez az ügy egy nagy nemzetnek szégyene és gyalázata. Nagyon könnyelmű vád ez s csak az mentsége, hogy felelősség nem felel!

Ami engem illet, én teljesen ellenkező nézetben vagyok. Sohasem mutattam ki Franciaország nagyságát annyira, mint éppen ebben az összekuszált bűnperben, amelyet egy egész országnak megítészetett közvéleményével szemben egy két megtisztult elme és nemes lélek képes volt győzelemre vezetni. S most nyíltan kérdelem, melyik az a nemzet, ahol éveken keresztül képes egy kétséges bírói ítélet kizárólag lekötni és folytonos izgalomban tartani a közérdeklődést?! A Dreyfus-ügy a francia nemzet testébe törött tövis, amely azt állandó gyuladásban tartja s be nem gyógyulhat, míg azt onnan el nem távolítják.

Mit bizonyít ez?! Egészséges erkölcsi érzéket, amely meg nem tűri a legkisebb szennyet, amelyvel mások oly könnyen megalkusznak. Csak az egészséges szervezet reagál, hogy kilökje magából a romlás csiráit; a beteges organizmus pedig oltompul és érzéketlen.

Nekünk is van egy elintézetlen ügyünk, amelyben egy elítelt katona perének revízióját követeli, vajjon ki száll sikra érte?! E dolog érdemében nem mondom véleményt, mert hiszen ez az ítélet annyira a nyilvánosság kizárásával hozatott meg, hogy a nagyközönség még az egyszerű tényállást sem ismeri. De annyit tudok, hogy az a börtönben szenvedő katona szintén ártatlanságát hangoztatja és követeli perének revízióját. Mi napirendre térünk felette. Pedig nem volna róla jogunk! A francia közvélemény legalább egy pillanatig sem tűrné meg, hogy egy kétséges ügyben tisztán ne lásson és biztos ítéletet ne formálhasson!

Ne hivatkozzanak nekem nagy érdekekre! Nincs a földön nagyobb érdek, mint az igazság!

Minden nagy érdek, ami állami és társadalmi válságokkal csak fenyegethet, utját állta Franciaországban a Dreyfus-pör megújításának s mégis az ezme győzedelmeskedett az érdekek fölött. Ezért nagy ez a nemzet s meg fog most tisztulni szenvedéseiben, mivel szereti az igazságot!

Miss Maffat tragédiája.

Budapest, augusztus 1.

A szép Miss Alice Maffat boldogtalan szerelméről és tragikus végéről röviden megemlékeztünk. Duszazdag leány volt s művészi hajlandóságai áthozták az oceánra a művészetek legerősebben forrongó központjába, Párisba, ahol nem átalotta, hogy akár az orfeum színpadán elégítse ki színész-vágyait. Aztán, hogy elragadják a nem neki való környezetből, sorsa összehozza az olasz művészet egyik nagyságával, aki végzete lesz neki. Mindez érdekes világot vet rá és sejteti, hogy rendkívüli körülmények lehetnek azok, amik ezt a különös leányt ilyen lázas, szenvedélyes életbe sodorták. Egy párisi levél elmondja részletesen a szegény miss Alice Maffat életét.

Páris, július 30.

Szépséggel, gazdagsággal dusan megáldva, három esztendővel ezelőtt jött miss Alice Maffat Európába, hogy a művészetnek szentelje magát. Miss Alice Maffat egy aranyásónak volt a leánya, aki 1850-ben egy Creede nevű társával Kaliforniába ment aranykutatásra. Esküvel fogadtak egymásnak

vér- és dacsövetséget. Amit szereznek, bármily csekélység, bármily nagy kincs legyen az, megosztják azt igazságosan.

Adam Maffat hiába várta a hegyeket esztendőökig Kaliforniában, nem volt szerencsése. A balsiker kigyógyította az aranylázból, visszaköltözött Filadelfiába, ahol megházasodott. Több fiut hagyott hátra, akik közül az egyik, Edward 1879-ben meghalt. Ennek a leánya volt Alice.

Creedenek nagyobb volt a szerencséje. Kaliforniában maradt, s végül *Bonanza kirdlya* lett annak az aranybányának a nyomán, amely nagy hirre jutott. Creede nem felejtette el esküjét és utra kelt, hogy fölkeresse a társát, de már csak a kis Alicet és özevegy édes anyját találhatta meg, aki Filadelfiában a keze munkájából éldegélt.

Creede felajánlotta, hogy örökbefogadja a gyermeket, de anyja hallani sem akart erről, hogy a gyermekétől, egyetlen kincsétől megváljék. Ez fájt Creedenek, de azért nem neheztelt, sőt a kis Alice nevére *száz ezer* dollárt tett le bankban aranybányarésvényekben.

Ez az ajándék *harminczezer frank évi* járadékot biztosított, de Creede nem nyugodott, vállalkozott a részvényekkel és amikor Alice nagykoru lett, *kétszáz ezer* dollárt kapott a kezébe. Édes anyja ezekben meghalt, s ő követte hajlamát, amely a színpadra vonzotta, a san-franciscoi konzervatóriumba iratkozott, és később, miután egyetlen amerikai színpad sem felelt meg neki, áthajózott Európába.

Párisba jött s a *Folies-Bergères* színpadán amerikai népdalokat adott elő. Barátai azonban azt tanácsolták, hogy hagyja oda azt a színpadot, amelyen Oterokat és Cavalieriket ünnepeltek.

A fiatal amerikai nő, ámbár igazán yankee-típus volt, általánosán feltűnt a szépségével. Nyulánk alakjával, szép kezével, kicsiny lábával, dus aranycsillamos hajával s örökös melankóliától árnyalt kék szemével érdekes jelenség volt nyakig zárt, fehér csipkeruhájában.

Hallgatott a barátaira és festőnő lett. Julian magánakadémiájára járt, majd Bougereau-nál tanult.

Aztán meglátta Leoncavallo-t és szenvedélyesen beléleszeretett. Hogy a fiatal olasz mester viszonzta-e ezt a szerelmet, az titok. Egyik barátjának egyszerűen így írt Alice:

Drága B...! Nem tudom lefesteni neked, micsoda aranyuszár vonult be az életembe; boldogságotam el nem képzelheted, mert sohasem láttad őt. Ha ott letél volna tegnap a diadalánál! Szívem bolondul kalapált örömeiben. *Nem vagyok méltó arra, hogy mellette éljek...*

Egy napon pedig megtudja Alice — 1898-ban történt — hogy Leoncavallo házasodni készül. Ez úgy sujtott le a szívére, mint a villámcsapás. Oda hagyta Páris-t és városról városra tévelygett, mindig az imádott művész nyomában. Bécsben is járt, s részt vett egy páholyban a Bohémek premiérjében.

Legutoljára Párisban látta megint Leoncavallo-t, akkor végre éppen belátta szerelmének a reménytelenségét. Elutazott Genf-be és egy kis fogadóban kitette a méregpoharat. Hosszu, kinos halállal halt meg, utolsó pillanatában görcsösen szorította kezével ajkához az imádott mester aroképét...

Ut-avatás.

— Arany János után. —

Szól a kalauz: Kettő, vagy semmi!
S a villámos robovga jár.
Elindult... Késő visszamenni.
Ez a tizedik éve már,
S még sok más év sorára vár.

Éjfél... S az óra csengve, bongva
Ki véknyan üt, ki vastagon,
Tizenkettőt ver kongva, csongva
És a körüti vonalon,
Kél ósz, ifjú, és hajadon.

Előbb csak a fej nő ki, állig,
S körülforog kíváncsian...
Te gázoltál el mindhalálig!
S ujjonganak mindannyian...
A villámos! Hajrá! Vigan!

Jerünk! ki kezdje?... Ez a vak pár.
Szegény vak ifjú és leány...
A vezető az cseppet bár...
De ők nem láttak... S azután
Vérük omlott az út porán.

Ki gyorsabb hát... Egy öreg asszony.
Batyó a vállán!... Öregem!
A villámos jön... No! Szaladjon!
És a kalauz szól hidegen:
Lezgyóztam. Mért nem hitt nekem?

Hivatlanul is jönnek aztán,
A harmadik, a negyedik.
Én a leszállást elmulasztám!
Én meg a felszállást, — pedig
Nem állt meg, jaj! elhíhetik.

És a köruton egyre, egyre,
Amint letűnnek itt, vagy ott
Száz új legázolt jó kerengve...
A lépcső sikos volt s legott
A kerekék közé bukkott.

Egy tisztos agg fehér szakállal
Lassan a sinre vanszörög.
Hordoztam én az ósziert vállal...
A lábam gyöngye, tántorog.
S a villámos szól: — Gázolok!

Igy, s már nem egyenként, seregben
Cikázva, némán uzranak.
Mint röpke hal a tengerekben,
Vagy mint csoportos madarak
Föl, fölreppenve szállanak.

Órjás szemekben hull e zápor,
Lenn táncol órjás burorék.
Félkörben a legázolt tábor
Zúg fel s le, mint malomkerék.
A sinpár győzi s adja még.

És a kalauz csemet vidáman,
A kerék vidáman forog.
S kiáltják sorra mind a hányan:
Ő gázolt... Gázol... Gázolni fog.
És a kalauz szól: — Gázolok!

P.

Csak szerényen!

— Ujtás. —

Ma este a Városligeti Szinkör nézőterén megdöbbenve látta az előkelő közönség a következő színlapot:

DREYFUS.

— Alkalmi szenzációs dráma 4 folvonásban. —

Ezek után minden színműrónak megdobbant a szíve. A jeget megtörte Feld Zsigmond, az Aréna ambiciózus igazgatója, s ezután nem a mindenbe beavatkozó kritikusok fogják a darabokat megbírálni, hanem maga a színlap. Az ember tiz krajcárért megkapja a színlapot s a szerző véleményét a saját darabjáról. Ez alkalomból a gyöngébb színműrők kedvéért ideiktatunk a *Dreyfus* című mű színlapjának mintájára néhány ilyen kritikai jellegű színlapot.

Például:

A NŐ HALÁSZNI JÁR

— Szellemes bohózat 3 folvonásban. —

A MŰJÉGGYÁROS

— Jól induló, a vége felé kissé elapósodó, de általában jól megszerkesztett dráma 5 folvonásban. —

MISS MORTADELLA

— Fülbemászó zenéjű operett, amelynek librettójában a hely- és időegység kinos pontossággal van betartva, de amely azért bővelkedik friss mókákban és szellemes ötletekben, 3 folvonásban. —

A FALU JÓJA

— Zamatos, jó nyelvezettel írott népszínmű 3 folvonásban. —

A VADMÁCSKA ÉS A VIZVEZETÉK

— Keleti, mondhatnám melankolikus, talán kissé szentimentálisnak is nevezhető, de inkább tragikus opera 7 képből. —

Vagyis a szerénység a fő. Az ember legyen szerény, ha a darabjának a színlapját szövegezi. Így sokra megy.

— o. —

FŐVÁROS.

(*) A polgármester az új vásárosarnokban. *Halmos János* polgármester ma délelőtt megtekintette a Károly-kaszárnya épületében ottann berendezett vásárosarnokot. A helyiség, amelyet a kaszárnya lovaglő iskolájából alakítottak át, ha nem is nagy, — mert csak 99 elárúsító hely fer el benne — ideiglenesen mégis hasznos szolgáltatásokat fog tenni a közeli környék lakosságának.

(*) Adókvetés. A fővárosi adókvető-bizottságok holnap, augusztus hó 2-án, a következő új helyrajzszámú házakban összeadják adókvételekre vonatkozó III. osztályu keresetadó javaslatokat tárgyalják: Az V. kerületben az első bizottság 867—875. számig és az elmaradottakat: a VI. kerületben az első

bizottság 4049—4060/3. számig; a második bizottság a külön meghívottak; a VII. kerületben az első bizottság (délután 3 órakor) az Istvántéri vásárcsarnokot; a IX. kerületben 9626-tól végig.

SZÍNHÁZ, ZENE.

**** Fővárosi nyári színház.** A Petőfi-ünnep nagy sikere következtében *Nahók* igazgató csütörtökre és péntekre újra kitézte a Petőfi című szindarabot.

Szombaton kerül színre először ifjabb Bokor József látványos néprája az *Utazás Magyarországon körül*, melyből a próbák naponta délelőttként folynak a szerző jelenlétében. A VI-ik képből a szinkör udvarát is felhasználják színpadnak, hogy a lakodalmas menettől az ökrös szekérről is behajthassanak a színpadra. Kevés kivétellel az összes személyzet játszik a darabban. Ethnografailag különösen szép a IV. kép a *mátravidéki palócok forráslátogatása*, melyben a palóc leányok éjjel égő gyertyával mennek a forráshoz, hogy meglássák a vízben jövődőléljük képmását. Az igazgató a darabban előforduló népviseleteknek megfelelőleg állítatja ki a darabot.

**** Személt gyémántgyűrűk.** A *New York Journal* írja ezt a mulatságos históriát: A new-yorki színházak egyikében *A férfi a holdban* című látványos darab előadásán történt. Az egyik művész, aki egy szerény, haldokló gyári munkásleányt ábrázol, végső vonaglásában kitarja karjait és felkiált: *Istenem, éhen kell vesznem!* Egyszerre csak a karzatlan megszólal egy borzító hang: *Zalogsitsa el a gyémántgyűrűt!* Lett erre lazengető habota. Az éhségtől elgyötört művésznek ugyanis vagyont érő gyémántgyűrűt ragyogtat az ujján. Az előadás jó időre fennakadt s azonnal is, valahányszor *A férfi a holdban* című darabot adják, a haldoklási jelenetnél kitör a kacagás. *Lederer* igazgató kiírta ugyan a fekete táblára, hogy kérlelhetetlenül elbocsátja azokat a szereplőket, akik ebben az előadásban ékszereket visznek a színpadra, de már későn. Le kellett vennie a műsorról a látványosságot, amely eddig kasszadarabja volt.

**** Műkedvelői előadás.** Rác-Almáson az Olvasókör műkedvelői előadást rendezett, amelynek nagy sikere volt. *Gerő* Károly Próbaházassága került színre és a műkedvelői színészek meglepően egybevágó előadást produkáltak. A közreműködők *Szabó, Fischer* és *Spautsek* urnók, továbbá *Merzich, Harmaty, Kocsis* fővárosi tanító, *Grunzberger* és *Lang* voltak. A rendezés *Harmaty* állomásonként ügyességét dicséri.

Dreyfus a ligetben.

— Hiteles adatok. —

Budapest, augusztus 1.

A temérdek párisi és rennesi táviratból az ember nem okosodhat ki, hát kimegy a *Városligeti Szinkörbe*, ahol aztán megismerkedhetik a Dreyfus-ügy hiteles adataival. Mi például, akik ma végignéztük *Az Ördögziget áldozatát*, beláttunk az affér kulisszái mögé (isten bizony!) És amit láttunk, az mind valóság, ebben a darabban a költői szabadság nem szerepel; *Deréki* Antal „hiteles adatok alapján” tekintettel a Dreyfus-ügy legújabb fejleményeire írta meg Dreyfust, az *Ördögziget* áldozatát. Annnyira hitelesek az adatok, hogy másfél esztendeje, amikor Fejér igazgató a Kisfaludy Színházban előadta ezt a darabot, akkor még Zola nem szerepelt, ma pedig már színről-színre láttuk Zolát is, Denielt is, a Sfax kormányosát is. A hiteles adatok felhasználásával az előadás befejeztével rögtön kikorrigáltam a párisiak egynemű téves adatait a Dreyfus-ügy részleteit illetőleg. A következő táviratot küldtem az *Aurora* című Dreyfus-párti párisi napilapnak:

Nem igaz, amit önök írtak két hete, hogy a fátalos hölgy férfi. A fátalos hölgy nő, asszony. Fekete ruhában és fekete fátalosban. A fátalos hölgy fekete ruhában, fekete fátal nélkül: De Ceaux Blanche, fekete ruha és fekete fátal nélkül: T. Hadrik Anna. Adják ezt tudtára a rennesi hadbírósnak, idézés a *Városligeti Szinkörben* kézbesíthető.

A fátalos hölgy volt az első szenzációja a mai estének. Kissé furcsa jelszava van:

— Bátorság, bizalom és hűség!

D'Abbeville ezredes igen humánus gondolkodású férfi. Amikor Dreyfusnak tudtára adják, hogy az *Ördögziget*re fogják szállítani, megvizsgálja a szegény kapitányt:

— Vigasztalódjék, ön lesz a század legnagyobb mártírja!

Scheurer-Kestner igen tartózkodó ember, szeret nem mu atkozni. Du Paty de Clam viszont folyton a szemeit forratja, ami éppenséggel nem áll jól egy férfinak, akinek olyan szép aransujtásos egyenruhája van, mint neki. Lucie szép asszony, megérdemelné, hogy egy széklet is adjanak neki a Dreyfus-nőr tárgyalásán. Szegénynek — a hi-

teles adatok szerint — állnia kellett. Walsin, a mikor Paty du Clam barátjára néz, folyton nevetni akar. Rossz fába vághatták ezek az urak a fejszéküket. Egyébként pár nap mulva kislül — csak tessék figyelemmel kísérni a Dreyfus-ügy fejleményeit a ligetben.

Hát megvan a kassza-darab, hét képből, többekévesb fényes kiállításban. A hiteles adatok szügerálnak, fölvonások után az izzó hangulatban megteremnek a harci jelszavak:

- Abug Paty!
- Aljas gézengúz!
- Éljen Lucie!
- Éljen Picquart!
- Halál Walsinre!

A Dreyfus-ügy szereplői közül kiválik *Feld* Irén drámai alakítása, ifj. *Polgár* Károly szemforgatása, *Keszler* Ede intelligenciája, *Bihari*, aki aligha kapna diszkardot, *T. Hadrik* Anna, a fátalos hölgy, aki fátal nélkül szimpatikusabb és *Mikei* Rózi.

Deréki Antal, a szerző, rossz fiu, a szindikátust elhallgatta. Csak nem fizették meg?

(H-u.)

MŰVÉSZET.

□ **Van Dyck-kiállítás.** Az országos képtárban Van Dyck, a nagy flamand festő születésének háromszázadik évfordulója alkalmából a mester művei után készült remek fametszetszetekből kiállítást rendezett, amely május végén nyitott meg. A kiállítást még csak pár hétig lehet megtekinteni, mert augusztus vége felé megkezdik az ősszel megnyitandó Velasquez-kiállítás rendezését, amely részben a nagy festő művei után készült eredeti olajfestményekből, részben pedig fametszetszetekből és fotográfiákból fog állani. A Van Dyck-kiállítás az országos képtár nyitási napjain: vasárnapon, szerdán és pénteken délelőtt 9 óratól 1 óráig teljesen díjtalanul tekinthető meg.

□ **A párisi kiállítás magyar katalógusa.** Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás kormánybiztosa a kiállítás magyar csoportjairól kiadandó katalógus számára művészeti becsü cimlapot kíván, amelynek művészi tervezésére pályázatot hirdet. A pályaművek díjazására a kormánybiztos három díjat tűz ki és pedig: I. díj: 500 korona. II. díj: 250 korona. III. díj: 150 korona. A pályázat felett héttágu bizottság dönt, amelynek elnöke *Miklós* Ödön kormánybiztos-helyettes, tagjai: *Radisics* Jenő, az iparművészeti muzeum igazgatója, *Lechner* Ödön, *Papp* Henrik, *Karlovszky* Bertalan, *Balló* Ede és *Fittler* Kamill, az iparművészeti iskola igazgatója. A pályaművek szeptember 15-ig nyújthatók be az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás kormánybiztosának budapesti irodájában. (IV. Bécsi-utca 3. szám.)

TUDOMÁNY, IRODALOM.

A röplő sárkány.

Budapest, augusztus 1.

Egy század mult el, amióta a *Mongolfer* testvérek és *Charles* első léggömbjüket felbocsátották s ezzel a röghöz kötött embernek lehetővé tették, hogy a végtelen atmoszférának legalább kis részébe betekinthessen és ime e téren alig mutathatunk fel némi haladást. A léggömb úgy alakjara mint berendezésére alig különbözik valamit száz éves ósatjától. Igaz ugyan, hogy legújabbban az ugynevezett repeszkötel*) alkalmazása révén a leszállás s így az egész léghajózás, veszélytelen; de a léggömb kormányozhatósága ma is teljesen illuzórius. A léggömb könnyebb lévén a levegőnél, nemcsak a levegőben, de a levegővel is uszik. Mozgása csak látszólagos, mert a mindenkor légaramlattal, annak sebességével és irányában halad, a nélkül, hogy akár irányát, akár gyorsaságát változtatni lehetne.

Leginkább Franciaországban, utjabban Amerikában merült fel számtalan terv a léggömbkormányozhatóságára nézve, de *Giffard*, *Tissandier*, *Dupui de Lôme* és mások kísérleteikkel, csak azt igazolták, hogy a léggömbnek, ennek a tehetetlen óriásnak a kormányzására erőnk és tudományunk kevés. E téren csak *Krebs* és *Renard* mutattak fel némi eredményt, akiknek 1885-ben, teljes zselésben sikerült különös szivaralaku ballonjuknak villanyos motor hajtotta légszavarral másodpercenként 6-22 méter sebességet adni s mintegy 20 percnyi repülés után a felszálló hely közelében szerencsésen földre jutni.

Ez azelőtt és azóta tul nem szárnyalt világ-

*) Reisz-seil. A gömb legmagasabb pontjára nyúló kötéll. Megauzásakor a gömb teljesen szétnyílik, s a gáz egyszerre kiömlik. Leszállásnál 30-40 méter magasságban nyer alkalmazást. Meghúzása után a gáz teljesen kiömlik s az összelapult gömb esőernyőként működve földre ereszkedik. Ezzel a gömbnek a földön való vonszolása lehetővé válik.

rekord volt. De jól meg kell jegyeznünk, hogy maguknak a feltalálónak is csak egyetlen egyszer sikerült és minden további kísérlet eredménytelen maradt, mert már a legesekelebb légmogzás a ballon önmogzását, tehát kormányzását is teljesen lehetővé tette.

Schwarz német léghajós 1897 végén tett kísérletet egy alumínium pléhből készült léghajóval, mely állítólag kormányozható lett volna, de — fájdalom — erről meggyőződni nem lehetett, mert a léggömb kevéssel felszállása után lezuhant és feltalálójával együtt tönkrement.

Jelenleg gróf *Zeppelin* építi a bódéni tónál *Krebs* és *Renard* elve szerint konstruált ballonját; hogy milyen eredménnyel, a jövő titka. Valószínű, hogy ez is az eredménytelen kísérletek számát növeli majd egygyel.

Ugyanis, mint már fentebb említettük, a léggömböt éppen aerosztatikus tulajdonságai teszik kormányozhatóvá. Eltekintve kisebb hátrányaitól, melyek a maj teknika segítségével még leküzdhetőek volnának, pl. gömbalakja, s hogy szilárd anyagból nem készülhet, a légnomárnak fordított oldala meglapul és így még nagyobb ellenállást fejt ki, végül, hogy a kosár — az emberek és mindenestre az esetleges gépek felvevére egyedül alkalmas hely — a ballonnal szilárdan aligha köthető össze, egy hátránya soha leküzdhető nem lesz. A léggömbnek tudniük, hogy csak némi teher felemelésére is képes legyen, aránytalanul nagy kiterjedésűnek kell lenni. Ily nagy telet mozgatasára pedig, a levegő óriási ellentállásával szemben, akkora erő szükséges, aminőt, tekintve, hogy a motor sulya és nagysága éppen hogy a ballonnal felemelhető legyen, nagyon szűk korlátok közé van szorítva, jelenleg semmiféle erőforrás (motor) nem nyújthat és emberi számítás szerint sohasem is fog nyújtani.

Hozzávéve ehhez még, hogy az aránytalanul nagy gáztöltéssel csak egyszer lehet felszállni, mert a leszállásnál a gáz szükségképp ki kell eresztetni; a ballonnak gyakorlati haszna csak némely meteorológiai megfigyelésnél lehet. Ezenkívül katonai célokra, megfigyelésre (mint ballon captiv) használható.

Belátván, hogy a léggömböt kormányozhatóvá sohasem lehet tenni, az utolsó évtizedekben egyes szakemberek komolyan foglalkoznak a repülés olyatén megoldásával, hogy éppen a levegő ellentállását kihasználva, annál súlyosabb tárgyakat bírjanak emelkedésre. Hiszen maga a természet, a madarak mutatnak erre utat. Az eszme különben nem új. *Leonardo da Vinci**) már 1500-ban, a század elején pedig *Dégen* bécsi óras akarta a kérdést, persze eredménytelenül megoldani.

Lehetetlen itt az összes feltalálókat, a különböző terveket és kísérleteket felsorolni. Meg kell tehát elégednünk az aviatikus (dynamikus) repülőgépek fő alakjainak a felsorolásával.

Négyféle eszköz áll rendelkezésünkre e téren:

1. a madarak szárnyát utánzó vitorla szárny;
2. a hajókerékhez hasonló lég- vagy vitorlakerék;
3. a légosavar;
4. a mindnyájunk előtt ismeretes sárkány.

Természetesen az egyes modelknél e főbb típusoknak megszámlálhatatlan kombinációja fordul elő.

Míg a szárny (*Lilienthal*) és a vitorlakerékkel (*Wellner*) tett kísérleteknél eredmény eddig alig mutatkozott, addig — amint ezt *Wellner* kísérletei igazolják — a légosavarral tényleg sikerült 1 lóerő felhasználásával 18-20 kilogrammot emelni. Sőt *Kresz* Vilmos a maga találmányával, a ruganyos légosavarral 16000-26000 kilogrammot emelt. — A repülés kérdése ezzel koránt sincsen megoldva. Eltekintve a komplikált szerkezettől, az ilyen mű gépek önsúlyuknál többet alig képesek emelni és a legnagyobb hátrány, leszállásuk biztosítása nincs. A legtöbb kísérletnél a model egyszerűen lezuhant és nem egyszer feltalálóját, mint például *Lilienthal*, a tudomány vértanújává avatta fel.

Csak a nálunk gyermekjátékká süllyedt ósrégi kínai istenség, a *sárkány* biztat, hogy a repülés lohetséges és elérhető. Mint a sárkányoknál tapasztalható, ha a levegőben nagyobb kiterjedésű sikokat ferdén, csak mérsékelt sebességgel s ezzel maguknak mintegy légpárnát alkotva képessé valnak a levegőben uszva nagyobb magasságra felemelkedni.

Kresz Vilmos, jelenleg Bécsben tartózkodó mérnök volt az első, aki ezt a tényt hasznára fordítva,

*) *Leonardo da Vinci* 1500-ból egy repülőgép tervét hagyta ránk, melynél a mai hajócsavarral teljesen azonos légosavarral kellett volna az emelkedést végrehajtani. Az ehhez szükséges erőt emberek adták volna.

mintegy 20 év előtt megalkotta *Sárkányszánnak* keresztelt repülőgépnének első tervét. (Kissé szabad fordítása a „Drachenflieger”-nek, vonatkozással a készülék színelakjára.) Kressz Vilmos találmányát azóta minden irányban tökéletesítette és modeljeivel eddig túl nem szárnyalt eredményt ért el.

A sárkányszánnak sokban hasonlít egy hosszú keskeny vitorlás szánhoz, de itt a vitorlák csaknem vízszintesen vannak kifeszítve.

A bemutatott model szárny-hossza 1½ méter, sárkánylapjai 4 m² kiterjedés mellett 30 szög alatt szelik a levegőt. A hajtóerőt egy felhúzott gummi-zsinór adja, mely két egymással ellentétes irányban forgó légszavart mozgat. A légszavarak a 600 gram súlyú készüléket viszont másodpercenként 4 méter sebességgel hajtják előre.

Mihelyt a csavarok működésbe jönnek, a készülék, miután az asztalon vagy földön pár centimétert csuszott, a levegőbe emelkedik, s míg hajtóereje tart, bámulatos biztonsággal minden ingás nélkül repül, körben, vagy egyenesen, amint mestere a kormányt beállította. De nemcsak, hogy repül, hanem a hajtóerő megszüntével, vagy amikor orrával a terem falának ütdődött, sárkánylapjaira támaszkodva lassan leereszkedik, a nélkül, hogy bármiképp sérülést szenvedne.

A mechanikus repülés kérdése tehát meg volna oldva. A lég-ellentállása, ezzel emelkedési képessége a gyorsasághoz viszonyítva négyzetben növekedvén, egy ilyen másodpercenként 12 méter sebességgel haladó sárkány már 13½ kilogrammot képes emelni. Mivel pedig e gyorsaság elérésére nem szükséges túlságos nagy erő, meg van adva a lehetőség, hogy mai technikai eszközeinkkel olyan sárkányszánt szerkesztünk, mely képes nagyobb súlyokat, tehát személyeket is emelni.

Kressz jelenleg éppen ezen fáradozik. Alkalmam volt látni a már csaknem teljesen kész sárkányszánt. A készülék egyszerűsége és első pillanatra szembeütő biztos konstrukciója valóban meglepő. — Az egész készülék 12 méter hosszú szánból áll; talpa tulajdonképpen két keskeny alumínium csolnak, hogy a készülék vízben is mozoghasson.

Ugy a szán elején, mint hátulján 2—2, összesen 80 mtr² felületű sárkány van lépesőzetesen alkalmazva; haladás közben mindenik friss — az előtte lévőétől még nem használt — légréteget kap. A szán közepén a sárkányok felett két oldalt egy-egy ruganyos légszavart van, amely 20 lóerejű benzín motortól hajtva, a szánt nagy sebességgel képes vízszintes irányban előretolni. Közvetlen a csavarok alatt van az egyelőre két személy befogadására tervezett hely és a kormánykészülék, melylyel a szán hátulján alkalmazott kormánylapokat nagy könnyűséggel lehet igazgatni: kormánylapokat, mert kettő van, egy vízszintes és egy merőleges irányban működő. A készülék sulya, a két egyén beszámításával, 400 kilogramm.

Mihelyt a motor mozgásba jön, a csavarok a szánt nagy gyorsasággal hajtják előre s a keletkeztetett légnyomás a sárkánycsákra hatva az egész készüléket felemeli. A felszállást csekély vagy közepes szél nem akadályozza, hanem elősegíti. Természetes, hogy a felszállás szél ellen történik. Mint az eddigi kísérletek igazolták, a készüléket éppen úgy mint a sárkányt, a legerősebb szél sem képes felfordítani, ha egyszer a levegőbe fel-emelkedett. A lezuhanás veszélye tehát teljesen ki van zárva.

Korántsem szabad hinnünk, hogy Kressz Vilmos találmányával a repülés, vagy a kormányozható léghajó kérdése már végleg meg van oldva. Nagyon-nagyon sok megoldásra váró feladat marad még e téren. De mindenesetre sikerült a feltalálónak megmutatni a helyes utat, melyen haladnunk kell. Tény, hogy ez a készülék repül és még közepes szélben is, határozottan kormányozható. Ez is nagyon sok. Hiszen orkában még a legjobb vizijárművek is felmondják a szolgálatot.

Kressz egész sorozatát nyitotta meg az érdekesebbnél érdekesebb experimentumoknak. Gépével válnak hamar magaslatakról alászállni, mint eddig valamennyi elődje. Ellenkezőleg, sik területéről, vízről száll fel. Megelégedve kezdetben pár méternyi ugrással, ugyszólván fokozatosan tanulja a repülést; így abban a helyzetben van, hogy az e közben szerzett tapasztalatait felhasználva, gépét folytonosan tökéletesítheti és tökéletesíti is.

Melegen óhajtandó, hogy fáradozásait teljes siker koronázza. Fajdalom, nálunk ezzel is, mint sok mással, nem lehet kellő mérvben haladni. Mig Németországban a gróf *Zeppelin* nagyon is kétséges kísérleteire szükséges egy millió márka csakhamar összegyűlt, nálunk zseniális honfitársunk a kivételre szükséges, aránylag nagyon csekély összeget, 20.000 forintot sem volt képes teljesen megszerezni. A ka-

tonai léghajós osztály közbelépése révén összegyűlt ugyan 11.000 forint, ám ezt az összeget az eddigi eredményes kísérletek felemésztették. Most a cél előtt olyan közel, fenyeget a veszély, hogy a kísérletek bizonytalan időre fel kell hagyni.

Valóban ott, ahol annyi kevésbé fontos dolgokra áldozunk, e célra is juttathatnánk pár fillért.

Doroghy József.

SPORT.

.. A tátralomnici nagy handikapek törlése. Ma volt a bánatjelentése a jövő szerdán eldőlt 16.000 koronás Tátrahandikapnek és a csütörtöki 6000 koronás lomnici handikapnek. A legjobb lovakat mindkét versenyből törölték, így a *Tátra handikapból* Shannont, Komámasszonyt, Szeszélyt, Tip-Topot, Timárt stb. Állva maradtak a következők: *Busserl* (60), *Stewarton* (60), *Lulu* (59½), *Ormesson* (58), *Kisasszony* (55), *Sir Blaso* (54), *Duca* (53), *Sandwich* (53), *Highes time* (52½), *Dalfy* (52), *Canterbury* (50), *Round the corner* (49½), *Gohér* (49), *Ujfalú* (47), *Illusion* (40½), *Duty* (40½). A *lomnici handikapból* törölték többek közt: *Royal Flusht*, *Kartalt*, *Miss Duncant*. Állva maradtak: *Miss Jeannie* (60), *Allerweil fidel* (59½), *Szomoru* (58), *Pandur* (56½), *Betrüger* (55), *Suada* (54½), *Khismet* (53½), *Silfidé* (52½), *Aladin* (52), *Legalité* (47½).

.. *Per Butters*. *Dréher* Antal háromévese, *Per Butters*, melyet a baden-badeni nagydíjból törölték, a *Sport-Élet* szerint csak abban az esetben indul a Királyné-díjért, ha *Pardont* nem fogják indítani. Ha *Pardon* részt vesz a versenyben, akkor csak *Busserl* küldi ki a *Dréher*-istálló. A Szent-István-díjban azonban már ma biztos indulónak tekinthető *Per Butters*.

.. *Kottingbrunni lóversenyek*. Csak a nagy kottingbrunni handikap volt ma érdekesebb szám a programmon s ez is nagyon kis turfesemény, gyöngye lovak mérkőzése lett, akár csak a többi program szám, melyben alig volt valami kiemelkedő momentum. Magáért a 10.000 koronás handikapért indult ugyan tizenegy ló, de nagyon a társaság silánysága mellett szól, hogy *Jablanica* képes volt 52½ kiló teherrel nyerni, *Vert Vert* pedig 52 kilóval szerzett második helyet *Fivó* előtt. A favoritok: *Eregy* és *Fanny* egyáltalában nem játszottak szerepet a versenyben, ugyszintén *Pharao* sem, melynek 61½ kiló terbe nagyon sok volt egy háromévesnek. Az öreg *Bátorban* újra feltámadt régi speedje s könnyen nyerte az eladó versenyt, végül pedig *Leader* erősítette meg a *Springer*-istálló kitűnő formáját, *Mon plaisir* és a jó *Highest time* véréren a leobersdorfi díjban. A részletes eredmények a következők:

I. *Eladó gátverseny*. Díj 1800 korona, távolság 2800 méter. *Auersperg F. herceg Stawerje* (*Williamson*) első, *Mr. Goon L'Eclairerje* második, *Rheina-Wolbeck Capja* harmadik. Futottak még: *Ex offo*, *Kochanka*, *Kadmea*. Birói ítélet: Könnyen másfél hosszal első, 5 hosszal harmadik. Totalizátor 5: 8. Helyre 25: 29 I. és 34 II.

II. *Kétévesek handikapje*. Díj 2000 korona, távolság 1000 méter. Szászbereki ménes *Tablábírója* (*Gilchrist*) első, *Mr. Black Fragileje* második, *Capt. Gaston Idája* harmadik. Futottak még: *Da kommt sie*, *Haricot*, *Golden lock*, *Bilner*, *Marmaros*. Birói ítélet: Másfél hosszal első, két hosszal harmadik. Totalizátor 5: 38. Helyre 25: 52 I., 25: 104 II. és 25: 41 III.

III. *Nagy kottingbrunni handikap*. Díj 10.000 korona. Távolság 2000 méter. Baró *Harkányi János Jablanica*-ja (*Wilton*) első. Ottó kir. herceg *Vert-Vert*-je második. Baró *Harkányi János Vívó*-ja harmadik. Aztán *Pharao*, *Néni*, *Menyecske*, *Gebst vira*, *Casque*, *Eregy*, *Fanny*, *Dráva*. Ítélet: Könnyen 1 hosszal első, 3 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 22. Helyrefogadások: I. 25: 70. II. 25: 131. III. 25: 191.

V. *Kétévesek eladóversenye*. Díj 4000 korona. Távolság 1200 méter. *Geist Gaspar Szomoru*-ja (*Adams*) első. Egyedi *Artur Sweathheart*-je második, *Uchritz Zsigmond Bella*-ja harmadik. Aztán *Altesse*, *Carma*. Fejhosszal első, 1 hosszal harmadik. Totalizátor 5: 9. Helyrefogadások: I. 25: 33. II. 25: 73.

V. *Nyeretlen kétévesek versenye*. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf *Eszterházy Mária Davenbergje* (*Cleminson*) első, *Capt. George Vitzli-Putljaja* második, *Péchy Andor Garciaja* harmadik, aztán *Problem*, *St.-Maur*, *Isalco*, *Quacker*, *Patritrin*, *Idicpri*. Ítélet: Biztosan egy hosszal nyerve, 2½ hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 15. Helyrefogadások: I. 25: 42. II. 25: 73. III. 25: 78.

VI. *Eladóverseny*. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. Baró *Harkányi Andor Bátorja* (*Wilton*) első, *Mr. C. Wood De lujoja* második, gróf *Eszterházy M. Francia Mulatója* harmadik, aztán *Parta III.*, *Balek*. Ítélet: Könnyen 1 és fél hosszal nyerve, 1 és fél hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 10. Helyrefogadások: I. 25: 33. II. 25: 35.

VII. *Leobersdorfi-díj*. Díj 3000 korona. Távolság 1400 méter. Baró *Springer Leaderje* (*Hyams*) első, *Okolicányi E. főhadnagy Monplaisirja* második, *Ottó főherceg Highes timeje* harmadik, aztán *Wie Seide*. Ítélet: Könnyen 1 hosszal első, nyakhosszal 3-dik. Totalizátor: 5: 9. Helyrefogadások: I. 33. II. 50.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Évad: május 1 — szeptember végéig.	
Gleichenberg gyógyhely	
Javallatok: a gészes, a légszavart szerkesztés, a légszavart szerkesztés, a légszavart szerkesztés. Ellenjavallat: Anzkór.	GYÓGYESZKÖZÖK: alkalkium-muriátikus források, savó, telen- és keesletel (száraz takarmányozás), kefir, fejtő- és erégyverbelezések, forráslápor-lasztások különkabinokban, pneumatikus kamara, szénsavas vas és nemesző fürdők, légszavartintézet. Felújítás és prospektusok ingyen. Lakásmegeveléseket elfogadják. Gyógyvínazatóság Gleichenberg.

TÁVIRATOK.

Przemysl, augusztus 1. Az 1848-ban elesett szabadsághősök emlékünnepe nagy tüntetéssel végződött. A szociáldemokrata munkások közül a rendőrség több kolompot letartóztatott. A zavargók ki akarták szabadítani társaikat, de a kirendelt katonaság szuronysegezve szétverte a tömeget.

Frankfurt, augusztus 1. A cár és a cári család augusztus derekán érkezik *Darmstadtba*. A *General Anzeiger* szerint a cár részt fog venni a spaii udvari vadászaton. Kopenhága ezuttal nics a cár utazásának programjában.

Az orosz trónörökös halála.

Pétervár, augusztus 1. A trónörökös elhunyt alkalmából a cár és az anyacárné a lakosság minden rétegéből számos részvénytílatkozatot kapott. A cár utasította a belügyminisztert, hogy a lakosságnak részvéteért köszönetet mondjon. *Mihály* trónörökös nagyhercege az irkucki 93. gyalogezred tulajdonosává nevezte ki a cár. Ez az ezred, továbbá a lovas testőrtüzérség 5. útege és a besszarábiai 129. gyalogezred ezentul *Mihály* nagyherceg nevét fogja viselni.

Leszámolás.

Madrid, augusztus 1. A legfelsőbb haditanácsnak *Santiago de Cuba* átadása ügyében ma folytatott tárgyalásán *Pareja* tábornok azt hozta fel védelmére, hogy a város élelembányban szenvedett és ennélfogva lehetetlen volt azt védelmezni. A vívott útközetek véresek voltak. A modern háboruban a bátorság magában nem elegendő.

Coral tábornok megerősíti, hogy *Santiago de Cuba* kifogyott volt az eleségből. *Blanco* tábornagy jóváhagyta volt a kapitulációt.

Escario tábornok kijelentette, hogy midőn visszatért *Santiagoba*, a katonák háromnegyed része beteg volt.

Pando tábornok ugy véli, hogy *Havannából* segédesapatokat kellett volna küldeni.

Blanco tábornagy azt mondja, hogy ő mindig az ellentállást tanácsolta; *Coral* tábornok a nélkül kapitulált, hogy arra parancsot kapott volna.

Dewey elutazása.

Trieszt, augusztus 1. Az *Olympia* cirkálóháji *Dewey* tengernaggyal ma délután négy órakor elhagyta az itteni kikötőt és *Nápolyba* indult.

Giletta rehabilitálása.

Milánó, augusztus 1. A *Lombarda* írja, hogy *Giletta* tábornok, aki teljesen tisztázta magát, visszalép a tényleges szolgálatba és a hadgyakorlatokon már átveszi dandárának vezetését.

Közgazdasági táviratok.

Miskolc, augusztus 1. A gömöri pályaudvaron ujonnan épített felvételi épületet ma ünnepélyesen felavatták. Az új indóház legnagyobb várótermében fényes banket volt, melyen megjelent *Görgey* László üzletvezető, *Stankovics* Miklós főfelügyelő, *Bende*, *Tarnay*, *Bernhard* és *Hoitschy* felügyelők.

Berlin, augusztus 1. (*Gabonapiac*.) Kedvezőtlenebb észak-amerikai jelentések és a szép idő miatt nyomott volt az irányzat. Buza 1½, rozs 1¼ márkával olcsóbb. Zab bányadt. Az idő szép.

Berlin, augusztus 1. (*A Budapesti Napló tudósítójának távirata*.) *Esti forgalom*. Négyeszetes magyar aranyjárdék —. —. Magyar koronajárdék —. —. Osztrák hitelrészvény 243.50. Osztrák-magyar államvasut 149.—. Déli vasut 34.10. Északnyugati vasut —. —. Elbavógyi vasut —. —. Orosz bankjegyek készpénz —. —. Busentieradi —. —. Orosz bankjegyek —. —. (Ultimo.) Lombard 216.10.

Frankfurt, augusztus 1. Árfolyamok augusztusra. (*A Budapesti Napló tudósítójának távirata*.) *Esti forgalom*. Osztrák hitelrészvény 243.50. Osztrák-magyar államvasut 148.50. Déli vasut 34.—. Osztrák aranyjárdék —. —. Olasz járdék 93.55. Laura-kohó 265.95. Harpeni 201.55. Discont 197.70. Alpési —. —. Bécsi bankjegyeslet —. —. Szilárd.

New York, augusztus 1. *Liszt* helyben 2.85. Buza augusztusra —. —, szeptemberre 74.%, decemberre 76.%. *Tengeri* augusztusra 35.5%.

Chicago, augusztus 1. *Buza* augusztusra 69.½%. *Tengeri* augusztusra 30.—.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szivünk sorsa.

Mi forralja borecetté,
Must ha erjed?
Mi forralja gyűlöletté,
A szerelmet?

Egy parányi, behintett
Kenyérmorzsa.
Csak egy rossz szó, egy tekintet
Szivünk sorsa.

Zempléni Árpád.

— II. Miklós cár és a finnnek. Egy párisi lap a következő történetet beszéli el: Nemrégiben a cár a finn határ közelében vadászott. Pihenés közben levelet írt és segéd tisztjét felkérte, kísérje el a szomszéd városkába, hogy a levelet postára tegyék. A városka már az orosz határon túl volt, Finnországban. A cár és segéd tisztje a legnagyobb inkognitóban érkeztek meg, bementek a postahivatalba, ahol az uralkodó tárcájából bélyeget vett elő és a borítékra ragasztotta. A postahivatalnok azonban nem akarta elfogadni az ajánlott levelet.

— Ön orosz bélyeget tett a levélre — mondta — pedig finn bélyeg kell rá.

— Nincsen nálam, — szót a cár. — De itt, tessék egy rubel. Adjon finn bélyeget és kérek aprópénzt.

— Sajnálom, de orosz pénzt nem fogadhatok el. Kérek finn pénzt.

A cár erre nagyon bosszus lett és segéd tisztjéhez fordulva megjegyezte, hogy milyen neveltségese és ostobák ezek a formalitások.

Talán ezért haragszik a cár a finnekre.

— Egy szerkesztő levélsekreányéből. Az alább következő levél-töredékekből, amelyeket egy salzburgi lapszerkesztő közölt, nagyon könnyű ellesni a lapszerkesztés titkait. Az említett szerkesztő a következő leveleket kapta:

— Ha egy kissé többet foglalkoznék a városi ügyekkel, nagyon leköteleznék olvasóit...

— A papírjuk olyan puha, hogy semmit sem lehet beléje csomagolni...

— A feleségem a régi lapokat ablaktisztogatásra szokta használni. Nem intézkedhetnék, hogy a papíros kissé puhább legyen...

— Nem érdeklődöm a politika iránt. Ha nem bővíti ki a helyirovatot és nem gondoskodik arról, hogy a politika az öt megilletett korlátok közé szorítsassék, kénytelen leszek...

— Ugyan kérem, hagyják el már azokat a helyi pletykákat, amelyek iránt senki sem érdeklődik és inkább bővítsék ki a politikai tudósításait stb. ...

— A politikai eseményeket nem tárgyalják

előggé bőven. Magunk fajtá'u emberek, akik a politikához nem igen értünk, mégis csak az újság szerint alkotjuk meg a véleményünket...

— Hagyák már el kérem azt a sok szöveget a politikából és közöljék csak a pusztá tényeket. Minden művelt ember amúgy is megformálhatja magának a véleményét...

— Ismervé az önök készségét, amelylyel olvasóik óhajait mindenkor teljesítik, azzal a kéressel bántokom alkalmatlanokdni, kegyeskedjenek egy a bel-, mint a külföldi sorsjegyeket, valamint az összes állampapíroknak a huzásaitromát közölni. Kidobhatnának inkább valami fölösleges töltelékét. Abban a reményben stb. ...

— Hogy minek közlik azt a regeleg sok sorsjegy-listát! Az ember ideges lesz attól a sok szövegtől. Azt hiszem, hogy nincs elég anyaguk. Adhatnának inkább több regényt...

— Miért nem írtak részleteket az... egyesületek a közgyűléséről? És önök küzdenek a jogért és az igazsáért, amikor nem mondják a szemébe az igazságot elnökünknek, ennek a basáskodó kényurnak!...

— Ezek az örökös kis tüszurások az... egypártú ellen...

— Miért közölnek csak olyan kevés törvényeszkri tudósítást? Hiszen ez a rovat nagyon érdekli az olvasókat és csak visszariadólag hat...

— Egy idő óta mennyit írnak a törvényeszkri! Minden tárgyalásról megemlékeznek. Mire jó az? Hát minden olvasó ügyvédbíró és a fiatalok a bűnre akarják kioktatni...

És így tovább még egy csomó levél. Ugyanarról a tárgyról az egyik olvasó többet, a másik kevesebbet akar és természetesen szó van a levelekben Dreyfusról és az Ördögizgétről is. Az egyiknek kevés a Dreyfus, a másiknak sok. A salzburgi lap szerkesztése ezek után az utasítások után természetesen gyerektájk.

— A női bicikli előnye. A bicikli fejlődésében már jó ideje jutott oda, hogy különbség van a férfi és a női bicikli között. És most már a tapasztalatokból azt a következtést vonták le hozzá ért szakértők, hogy a női bicikli határozottan előnyösebb a másiknál és pedig azért, mert az összekötő rudja jóval alacsonyabb. És ennek következtében esésnél kisebb a veszedelem egy a gépre, mint a gazdájára nézve. Alig van biciklista, a ki ne esett volna le legalább egyszer-kétszer a gépjéről. A mikor az esés bekövetkezik, az első ösztönzerű szükséglet az, hogy lábunk a földet érje, mert akkor könnyebben elbánnhatunk a géppel is. Igen ám, de a férfi-biciklinél csak az egyik lábunkkal érinthetjük a földet, vagy jobbról, vagy balról, s akkor is csak ritkán, vagy igen nagy ügyességgel, mert a magas összekötő rud miatt mielőtt ez megtörténhetik, már a földön heverünk a géppel együtt. A női biciklinél ellenben a helyzet más. Annál előre ugorhatunk le, úgy szólván bele a

gépbe, s mind a két lábunkkal egyszerre érhetjük a földet, s így a gépet biztosabban alakon igráthatjuk le. A francia hadseregnél bizonyára belátták ezt az előnyt, mert ott a női bicikli forma használatos. A Petit Journal Illustré egyik 1897-iki számában Gérard kapitány biciklisapatját hozza képbén. Ez a csapat az 1897-iki és 1898-iki nagy hadgyakorlatokon már olyan összerakható gépeket használt, amelyeknek alul volt az összekapcsoló rudjuk.

— Rekláms írók. Manapság annyian írnak már regényeket és egyéb műfajokat, hogy aránylag sok is az olvasó közönséghez képest. Ennélfogva természetesen úgy az erkölcsi, mint az anyagi sikert sokkal bajosabb kicsinolni az íróknak, mint akkoriban, amikor az irodalom csárdaiban kevesebb volt a dudás. Manapság az írók is reklámmal kell dolgoznia, ha vinni akarja valámire. A Bibliothèque Universelle et Revue Suisse című folyóiratban Stapfer Pál ismert francia kritikus ír az írók reklámjáról. A költők vagy regényírók, mondja, kiadójuk után éppen oly reklámot csapnak irodalmi szülőitöknek, mint a szappangyáros a nála készült szappannak. Szerinte a legjobb reklám az amerikai módszer. Nagy lapon vastag betűkkel, de rövid sorokban hirdetni. Erymás alá lehetőleg sok címet juttatni s okvetetlenül bele kell venni a reklámba ezt:

AZ UTOLSÓ HUSZONÖT ÉV LEGJOBB KÖNYVEI

A legnevesebb francia írók mindig kibasznlák a reklám hatását. Így például Hugo Viktort pörbe idézték Le Roi s'amuse című drámájáért. A tárgyalás napja előtt így írt kiadójának:

Azt hiszem, kedves kiadóm, hogy magának is, nekem is nagy hasznunkra válnék a dolgot az újságokban szellőztetni. Törvényszék! Kell-e ennél jobb terjesztőmód? Itt küldök két apró megírt hirt erről s kérem, minden befoiasat vesse latba, hogy holnapra a két legelőkelőbb ellenzéki lap okvetetlenül kiadja.

Gyakran dolgozott ilyen módon Hugo Viktort, de e mellett folytonosan rendelkezésére volt Sainte Beuve, aki éjjel-nappal az ő dicséretét zengte. Mikor Lamartinének egyik fiatal barátja szemére vetette, hogy sok reklámot csinál magának, nevetve válaszolt:

— Édesem, hiszen még az Istennek is szüksége van rá, hogy harangozzanak érte.

Azelőtt divatban volt a könyv terjesztéséért személyes vonatkozásokat írni belé, mint ezt La Bruyère tette meg Caractères című művében. A kiadó a személyes vonatkozások kulcsát is kinyomatta s a könyvhöz mellékelten árulta. Ennek sok verekedés lett a vége, de a könyv mindig ellett. XIV. Lajos idején igen sok író bérelt kocsiban föl és alá kocsizott a városban, hogy az átkozott könyvkereskedőknél hitelt szerezzen, amint Despris Le théâtre français sous Louis XIV. című művében kifejezi magát. Pradon gyakran volt jelen darabjai előadásán s hogy

— A tüzes tengely, kezete keresetlen tagoln' a szavakat a Compound, mintha mindegyik egy-egy széndarab lett volna, a tüzes tengely a tapasztalatlan sietségnek a büntetése. Ahum!

— Tüzes tengely! folytatta a jerseyi külvárosi gép. Az annak az ára, ha nyakadat a fejedre tud akarod dugni. Vagy egy éve nekem is volt. Kellemetlen baj, de a rövidjáratuak rendszeren ki szokták kerülni.

— Nekünk a pennsylvaniai vonalon soha sines tüzes tengelyünk, mondta a Consolidation. De New Yorkban oly gyakori, mint az ideggyöngöseség.

— Ah! Menj haza valami kompon! fakadt ki a Mogul. Azt hiszed, mert emelkedéseitek erősebbek, mint amilyenek nálunk meg vannak engedve, hát te az Alleghany angyal vagy? Na, csak azt mondom, hogy ha te... Itt van a személyzetem, tovább nem vitatkozhatom. Majd talán később.

Fenségesen kirobogott a forgó váltóra s addig forgott, mint egy hadihajó a habokban, míg megtalálta sinjét. „Ami pedig téged illet, te borsózd, sístergő kávésbrik, — ez '007-nek szólt — előbb menj a világba és tanulj valamit s csak aztán szegődj olyanok társaságába, akik egy hét alatt több mértföldet futnak be, mint te egy évben. Törékeny!... Felül!... Vigyázat!... Gyorsáru! Ez vagyok én. Mehet!”

— No! Patanjon meg a bordázatom, hogy ha ez udvariasság egy új kartárs iránt! mondta Ponny. Semmi ok sem volt rá, hogy így beszéljen veled, vagy rólad. De hát nem gondoskodtak a nevelésről, amikor Mogul készült. Vigyázz a tüzedre kicsi s használj lel füstötét. Egy perc mulva, úgy gondolom, szükséged lesz mindnyájunkra.

Néhány ember beszélgetett egymással izgatottan a raktárban. Az egyik, piszkos munkásingben kijelentette, hogy a pályaudvaron minden gépre szüksége van.

(Folytatása következik.)

REGÉNY.

'007.

— ELBESZÉLÉS. —

Írta: RUDYARD KIPLING.

Ekkor egészen egyedül én hordozom a terhet, egészen bátran mondhatom, de rólam soha még semmi nem vett el. Nem, soha! Huzni, de értelemmel és megbízhatósággal, két különböző dolog. Értelem, ez az én üzletem.

— Ah! De nem nyomja össze felelősségteljeségének a sulya? — hallatta egy kíváncsi, rekedtes hang valamelyik sarokból.

— Ki ez? kérdezte '007 a jerseyitől.

— Compound-Experiment-N. G. Hat hónapig rendező szolgálatokat teljesített a B. & A. vonalon, mikor nem volt elfoglalva a műhelyekben. Takarékos a szénével, de javításokkal a takarékoskodást kiegyenlíti. Ahem! Azt hiszem, asszonyom, hogy Bostont kissé elszigeteltnek találta a newyorki szezon után.

— Soha sem vagyok olyan kellemesen elfoglalva, mint ha egyedül vagyok, felelte a Compound valahonnan a kéménye félmagasságából.

— Természetesen! felelte orra alatt a tekintélyt nem ösmerő Ponny. A pályaudvarokon nem igen kívánkoznak utána.

— Igen, de szervezetem, temperamentumom. — Izé... Munkaköröm Boston. Ez a társaság nekem oly idegen.

— Talán mutatkozzunk be ő felségének, válaszolta nyersen a Mogul.

— Pardon! A kifejezésem nem volt jó... védekezett a Compound... Ugy gondolom, a szorgalmassá.

— Nem szeretem a másé, különösen a papíros kereküket, duplázott rá a Mogul durva szóval.

A Compound szánalomra méltón sóhajtott és elhallgatott.

— Mert éppen Bostonról beszélünk, törté meg a csöndet a kis Ponny, Comanche tegnap este elmesélte, hogy pénteken Newtown innenső felén tüzes tengelyt kapott. Emiatt aztán késott a vegyesvonat. Na, és elbeszélésének vége sem akart szakadni.

— Ha a műhelyben hallottam volna ezt, ahol kazánomat emelték ki javításra, Comanche hazugságának tartanám az egészet. Tüzes tengely! Hm! Különkoesit akasztottak utána sebben rekedt meg s ezért vinnyogott a meredeken. A 127-est küldték, hogy segítse ki. Nemrégiben meg azt mondta, hogy árokba futott! Egyenesen lámpásomba nézett s oly hidegen mesélte ezt nekem, mint valami jégesap. Tüzes tengely! Majd a 127 beszél neked az ő tüzes tengelyéről. Comanche rossz pályára futott s a 127, a ki természetesen olyan dühös volt, amilyen tühös csak lehet egy lokomotív, ha este tízkor kirendelik, igen a 127 megragadta s 17 perc alatt Bostonban volt vele. Tüzes tengely! Tüzes menyő! Ez ki kell Comancheban.

— Mi az a tüzes tengely? kérdezte akkor félénken '007.

— Ó! Fesd a harangomat ékszínkékre, tört ki Ponny, a rendező. Csináljatok közönséges vicinális belőlem, legyen kerekem előtt kemény erdei fa lépeső! Zuzzatok szét és öntsetek belőlem öt cent értékű, magától járó utcai játékok. Ez itt egy amerikai nyolekerekű ikerkép s nem tudja, hogy mi az a tüzes tengely! Mi? Talán még a vészfékről sem hallottál soha? Azt sem tudod, hogy mire valók a csavarjaid? Mondhatom, hogy olyan ártatlan vagy, hogy egyedül hagyhatnának a szenes kocsiddal. Te... te talicska!

Köröskörül kiáramló gőz bugása hangzott, mielőtt még valaki is szólhatott volna csak egy szót is. Szegény '007-nek szegényében és féltelmében csaknem lepattant az új festéke.

barátait és jóakaróit tapsra ingerelje, sokszor püsszegett. De megtörtént vele, hogy egy szomszédja, aki nem üsmerte, alaposan elverte püsszeréért. Ennél nagyobb reklám igazán már senkinek sem kell! Újabb különösen a regényírók excentrikus öltözködésükkel akarnak feltűnést kelteni. Barbey d'Aurevilles csipkeruhában, eszímásan; Baudelaire egy szép napon zöldre festette a haját, Sar Péladan pedig nemcsak oly hibetelenül ír franciául, hogy maga sem ért meg, hanem biborpiros köpönyegben járklak, akár egy doge szolgálja, középkori apródnak van öltöztetve. Egyszer látogatába ment valahová, de mikor a kapusnő megpillantotta, azt hitte, hogy utcai énekes s dühösen kiabálta:

— Ki innen! Itt nem fog énekelni!

És nem bocsátotta be.

+ Marconi találmánya a haditengerészetben.

A drót nélküli való telegráfot három angol páncélos hadihajóra alkalmazták. Evvel a három hajóval Junoval, Alexandriával és Európával megkezdették a kísérleteket, amelyeket teljes siker koronázott. A hajók tíz kilométernyi távolságból fennakadás, zavaradás nélkül érintkezhetnek egymással. Marconi maga is az Európa fedelzetén van és vezeti a kísérleteket, amelyeket több napig folytatnak.

Szerkesztői üzenetek.

— Keziratokat nem adunk vissza. —

Kompánia. 1. Preferáns játéknál megegyezés dolga. Rendszerint betélnél nem, ha nincs beteli, akkor igen. 2. Sans adutot kivéve, a felvevő kezdi a játékot.

Jákóhalma. A xeresi bor és a sherry egy és ugyanaz. A következő szállóajánlatból készül: Pedro Jimenez, Muskotály, Malvasia, L'Albillo, Mantuo Casigliano, Palomina és Rey. A musthoz annak 1/10-öd súlyát tevő 67 1/2%-os szeszt töltenek s ezzel együtt erjesztik ki. Az erjedés megszűntével a bort azonnal lefejtik s újból szeszt töltenek hozzá, hogy az erjedést meggátolják. Palackba töltés alatt a bort néhány évig aszokolják s a palackozásnál újból némi szeszt elegyítik, mi által a xeresi (sherry) bor szeszartalma 20—22%-ra is emelkedik. Magas szeszartalma minden borbetegségtől megóvja s a palackban föltöbbséggel javul. Teljes fejlődésségi fokát hat éves kora után éri el. Ezt a világhírű bort különösen Angliába nagy mennyiségben szállítja Spanyolország.

A. E. Temesvár. Sajnálattal tudunk, nem közölhetők. De fog még olyant is írni, amit kiadunk.

Efrám. A kiadóhivatal azt üzeni, hogy a beküldött pénz fejében még egy, az utolsóhoz hasonló terjedelmű közleményt küldhet be.

G. I. T. Azt a beteg ujjat vizsgálta meg először egy sebész, az talán Röntgen-sugár nélkül is megtalálta benne az üveget. Az üllői-úti klinika sebészeti osztályán mindennap van nyilvános kezelés.

Volt szomszédnő. Fáradjon el a szerkesztő-ségbe bármely napon délután 5 és 8 óra között s kívánságát szívesen teljesítjük.

80.736. számú előfzető. A szerzői jog tulajdonosának engedélyével és a forrás megnevezésével lefordíthatja. — **Ö. A. Sopron.** A kassa-oderbergi vasút vezérigazgatója rutikai Ráth Péter országgyűlési képviselő. Az állásokért hozzá intézendő kérvények bélyegkötelesek. — **Vendéglet.** Olyan névvel kettő is van a budapesti cím és lakjegyekben. Az egyik VI., Lehel-utca 18. a másik VIII., Üllői-út 54. szám alatt lakik. — **K. P.** Nagyon gyöngye kísérlet volt, nem a mi lapunkba való, ezért nem közöljük.

— **Sch. L. Dálya.** Cimeze leveleit egyszerűen: „Professor Schrödter, Professor Nothnagel, Wien, Universitát.” okvetlenül megkérjük. Közlelbi címekkel nem szolgálhatunk. — **91.566. számú előfzető.** Mossa meg a lábát mindennap langyos vagy hideg vízben, esetleg naponként kétszer-háromszor is, mindannyiszor pedig huzzon tiszta harisnyát. Adok az izadás elmulik. — **Zémó.** Okos leány bizony aligha válaszol arra a kérdésre, amelynek különben sincs semmi értelme. — **K. A. Zell am See.** 1. Igen, előzőleg ki kell kérni az író engedélyét. 2. Tárca-cikkkel bőven ellátunk bennünket a *Budapesti Napló* belső dolgozóitársai. A fordításokat is munkatársaink végzik. — **F. L. Bény.** Azt mindenütt a községi hatóság rendelkezéssel állapítja meg. Budapestben éjféltől 1 óráig van vendéglői záróra. — **93.575. sz. előfzető.** A klinikán — ünnep és vasárnap kivételével — egész éven át délelőttönként rendelnek. Kiválókban torokspeciálisták: Dr. Navratil Imre és dr. Morelli Gusztáv egyetemi orvosnőfőnök, dr. Váli Ernő. Ez utóbbi IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 3. szám alatt lakik és rendel, a két tanárt pedig megtalálhatja a klinika megfelelő osztályán. — **Szabadkai érdeklődő.** A színházak ebben a tekintetben semmiféle rendszert nem követnek. Egyszer a darab címét írják a színlapra, máskor meg azt: holnap ugyanaz. A fogadást tehát minden körülmények közt megnyerte. — **Cz. Lúdas.** Schomburg herceg. De mondhatja így is: Hanau hercege. — **Sch. A.** Megfelelő felvételi vizsga letétele mellett, esetleg fölveszik az ipariskola harmadik osztályába, azután elvégezheti a gépészeti szaktanfolyamot, de a gépészmérnöki pályára nem mehet. Oda magasabb előképzettség kell, a gimnáziumi vagy reáltanodai érettségi vizsga. Sőt még azután négy évig kell a műegyetemet hallgatni. — **Komolyság.** 1. Az valamiféle ideges betegség lehet, orvossal konzultáljon tehát miatta. 2. Ha érettségi vizsgája van, fölveszik díjtalan gyakornoknak. Egy év alatt le kell tennie az adóügyi vizsgát, mindig az illetékes pénzügyigazgatóság székhelyén. A vizsga letétele után rangsorban emelkedhetik. Mint vizsgázott gyakornok évi 400 forint, mint adóhivatali tiszt 500—700 frt, mint adóhivatali segéd 800—1000 frt stb. és megfelelő lakpénzt kap. A díjnoktól nem kívánjuk meg a kvalifikációt s azok 80 kr — 1 frt 50 kr napidíjat kapnak. 3. Idővel majd elmulik, ez most még a fiatal kor sajátos jelensége. — **F. F.-né. Melykut.** Szörjón szét a szekrényekben erős feregot. Attól elpusztulnak biztosan. — **Zala-kér.** Az hivatalos titok. Legfeljebb a hadügyminisztériumban adhatnák föléle felvilágosítást. — **Sz. I. Vágóhely.** Cerri Gyula, Kabos Edé és dr. Soltész Adolf írnak a kérdézet jegyek alatt. — **A. K. I.** Szerzeze meg Fereny *Életpályák* című könyvét, abban megtalálja a választ. 2 frt 20 krért megren-

delheti a Budapesti Napló kiadóhivatalában. 2. Ha mindkettőjüknek egy nagyanyjuk van, akkor másod-unokatestvérek, tehát vérszerinti rokonusok. Ha az illetőt Irmának hívják, szólítsa *Irna néni*nek. — **B. M. I.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter egy újabb intézkedés szerint, az állatorvosi akadémia csak középiskolai érettségi vizsga alapján lehet beiratkozni. 2. Igen jó érettségi bizonyítvány, illetőleg leekkönyv alapján, a *szegényebb* növendékek tandíjmentességét, esetleg állam-ösztöndíjat nyerhetnek. Az ösztöndíjért a közoktatásügyi miniszterhez lehet folyamodni. 3. Előadások délelőtti is, délutáni is vannak. 4. Tandíj felvétenként 30 forint. Tandíjmentességért a beiratkozás alkalmával kell folyamodni. 5. Az állatorvosi akadémia szeptember 1—8. napján vannak a beiratkozásiak. — **Komárom.** Reális alapon álló pénzintézet 6000 frt után, a fennálló körülmények közt nem adhatja meg az 500—600 frt évjáradékot. Ezt tehát csak magánspekulációval érhetik el, ilyen dolgokban pedig nem adhatunk tanácsot. — **T. Gy. I.** A katonasághoz beadott folyamodványban hivatalozók a keresztlelő hivatalból történt kiigazítására s akkor helyes neve alatt fogják besoroztatása esetén az avató levelet kiállítani. 2. A folyamodványt szülőnek illetőségi helyén kell beadni a járási szolgabíró-nál. Egyidejűleg adjon be egy másik folyamodványt is, amelyben Kolozsvárt való coroztatását kérelmezi. 3. Mint önkéntesnek, joga van megválasztani az ezredet, a melybeu szolgálni akar. — **B. B. E.** A fővámgazgató méltóságos, a hivatal csak tekintetes; a kérvények pedig a hivatalhoz intézendők. A címzés tehát: Tekintetes Fővámgazgató-ság. — **K. L. Budapest.** Hivatalból már lebellyegzett okmánybelyegeket sehol sem lehet beváltani. Elromlott belyegeket azonban a budapesti fővámbivatalnál válthat be. — **93.480. sz. előfzető.** Már-nyómból nem lehet a pecséteket eltávolítani. — **K. J. Pusztai-Csudabaka.** 1. Van Budapesten is (Röser-féle intézet.) Székelyudvarhelyen is. A fölvetel felteleteit az intézetek igazgatóságánál tessék megtudakolni. 2. Igen, lehet átépni, ha a különbözeti tárgyakból (latin, történelem, görög stb.) pótvizsgá-kat tett a tanuló.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Új ötkoronások. Az új koronás bankjegyekkel egyidejűleg új ezüst ötkoronásokat is hoznak forgalomba. Ezek is — a forintosokhoz hasonlóan — 0.900 finomságúak, de valamivel nagyobbak lesznek, mint a forintosok; az öfrankos nagyságát ellenben nem érik el. Egy kilogramm ezüstöntvényből 41 1/2 darab ilyen egyenkint 24 gramm súlyú ötkoronásat fognak verni. Az ötkoronás 21,6 gramm szinezüstöt fog tartalmazni, míg öt darab egykoronás összesen csak 20,875 gramm szinezüstöt tartalmaz. Tehát egy ötkoronásban 0,715 grammal több a szinezüst, mint öt egykoronásban; szóval az ötkoronás érem minden koronájának külön-külön 3,48 fillérrel nagyobb lesz a belértéke, mint a mekkora az egykoronás belértéke. Magánforgalomban mindenki köteles 250 korona összegéig elfogadni az ötkoronásokat. Egyelőre 64 millió forint értékben hozzák forgalomba ez új váltópénzt, még pedig esik ebből az összegből 19 1/2 millió Magyarországra és 44,8 millió Ausztriára.

A más büne.

(40) — Amerikai detektivregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

— Valóban azt hiszem, hogy igaza van — felelte a férfi kissé nevetve. — De mondja csak kérem asszonyom, hogy tetszik önnek a házasság? Megfelel a férje reményeinek? Ami engem illet, kétszer is megdölnél, amíg ennyivel fiatalabb nőt vennék feleségül. Abban az időben, amikor ön teljes virágzásban jut, a férje elvirágozott aggastyán lesz. De ugy hiszem, hogy ön érti, miképpen kell vele elbánni. Eddig még bizonyára nem mutatkozott a féltékenység zöld szörnycetegének alakjában?

Ezen a beszéden Paula annyira elképedt, hogy szóhoz se tudott jutni. Amikor végre elhallgatott ez az ember, némán bámult az arcába.

— Ön nem látszik részegnek — mondotta végül — és így talán örül! De akármicsoda is, azt tanácsolom magának, hogy távozzék innen, semmi dolgom sincs magával!

— Azt elhiszem — felelte az idegen, merészen a szeme közé nézve — én nem vagyok az a szerencsés, a bírónak semmi oka sincsen arra, hogy redám féltékenykedjék. Azonban egy kicsit mégis a szolgálatára lehetnék, ha nem volna kár, hogy az ön kis játéka megzavarjam. Ön olyan bájosan rendezett el mindent, még lakást is szerzett neki és 6 olyan csinos, fiatal fiókó — olyan szeretetreméltó, olyan romantikus. Csakhogy én sokkal többre becsülöm a bíró urat és nem szenvedhetem, hogy ostobának tartásák. Ezeknek a suitogásoknak és turbékolásoknak a parkban és ezeknek a találkozásoknak félreeső helyeken meg kell szünniök, a társaság nem látja ezt szívesen; a legjobbnak tartanám mindennek a beosztására azt, ha mindent elmondanék Kettle bíró urnak.

Paula figyelmesen hallgatott, először aggodalommal és félelemmel, mert attól félt, hogy az az ismeretlen ur megtudta bátyjának visszaérkezését. De minél tovább hallgatta, annál inkább észrevette, hogy Percy a kedvesének tartja és csakhamar tisztában volt azzal, hogy mi a célja. Mély pir borította el az arcát. Hogy valaki, ha egy nyomorult is, a ki nem ismerte őt, meg nem engedett cselszövére tartotta őt képesnek, ez utálattal és haraggal töltötte el.

De volt még egy másik és még hatalmasabb érzése is. Megkönnyebült és örült, hogy bátyja biztonságban van, vagy legalább megmenetheti női hírnevének a feláldozásával. Ha ő ezt az embert meghagyja abban a hitében, hogy közönséges kalandot szőtt és a hallgatásért megfizetné, — mert azt kitalálta, hogy azért szólította meg — akkor megőrizheti a titkát addig, amíg elérkezik annak az ideje, hogy biztosan fellephet. Ez talán a legnagyobb áldozat volt, amit egy becsületes asszonytól valaha kívánhatnak, de ő habozás nélkül rászánta magát.

— Hallottam, hogy vannak olyan egyének, mint maga, de egyet sem láttam még életben — mondotta végre Paula. — Ön zsarolásból él, nemde?

Hangjában volt valami, ami annak az embernek az oldalában nyílt sebet hasagotott. Akármennyire züllött is el, de most, amikor látta az asszonyt, az szép arcát és haragos szemét, amelyet éppen az övének szegzett s amikor érezte, hogy ennek az asszonynak a megvetése iránta sokkal nagyobb, semhogy szóval kifejezhetné, — ez nagyon nehéz megpróbáltatás volt neki. Tehetetlen dühében eszébe jutott, hogy egykor módjában lett volna olyan életnek a folytatására, a mely jogot adott volna neki arra, hogy az egyenlőség révén közeledjék ehhez az elragadó természethez és megnyerje a tisztelét, becsülését. Most azonban keserves megvetéssel volt eltelve irányában. De hát mégis micsoda joga sujtathja őt megvetésével, amikor ő maga sem ferdhet-

len a jó társaság törvényei szerint. Ez a gondolat visszaadta neki önbizalmát.

— Ugy látom, hogy ez a mesterség éppen olyan ismeretes ön előtt, mint egyéb dolgok. Nekem meg kell keresnem a kenyeremet, önt ellátja a férje és ön azzal szórakozik, hogy megcsalja őt! Ha majd elváltik öntől, akkor majd meg fogja látni, mit tesz az, amikor valakinek úgy kell átverekednie az életet. Amig ilyen mutatós lesz, addig az kétségtelenül könnyű lesz önnek, később azonban alighanem javára lesz, ha néhány leckét fog venni tőlem. De addig is az a szándékom, hogy egy kis eret vágjak kegyedem. Mihelyt beleun abba, hogy fizessen engem, megyek a bíró urhoz — és ön akkor mehet a pokolba. Elég világos ez?

— Igen, értem önt! Önnek természetesen pénzt kell szereznie — jegyezte meg Paula olyan mosolyival, amelytől az az ember a fogát esikorgatta. Jól van — folytatta — meg fogom fizetni hallgatását? Nos hát, mi az az összeg? Gondolt már rá?

— Ön ma estére ötszáz dollárt fizet nekem. Majd értesíteni fogom, ha majd újra pénzre lesz szükségem.

— Nem! — mondotta Paula határozottan — ötszáz dollárt nem fogok magának adni, ez örültség.

— Vagy kapok annyit, vagy a férje megtudja minden titkos kirándulását, még mielőtt lefekszik ma.

— Nagyon helyes! De gondolja meg, hogy mielőtt eláru, megszabadulok minden kényszerítől és aggodalomtól. Azt hiszem, nem kell magának mondanom, hogy kevés kimélettel tartozom magának. Az az élvezet, hogy magát tönkre tehetem, kárpótolna engem társadalmi állásomnak az elvesztéséért, s miatt maga a férjemhez megy, én Byrnes felügyelő urhoz megyek. Kijelentem, hogy a törvénynek egész szigorúságát fogja érezni, s ha a törvény végez magával, akkor folytatom majd én.

(Folytatás következik.)

A Hazai Általános Koronataraképzőintézet mint szövetkezet tegnap tartotta alakuló közgyűlését a Royal-szálló egyik termében. Körülbelül 300 szövetkezeti tag jelent meg, akik a közgyűlés elnökeinek dr. Frim intézeti igazgatóját, jegyzőjének dr. Schaeffer József ügyvédet választották meg. Az elnök konstata, hogy az alakulás előmunkálatai során mintegy ötszázan léptek be a szövetkezetbe, körülbelül 1500 füzlettrésszel. Mintán a megalakulást kimondták és az előterjesztett alapszabályokat jóváhagyták, az igazgatóságot és a felügyelő-bizottságot választották meg közfelkiáltással. Elnök dr. Frim Jakab, alelnök Hoffman Sándor. Az igazgatóságra beválasztották: Ausch Gabort, Berényi Mikst és Somogyi Soma nagykereskedőket, Goldstein Adolf orvost és Mai Manó fényképészt. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Czukker Béla bankintéző, Hirsch Lajos nagyvállalkozó, Landsmann Lipót keresk. iskolai igazgató, Rothauer Mihály gyáros és Véssey Leo lapszerkesztő. A szövetkezet évtársulatai 4-4 évre alakulnak.

Sorsolás. A Magyar Jelzálog-Hitelbank 4%-os községi kötelezőinek a mai napon történt negyedik kisorsolása alkalmával a következő számok huzattak ki:

3 darab 5000 forintos: 138, 155, 260.
 44 darab 1000 forintos: 23, 87, 121, 144, 151, 166, 197, 214, 243, 265, 411, 478, 513, 667, 684, 874, 875, 895, 1116, 1119, 1218, 1283, 1346, 1595, 1845, 2678, 3362, 3553, 3644, 3776, 4071, 4081, 4085, 4882, 5140, 5145, 5312, 5387, 5426, 5467, 5627, 5701, 5797, 6016.

7 darab 500 forintos: 62, 63, 394, 441, 545, 546, 918.

54 darab 100 forintos: 99, 323, 325, 411, 499, 607, 644, 699, 883, 1039, 1049, 1102, 1155, 1226, 1240, 1243, 1277, 1407, 1563, 1650, 1654, 1674, 1675, 1690, 2070, 2082, 2103, 2104, 2115, 2120, 2129, 2203, 2242, 2336, 2341, 2343, 2348, 2349, 2350, 2381, 2400, 2405, 2411, 2437, 2441, 2544, 2634, 2828, 2829, 2830, 2997, 3244, 3261, 3340. Kisorsoltatott tehát összesen 67,900 forint névértékű 4%-os községi kötelező. E kisorsolt községi kötelezők 1900. február 1-től kezdve teljes névértékben váltatnak be.

A **olasz vöröskereszt sorsjegyek** mai huzásán, mint Rómából jelentik, a 20.000 líras főnyeremény a 3866 sor, 42. számú sorsjegyre, a 2000 líras második nyermény a 1554. sor. 34. számú sorsjegyre esett. Az 1584. sor. 17. sz. és 10693. sor. 5. sz. sorsjegyek 1000—1000 forint nyertek.

Az **5%-os 1860-as állami sorsjegyek** mai huzásán — mint Bécsből jelentik — a következő sorszámokat huzták ki:

80	295	363	394	422	582	638	1063	1115	1376	1498
1835	1901	1922	1965	2067	2097	2131	2196	2204	2308	2732
2741	2803	2943	3033	3098	3106	3108	3182	3203	3206	
3314	3394	3561	3844	4111	4172	4261	4345	4446	4527	
4547	4626	4627	4663	4746	4796	4810	4813	4853	4925	
4929	4982	5056	5223	5252	5296	5319	5329	5341	5354	
5358	5557	5602	5689	5762	5766	5846	5948	6076	6124	
6198	6361	6381	6431	6579	6661	6730	6798	7001	7042	
7286	7287	7316	7443	7473	7503	7687	7741	7749	7969	
7987	8083	8113	8141	8277	8299	8305	8342	8482	8505	
8540	8718	8856	8888	8903	9054	9102	9223	9563	9568	
9614	9636	9641	9690	9743	9766	10127	10218	10280		
10301	10362	10414	10423	10440	10551	10604	10634			
10876	10888	11048	11376	11397	11455	11491	11732			
11736	11747	11752	11961	12015	12016	12072	12082			
12155	12285	12315	12365	12441	12644	12647	12666			
12707	12747	12777	12782	12963	13041	13077	13111			
13196	13460	13615	13661	13696	13864	13995	14098			
14099	14369	14441	14533	14644	14969	15043	15091			
15149	15304	15315	15339	15873	15913	16141	16152			
16218	16420	16423	16568	16675	16840	16878	16891			
16959	17124	17202	17291	17561	17662	17829	17995			
18095	18219	18251	18337	18351	18458	18503	18526			
18604	18689	18701	19339	19358	19469	19554	19577			
19795	19799	19975.								

Az **Első Leánykiképzési Egyesület** mint szövetkezetnél júliusban 1437 jutalékért irattak be és nászjutalék fejében 20.039 forint 10 krajczert ki. Az 1899. január 1-től július 31-éig beírt összes jutalékok száma 7901 és a kifizetett nászjutalékok összessége 140.153 forint 92 krajcz.

Fizetésektelenségek. A bécsi **Creditoren-Verein** a következő fizetésektelenségeket jelenti: **Osszirivics** Mita kereskedő **Ada**, **Unterreiner** Károly kereskedő **Német-Élemér**, **Alibodzics** Sahin bejegyzett kereskedő **Serajevo**, **Possenig** Maria kereskedő **Innsbruck**, **Kraft** Ábrahám kereskedő **Soreth** (Bukovina), **Heinrich** Vilmos cég **Bécs**, **Skrzepek** János **Brünn**, **Starcsics** Mihály cipész **Fiume**, **Kohn** Rudolf kereskedő **Nagy-Szalonta**, **Sisman** és **Lichtenstein** cég **Budapest**, **Sisman** Demeter vaskereskedő **Budapest**, **Hajek** Mária divatárúsnő **Brünn**, **Reich** J. **Joachim** kereskedő **Rzeszow**, **Friedrich** Adolf butorkereskedő **Bécs**, **Hersch** Kamill kereskedő **Kossow**.

Eszesárak. A kontingens nyersszesz ára **Budapestben** 18.50 forint pénzben, 19.— forint áruban. **Bécsben** az irányzat valamivel szilárdabb. A nyersszesz ára 19.80 forint pénzben, 20.— forint áruban.

Borjavásár. (A budapesti marhavásártól való részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borjú 720 darab, leölt borjú — darab, növendékmarha 17 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzések: **Belföldi élő borjú** 30 krajczártól 38 krajczárig, elsőrendű 42—44 krajczárig, kivételesen — krajczár, növendék marha 22— kr. Élő bárány — forintig páronkint. A vásár irányzata élénk.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonsumvásár árjegyzése 1899. augusztus 1-én. Készlet 630

darab. Érkezett 601 darab. Összesen: 1231 darab. Eladott 875 darab. Maradt 356 darab. — **Napi árak:** 120—180 kgr. sulyban 43—44— krajczárig, 220—280 kgr. sulyban 42½—44— krajczárig, 320—380 kgr. sulyban 42—44— krajczár. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 40—42 krajczárig, Malacok 42— krajczárig kilónkint. A vásár élénk volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásár-csarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek: 9710 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: — darab fiatal sertést, 3184 darab magyar hizott sertést, 6168 nehéz sertést, összesen 9352 darabot. Az irányzat lanyha.

Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 36—37— kr, kivételesen 37½ krajczáron, középminőségű sertés 35—36— krajczár, könnyű sertés 36—37 krajczár fiatal sertés 34—43 krajczáron.

Közlekedés.

A Ferenc József földalatti villamos vasuton ez év július havában 214.407 szállított személy után 21.776 forint 93 kr. bevételt értek el. A folyó évi január elsejétől összesen 1.776.633 szállított személy után 181.969 forint 20 krajczár volt a bevétel.

A Budapesti Villamos Városi Vasut Részvénytársaság vonalain ez év július havában összesen 112.691 fét 82 krajczárt értek el. A mult év ugyane hónapjában a bevétel 113.913 forint 24 krajczárt tett ki. Ez év január elsejétől az összes bevétel 830.967 fét 38 krajczárra rugott, a mult év ugyanezen időszakában elért 845.202 forint bevétellel szemben.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, augusztus 1.
 Nyugodt üzletmenet és lanyha irányzat mellett 11.000 métermázsas buza került eladásra, amelyből 3000 métermázsas régi buza volt. Az árbanyatlás öt krajczár volt. Egyéb gabonanevekben csekély volt a forgalom, változatlan árakkal.

Eladott:

Buza. (Uj buza.) **Tiszavideki:** 1100 mm. 81 k. 9 frt — kr, 100 mm. 81 k. 9 frt — kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 80 kr (Felső), 800 mm. 81 k. 9 frt 10 kr, 200 mm. 80 k. 9 frt — kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 85 kr (Felső), 400 mm. 80 k. 8 frt 82½ kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 72½ kr, 150 mm. 79 k. 8 frt 60 kr (Felső), 100 mm. 78 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 67½ kr.

Fehérmegyevidéki: 1200 mm. 79 k. 8 frt 77½ kr.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 80 k. 9 frt — kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, sárga, 200 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 57½ kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 50 kr.

Makói: 3300 mm. 77 k. 8 frt 97½ kr.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 frt 55 kr, 300 mm. 6 frt 65 kr, 100 mm. 6 frt 45 kr.

Tengeri: 200 mm. 4 frt 70 kr.

Árpa: 100 mm. 5 frt 75 kr.

Zab: 100 mm. 5 frt 80 kr, 250 mm. 5 frt 50 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektolitereként és kilogrammonkint.

Buza (6)	75 k.	8,75	8,50	7 k.	8,45	8,10	7 k.	8,75	8,70
bánsági	78 k.	8,65	8,70	7 k.	8,75	8,75	8 k.	8,80	8,90
tiszavideki	75 k.	8,25	8,15	7 k.	8,15	8,25	7 k.	8,20	8,35
pestvidéki	74 k.	8,50	8,70	7 k.	8,40	8,40	8 k.	8,50	8,50
fejérmegyei	74 k.	8,80	8,95	7 k.	8,95	9,05	8 k.	9,05	9,10
bácskai	77 k.	8,80	8,75	7 k.	8,15	8,25	7 k.	8,20	8,25
román	77 k.	8,40	8,50	7 k.	8,30	8,35	8 k.	8,30	8,40
szerb	77 k.	8,7	8,6	7 k.	8,5	8,6	8 k.	8,6	8,65
bolgár	78 k.	8,65	8,8	8 k.	8,65	8,65	8 k.	8,65	8,65

Rozs (6)	1. v.	70-72 k.	6,50	6,65	11. v.	6,45	6,55
Árpa (6)	tak.	60-62 k.	5,90	6,30	göptini	5,70	5,90
Zab (6)	söröz.	64-66 k.	5,50	5,70	válj	62-64 k.	5,50
Tengeri (6)	bánsági	39-41 k.	5,20	5,40	(6)	6,45	6,50
Repece (6)	káposzta	—	4,80	4,70	(6)	—	—
Köles (6)	(6)	11,50-12,00	mén.	—	—	—	—

A határidőüzlet folyamán a következő kötelesek történtek:

Buza októb. 8.30—8.31—8.33—8.38—8.40—8.41.
 Buza (1900.) áprilisra 8.65—8.67—8.72.
 Rozs októb. 6.64—6.69—6.70.
 Zab októb. 5.44—5.45.
 Tengeri augusztusra 4.58—4.59—4.61.
 Tengeri 1900. szept. 4.70—4.72.
 Tengeri 1900. májusra 4.73—4.74—4.76.
 Repece augusztusra 11.85—11.95.

Déli egy órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	8.39	8.40
Buza (1900.) áprilisra	8.70	8.72
Rozs októberre	6.69	6.70
Zab októberre	5.46	5.48
Tengeri júliusra	—	—
Tengeri augusztusra	4.58	4.60
Tengeri (1900.) máj-ra	4.75	4.76
Repece augusztusra	11.75	11.80

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	8.44—8.45
Buza áprilisra (1900.)	8.74—8.75
Rozs októberre	6.71—6.72
Zab októberre	5.44—5.46
Tengeri májusra 1900.	4.58—4.60
Tengeri augusztusra	4.75—4.76
Repece augusztusra	—

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde igen magas külföldi jelentések behatása alatt állott, minek folytán az internacionális érdekek árai lényegesen emelkedtek s szilárdan zárlunak.

A helyi értékek piaca az internacionális piac által kedvezően volt befolyásolva. Lényeges emelkedést főleg rima-, közüti- és kereskedelmi bankrészvények voltak képesek felmutatni.

A déli tőzsde ellenben bécsi eladásokra és a helyi piac realizációira ismét gyengébb lett s az összes értékek árai lemorzsolódtak. A zárlat esendes. Valuták és ércváltók valamivel gyengébbek.

Az előtözsde emelkedő.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 374.—395.50. Osztrák hitelrészvény 389.30—390.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 347.40—348.50. Rimamurányi vasmű 314.25—317.50. Leszámítoló bank 259.25—260.75. Magyar jelzálog-hitelbank 247.25—247.75. Kereskedelmi bankrészvény 1447.—1453.— forinton.

A déli tőzsde gyengébb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 393.75—394.25. Osztrák hitelrészvény 389.30—390.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 347.50—348.50. Jelzálogbank-részvény 246.50—247.—. Leszámítoló bankrészvény 260.—. Rimamurányi vasmű-részvény 317.50—310.75. Déli vasut 76.50. Közüti vasut részvény 371.75—373.75 forinton.

Az utótözsde irányzata mérsékelt forgalom mellett tartott maradt.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 388.80. Magyar hitelrészvény 393.50. Leszámítolóbank 260.—. Rimamurányi vasmű részvény 318.—. Osztrák-magyar államvasut 349.—. Közüti vasut részvény 371.50. Városi villamos vasut 212.— forinton.

Leszámítoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	388.—
Osztrák hitelintézet	384.—
Magyar aranyárjadék	119.—
Magyar koronajáradék	98.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	100.—
Magyar jelzálog hitelbank	246.—
Magyar leszámítoló bank	259.—
Rimamurányi vasmű	313.—
Budapesti közüti vasp. részj.	371.—
Déli vasut	76.—
Osztr.-magy. államvasut	349.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1430.—
Budapesti takp. és zálogk. r.t.	227.—
Salgótarjáni kösz-nbányar. társaság	316.—
Bpesti városi villamos vasut	213.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar Allamadósság.		
Aranyárjadék 4%	118.99	119.15
Koronajáradék 4%	96.40	96.80
Kelet vasuti kötelező 2%	120.25	120.75
Allamvasuti aranyárjadék 4%	150.76	151.75
Allamvasuti ezüstartételek 4%	101.—	102.—
Vasúti aranyárjadék 4%	85.—	86.—
Magyar kereskedelmi bank kölcsön (100 frt)	181.—	182.—
Egyes. papírárjadék 4%	100.40	101.00
Egyes. aranyárjadék 4%	100.40	101.00
Aranyárjadék 4%	118.75	119.25
Bolgár vasuti kötelező 2%	108.70	110.—
b) Osztrák Allamadósság.		
Koronajáradék 4%	90.75	90.95
1874-es sorsjegy 4%	170.—	171.—
1894-es sorsjegy (100 frt) 2%	177.50	178.00
1894-es sorsjegy	186.—	186.—
c) Idegen Allamadósság.		
Szvb. 100 frankos sorsjegy 2%	84.50	85.50

Záloglevelek és kölcsönkötvények.</

Bankok részvényei.

Table listing bank shares with columns for bank name, price, and other details.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing savings bank shares with columns for bank name, price, and other details.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing first priority bonds with columns for bond name, price, and other details.

Biztosítási társaságok részvényei.

Table listing insurance company shares with columns for company name, price, and other details.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing mine and brick factory shares with columns for company name, price, and other details.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing iron works and machine factory shares with columns for company name, price, and other details.

Könyvnyomdák részvényei.

Table listing printing house shares with columns for company name, price, and other details.

Különféle vállalatok részvényei.

Table listing various other company shares with columns for company name, price, and other details.

Gőzmalomok.

Table listing steam mill shares with columns for company name, price, and other details.

Főzlekedési vállalatok részvényei.

Table listing shipping company shares with columns for company name, price, and other details.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets with columns for ticket name, price, and other details.

Pénznemek.

Table listing currencies with columns for currency name, price, and other details.

Külföldi váltók (ábra).

Table listing foreign exchange rates with columns for location, price, and other details.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table listing time-bound securities with columns for security name, price, and other details.

A budapesti terményüzde.

Text describing the Budapest market for agricultural products, including prices for various goods.

A bécsi értéktőzsde.

Text describing the Vienna stock market, including prices for various securities.

A bécsi gabonatőzsde.

Text describing the Vienna grain market, including prices for various types of grain.

A bécsi értéktőzsde.

Text describing the Vienna stock market, including prices for various securities.

A bécsi értéktőzsde.

Text describing the Vienna stock market, including prices for various securities.

volt, amely azonban később gyengült. A valuták gyengék.

A déli tőzsdén eleinte gyenge volt az irányzat, később javult és élénk üzlettel záródott.

A zárlatkor erős volt az irányzat.

Bécs, augusztus 1. (Magyar értékek zárlata.) 4% arany járadék 118.75. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 198.75.

Bécs, augusztus 1. (Osztrák értékek zárlata.) 4% papírjárdék 100.45. 4% osztrák aranyjárdék 118.75. 1860-iki sorsjegy —.

Bécs, augusztus 1. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 388.87.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, augusztus 1. (Tőzsde tudósítás.) A külfölddel egybehangzóan a tőzsde szilárd volt. A német bankértékek keresettek voltak és a hitelrészvények emelkedése következett.

Berlin, augusztus 1. (Zárlat.) 4% 2% os papírjárdék 100.10. 4% osztrák aranyjárdék 101.—. Elbavölgyi vasut —.

Hamburg, augusztus 1. (Zárlat.) 4% 2% osztiárdék 99.90. 1860. sorsjegy 147.25. Déli vasut 34.—. 4% osztrák aranyjárdék 100.50.

Frankfurt, augusztus 1. (Zárlat.) 4% 2% papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 100.85. Magyar korona-járdék 96.50.

Páris, augusztus 1. (Zárlat.) 3% francia járadék 100.25. Olasz járadék 92.95.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 1. A sertésüzlet irányzata csendes. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) —.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A belügyminiszter a székesfővárosi államrendőrséghez Kosaras Sándor segédfogalmazót fogalmazóvá, Orz György inokot segédfogalmazóvá és Andrika Károly detektívét inokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Szigethy László szabadkai törvényszéki és Varga Imre bácsalmási járásbírósi segédtelevölkegyeztetőket kölcsönösen áthelyezte.

Napirend.

Napló. Szerda, augusztus 2. — Római katolikus Lig. Alfonz — Protestáns: Gusztáv. — Görög-orosz: (július 21.) Sim. és S.-re. — Zsidó: Ab 26. — A nap két reggel 4 óra 23 perccel — Nyugszik este 7 óra 15 perccel.

A horvát miniszter fogad délután 4—5-ig.

A mérnökök ipartestületének rendkívüli közgyűlése délután 5 órakor.

Nemzeti Múzeum: Képtára és a néprajzi osztály (Csilag-utca 15.), nyitva délelőtt 9—1-ig.

Országos Képtár és a Van Dyck kiállítás a tud. Akadémiában, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Közelekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazarja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak.

A Hódolói díszfelvonás. Ezenhet Ferenc örösi körképe, látható Varsóig, Andrassy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva.

Az időjárás helyzet lényegében változatlan, mindössze a légnemzés maximuma még nagyobb terjedelműtől Európára főlt. A minimum északkeleten van.

Az idő Európában tulnyomóan száraz, a hőmérséklet lényegében változatlan.

Hazánkban csak eltérve volt némi eső, a hőmérséklet emelkedőben van.

Küldés: Az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható.

Időjelzés.

— A w. kv. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, augusztus 1.

Az időjárás helyzet lényegében változatlan, mindössze a légnemzés maximuma még nagyobb terjedelműtől Európára főlt. A minimum északkeleten van.

Az idő Európában tulnyomóan száraz, a hőmérséklet lényegében változatlan.

Hazánkban csak eltérve volt némi eső, a hőmérséklet emelkedőben van.

Küldés: Az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható.

Vizálla.

Table showing water level measurements (Vizálla) for various locations like Inn, Duna, Tisza, etc., with columns for date, location, and water level.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
 Szünet.

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavároiban.
 Szerda, 1899. évi augusztus hó 2-án.
 Gyöngyi Izsó ur fellépéssel:

A denevér.

Operette 3 felvonásban, Strausstól

Személyek:

Eisenstein	Gyöngyi	Rosalinda	R. Réthi.
Franck	Krémer	Orlovsky	Sziklai
Alfréd	Stoll	Falka	Juhász
Blind	Füredy	Adél	Szendé
Frosch	Faragó	Iván	Bécsi
Oszkár	Szabó	Carikoni	Tallán

Kezdete 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1899. évi augusztus hó 2-án.
 Másodszor.

Dreyfus, az Ördögűzőt áldozata.
 Alkalmi szenzációk szími hét képben, hitesek által nyomán írta Deréki Antal.

D'Arras	Hadar	Patty	Ij. Polgár
Waisin	Keszler	D'Abbeville	Árkossy
Picquart	Bihari	Henry	Sajó
Dreyfus	Hidvégi	Lucie	Feld Irén

Mohrenheim Fehérvári.
 Kezdete 7 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

0-Budán.

Szerda, 1899. évi augusztus hó 2-án.

Sulamit, Jeruzsálem leánya.

Keleti opera 4 felvonásban, 7 képben. Írta: Goldfa-
 den Dávid. Zenéjét szerzte: Dávidsohn Emanuel.

Személyek:

Monacoh	Radó S.	Abigail	Kápolnai
Sulamit	Köressny	Zigitang	Tukoray
Absolon	Erozky	Ezriel	Tarján

Kezdete 7 1/2 óraker.

Ős-Budavára.

Ma szerdán, 1899. augusztus 2-án.

Uj! műsor Uj!

Prince O-Kabe
japán troupe.
Carmencita.
Black and White
Yara.

Operette, bohózat,
variété, vigjáték.

Belépődij este 7 óráig 30 krajcár,
 azután 50 kr.

Mérsékelt áru belépőjegyek a dohánytösz-
 dékben kaphatók.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlió.

Renoválás és átalakítás miatt a
 mulató zárva marad.

Megnyitó előadás 1899. augusztus
 12-én új műsorral és új különleges-
 ségekkel.

Albrecht Ferenc

igazgató.

A télikert, kávéház helyiségek és
 Chambre separée nyitva vannak.
 Minden este Munczy Lajos zenekara.

A kőbányai Királysöröző Goliát Malátasöre

gyógyhatása mellett a legkellemből tisztított ital.
 Ajánlások: Dr. Korányi, Dr. Káthy budapesti, —
 és Dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

LÄHNE-féle

**Nyilvános tan- és nevelő-
 intézet Sopronban.**

Elemi iskolával, teljes gymnásiummal és
 IV. osztályú reáliskolával.

Felvesz új növendékeket 6 éves koruktól 18
 éves korukig. Szigorú felügyelet. Egészséges
 fekvés. Modern nyelvek gyakorlati elsajátítása.
 Biztos eredmény a tanulók csekély létszáma
 mellett. Felvilágosítással készséggel szolgál
 az igazgatóság.

Uj zeneművek.

Sulamit-opera, szerző Dávidsohn és Donath E. ének és zongorára 2 fűzetben, fűzetle 1 frt 50 kr. *Gisa gymnasiom* szerző Sztoljanovits J. Legszebb száma! *Csók-Rozingó* ének és zongorára 1 frt 30 kr. *Krisztinaváros* szerző Sztoljanovits J. Legszebb száma! *Csók-Rozingó* ének és zongorára 1 frt 30 kr. *Lesllo Marsch* 1 frt. Legnépszerűbb újdonságok *Wegleitend és kapható*
Ja die Männer sind75
Haj! haj! haj!1—
Toreador75—
Brittish patrol (Rapoll)
 induló1.20
So ein Schleicher—80
RÁD FERENC
ÉS TESTVÉRE
 személynépszerűségében
BUDAPEST,
 Kosztuth Lajos-u. 17.
 Az összeg előleges beklüldés-
 nél bérmentes szállítás.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti: RADÓ ANTAL. Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai.)

A legújabb számok a következők:

- 118. Orosz Elbeszélők tára. (Jezsov. Juzsja. Szalagub.) Ford. Ambrozovics Dozsó.
 A külföldi irodalmak elbeszélőinek értékes sorozatában örömmel fogadjuk látni a „M. K.” barátai az orosz irodalmat is, melyt itt három elsőrangú novellista képvisel.
- 119. Salvatore Farina. Erősebb a szerelemnél. Elbeszélés. Ford. Tóth Béla.
 A mai olasz szépirodalom egyik vezéralakjának e novelláját vonzó mese és finom lélektani jellemzés tesz ki becsessé.
- 120. Csereli Mihály H. stóriája. Szemelvények. Kiadta Angyal Dávid.
 Régi történetírásunk ez egyik legnagyobb értékű munkájából a legbecsebb részletek vannak e fűzetben összegyűjtve.
- 121—22. Arany János. Katalin. Kevéháza. Szt.-László füve. Bevez. ellátta Radnai Rezső. (Isk. kiadás).
 Arany János kisebb elbeszélő költeményeinek e három gyöngyszeme ezuttal először jelenik meg igazán olcsó kiadásban.
- 123. Ibsen. A társulatom támasza. Dráma 4 felvonásban. Ford. Lázár Béla.
 A nagy norvég költőnek egyik leghatalmasabb alkotása, mely nálunk is óriási hatást ért el.

Megrendeléseknél elegendő a fűzet számát jelezni.

Egy-egy fűzet ára 15 kr.

Minden fűzet egyenkint kapható.

Megrendelhetők:

a Budapesti Napló kiadóhivatalában,
 Budapest, József-körút 18. szám.

Teljes jegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldeték.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal

Budapestben, Hold-utca 19. sz.

Az intézet 22 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.

A növendékek lehetnek bennlakók, félkiosztosok és bejárók.

Értesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

Sorsjegytulajdonosok figyelmébe!

BEIFELD JÓZSEF Budapest, Károly-körút 1. sz. alatt.

1874-ben alapított bankházának SORSJEGY REVÍZIO-IRODÁJA a világ összes sorsjegyeinek huzását bárkinek teljesen ingyen utána nézi.

Válaszadásra 5 kros levélbéllyeg melléklendő.

Borárverési hirdetmény.

A tarcali m. kir. vincellériskola s a vele kapcsolatos állami szállótelepek több évi termésű borai f. évi augusztus hó 16-án délelőtt 10 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen eladásra bocsátatnak.

Az egész eladó borkészlet 477 hektoliter, melynek becsértéke 25 frt és 70 frt között váltakozik. A borok cukor-, szesz- és savtartalomra elemezve vannak.

Az árak hordó nélkül értendők; a hordók hektoliterje 2 frt 60 krral számítatik.

A eladó borkészletek hordónként bocsátatnak árverésre, hogy azok is vehesnek, a kik egy-egy fajtaból csak kisebb mennyiséget kívánnak beszerezni. Az egyes hordók őrartalma 130—140 liter.

Az árverezők kötelesek a megvenni szándékolt bor kikiáltási árának 5%-át az árverezés megkezdése előtt a vincellériskola igazgatóságához bányapénzzül letenni.

Az árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is adhatók be, melyekhez szintén 5% bányapénz esatolandó.

Az eladandó borok a vincellériskola igazgatóságánál való egyszerű jelentkezés mellett előzőleg is megjelölhetők. Ugyan ott bővebb felvilágosítások szereshetők.

Tarcal, 1899. évi július hó 29.

**M. kir. vincellériskola
 igazgatósága.**

Kereskedelmi Akadémia Kolozsvárt.

Bennlakással 100 tanuló részére.

Ezen intézetet végzett ifjak jogosították a **katonai önkéntességre**. A bennlakás a kényesebb igényeket is kielégítő modern berendezésű, egészséges és tágas munka- és hálóterekkel, ebédővel és kórodával, fürdővel, olvasó-, zene-, vívó- és játéktérrel, (összesen 68 terem), tekepályával, 4488 m. tágas udvarral, a tornázatra teljes berendezéssel, vízvezeték és légszuszvillagítással van ellátva. Az intézet közvetlen közelében van a városi sétaligetnek. A teljes ellátásért 400 frt fizetendő s a folyamodások augusztus 15-ig beadandók.

Az első osztályba négy középosztályt végzett ifjak vétetnek fel; — évi tandíj 60 frt.

Az intézet 1878 óta áll fenn; a múlt évben 258 növendéke volt.

Részletes programot küld az igazgatóság.

7965

VÉDJEGY.

Kitüntetve a legmagasabb díjjal!

Andél J. tengerentuli pora

biztosan megsemmisíti a:

SVABOGARAT, CSOTANYT, MOLYT, POLOSKÁT, BÖLMAT, LEGYET, HANCVAT, EGYSZÓVAL MINDEN ROVART.

Eredeti üveg ára; 1 frt 25 kr., 1 frt, 75, 50, 25 kr.

Magyarországi főraktár: Török József

Gyógyszertára, Budapest, Király-utca 12. szám.

A nemi viszonyokra gyakorolt befolyás.

Irta: SCHENK LIPÓT dr.,

a bécsi cs. kir. egyetem tanára és az ottani embryologiai intézet vezetője.

Tudós hazánkfa ezen művében megmérhetlen horderejű felfedezését hosszas megfigyeléseinek gyümölcsöként hozza nyilvánosságra. Az egész világ szaklapjai és a napilajó hetekig foglalkozott ezen művel, mely az orvosi körököt és a nagyközönséget egyaránt érdekli.

A mű ára 2 forint.

Az összeg előzetes beklüldése után bérmentve küldetik meg.

Megrendelhető: a

Budapesti Napló

kiadóhivatalában

Budapest, József-körút 18. szám.

Gyógyszertárain készítményei a párisi, berdeauxi és brüsseli kiállításokon nagy arany érmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve.

Fontos tüdőbetegeknek

Az egyedül bevált szer a tüdő és légutak szervezeit megbetegedése ellen a **Kaiserpatent** kivonata. Biztos siker. Számos elismertől első rangú orvosoktól és előkéző egyenektől. Ára 1 liter 25 frt. — 1/2 liter 12 frt 50 kr. 1/4 liter 6 frt 25 k.

Aranyolt folteltintő szappan, elásvolt minden fohot (csir, szurok, kocsikendős, tenet) bá mely ruhából Ára darabonként világos ruha részére 2 korona, sötét ruha részére 2 korona. Etorin pezsgó folyadék, elásvolt minden rosszlelőt a jágherményből a sárvet rongóidra nélkül. 1 üvege 2 korona. Tisztító szorom árulatlanságáért és hatásáért jóallók.

Hasítás ingyen. Vafódi egyedül a készítőnél.

BECKER JÁNOS gyógy-szerész.

BILLEÉD. (Torontalmeyre.)

Posta, vasut és táviradalmi.

Főraktár: Török lócséfnél, Budapest, Király-utca 12. sz.

HEIM-féle Weidinger-kályhák.

A feltaláló dr. Weidinger tanár által kizárólag jogosított

HEIMH., BUDAPEST és BÉCS,

cs. és kir. udv. szállító.

Kitűnő hírnevű cs. és kir. kiz. szabad. kályháink

MEIDINGER-OFEN

H. HEIM

redotiben csakis üzletünkben

Budapestben, Thonet-udvarban kaphatók.

GUMMI és hálhólyag tucatonként 3, 4, 5—10 frtig. Capote americaine (rövid) 1—6 frtig tucatonként. Női küllőlegességék 1.80—2 frtig darabja. Női óvszivacsok tucatra 2—8 frtig. Mintagyűjtemény urak számára (25 drb) 5 forint.

Rendelvények rögtön és titoktartás mellett eszközölkötnék.

Rothauser M. Ignác és fia

Budapest, Király-utca 6 N. sz.

Szenzáció! 40%-kal olcsóbb mint máskor! Szenzáció!

Butor-eladás.

Nagyobb mennyiségű kizárólag szolid és száraz fából készült butorok előnyös vételre utján azon kellemes helyzetbe jutottak, hogy háló-, ebéd-, szalon- és uriszoba berendezések barokk, ó-német, renaissance és angol stílusban minden versenyt kizáró áron adhatók és pedig:

Hálószoza, fekete márvány matt vagy félmatt	120 frt	Kredenz matt vagy félmatt fekete márvány	45 frt
Hálószoza fekete márvány faragott	150 frt	Kredenz matt, faragott, fekete márvány	50 frt
Hálószoza fekete márvány oszlopok	190 frt	Kredenz matt faragott nyitott középpel	65 frt
Hálószoza fekete márvány angol stílusban	175 frt	Kredenz oszlopos nyitott középpel fekete márvány	80 frt
Hálószoza fekete márvány barokk stílusban	330 frt	Kredenz 3 ajtós oszlopos	110 frt

Ebédő-asztal, írónasztal, trümeau, szalonzasztal, varróasztal, ottománok stb. Nagy választék kész szalon, boudoir és uriszoba berendezésekben a leggyorsabb francia seymaszóvet, peluche, velours de Génes és más szövetelektől kezdve a legfinomabbig

GÖMÖRI SÁNDOR

Budapest, IV., Váci-utca 11.

Kivánatra üzletvezetőm új rajz- és szövetelemekkel, úgy helyben mint vidéken megjelen a feleknél.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Két évi jótállás.

LINOLEUM egész

helyiségek padlózására, Linoleum-szőnyeg, Linoleum-futó

Szőnyeg-raktár: **MILDNER H.** Budapest, IV., Váci-utca 3

az egészségügyileg legjobbnak elismert, legolcsóbb és legtartósabb padlófedés, pormentes, neszfogó, ruganyos, hasadégmentes és tartósabb, mint bármely más padlózat.

Magy. kir. államvasutak. 110566/99. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. Államvasutak igazgatósága a budapesti és északi főműhelyi szerterában a folyó év második felében összegyűlt és nélkülözhetetlenül különböző ócska fém anyagokat értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A felesleges való mennyiségek határozatlanok ugyan az ajánlat benyújtására szolgáló úrlap azonban feltünteteti azon mennyiségeket, melynek a folyó év második felében hozzávetőleg összegyűlhetnek. A vevő tehát nem tarthat igényt arra, hogy valamennyi kiirt anyag nem vngy, hogy egyik vagy másik nemü anyagból határozat mennyiség adassék át, hanem köteles az időnkénti tényleges feleslegként rendelkezésre bocsátjandó mennyiségeket átvenni, illetve azoknál helyben kötelezi továbbá magát a folyó évi december hó végéig összegyűlt készletet 1900. évi január hó végéig okvetlenül átvenni.

A pályázati kiadvonok kéretnék, hogy 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlatokat a magyar kir. Államvasutak igazgatóságának anyag és leltár beszerzési szakosztályában (VI., Andrássy-lt 73. szám I. emelet) a következő címzessel „Ajánlat ócsa fémanyagok megvételére 110566/99. számban” folyó évi augusztus hó 25-ének déli 12 óráig benyujtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag és leltár beszerzési szakosztályánál egy példányban ingyen kapható úrlapon és ennek rovatainak pontos kitételese mellett állítandók ki.

Az ajánlattevők az ócsa anyag eladására vonatkozó és 122291/99. sz. a lenálló feltételeket magukra nézve kötelezőknek elismerni s azt 30 filléres magyar bélyeggel és aláírásukkal ellátva ajánlatukhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példánzonként 30 fillérért megszerzethetők; vidékieknek pedig a nyomtatványtárhoz intézendő írásbeli megkeresésre és az orte járó 30 fillér és 20 filléres posta bélyeg beküldése ellenében poszán megküldetnek.

Bánatpénzre a megvenni szándékolókat anyag értékének 5%-a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétrekre alkalmas értékpapirokban fönpénztárunknál letendő. A bánatpénz az ajánlattal egy borítékban beküldeni nem szabad. Egyéb habár lebonyolított ügyletekről még lefutóinkban levő fel nem vett biztosítékok ezen ajánlatához bánatpénzül nem fogadtatnak el.

A bánatpénz letétét igazoló jegy nem csatolandó az ajánlatához, hanem az ajánlattevő birtokában marad.

Bánatpénz, vagy fentidézett alírt feltétlűzet nélkül ugyszintén elégtelen bánatpénzzel nem az előirt úrlapon tett vagy elküret beérkezett ajánlatok, valamint olyanok melynek a feltételektől e ternek és melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő figyelembe vétetni nem fognak. Pótlajánatok egyáltalában nem bocsátatnak tárgyalás alá.

Az ajánlatban határozottan megnevezendő azon magy. kir. államvasuti állomás a melyen az ajánlattevő az anyagokat átvenni kívánja, továbbá az ajánlati ár számokkal és betűkkel és olvashatóan kiteendő.

Az anyagoknak esetleges esomagoló i költségét még az esetben is a tevő ög tartozik venni, ha az anyag nem a raktározási helyen, hanem más állomáson vétetik át.

Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredmények eldönthetőség kötelezettségben marad, szi tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételekre, esetleg részmenyiségekre is szólhatnak, de a magy. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának a jogot, hogy tetszés szerinti tételeket és részmenyiségeket engedhessen át, melyet ajánló — ha csak az ellenkezőt ki nem kötötté — elfogadni tartozik.

A magy. kir. Államvasutak igazgatósága tennetjára továbbá magának a jogot, hogy az ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson s hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is teheszen.

Budapest, 1899. évi július hóban.

(Utánn. nem díjazatik.) Az igazgatóé

Gyengességű állapotok

(impotentia) ellen pártatlan sikerű gyógyhatású folytán legmegleggebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉT

BUDAPEST, VI. Teréz-körut 44. I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1-ig, délután 2—8-ig.

Mesés találmány a „Kosmos“-féle változó Levelező-lapok.

Egy csodagöpet vélünk a változó levelezőlapban elrejtve találni, ha kezünkbe vesszük. **Bámulatba** ejti az embert ezen találmány. A le elezőlapon látható alakok éppugy mozognak, mintha elevenek volnának: Egy jókedű clown szemünk előtt emelgeti bohócsapkáját, mozgatja mindkét kezét s felénk öltögeti nyelvét. A másik kép: Egy bájos szépségű szunnyadó leányt ábrázol, de ime látogató jelentkezik és csodák csodája, a még az imént szunnyadó leány mosolyogva nyitja föl szeméit. Nem tudunk betelni a képek látásával. Eddig megjelent két sorozat, egy-egy sorozat 10 különféle változó képes levelező lapokat tartalmaz, elegáns ésinos kivitelű borítékban. — Ára 1 sorozatnak, 10 drb 80 kr., amely összeg bélyegeken is beküldhető, 2 sorozat, 20 drb 1 forint 30 kr. **Vizont elárúsítók** 50 drbot 2 frt 50 krért, 100 drbot 4 frtért, 1000 drbot 35 frért rendelhetnek. Kapható a főelárúsító cégnél **Magyar Keresk. Közlöny, Budapest, VII. ker. Károly-körut 9. sz.**

BUTOR részletfizetésre!

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyháziak, valamint más hitelképes egyének kedvező ártérel feltételek mellett kapnak szállard gyártmányu asztalos- és kárpított butorokat.

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em. Árjegyzék 25 kr. levéljegy beküldése ellen bérmentve küld fentí cég B. osztálya. 5167

Azok a szenvedő férfiak,

kik sok más szerrel való próbálgatás után használták a **Dr. EGGER-féle injectió Hamamelis Virginica-t**, meggyőződtek arról, hogy ezen szer felülmúlja hatásában a többi hasonló készítményeket, mint-hogy belső bántalmakat, legrovidebb idő alatt gyógyít.

Dr. Egger-féle injectió ára 70 kr. Vidékre a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 1 frt 5 kr., két üveg 1 frt 75 kr. Fő- és széküldési raktár: Gyógyszertár a „NADORNOZ”, Budapest, VI., Váci-körut 17.

Minden sz6 egysszeri beiktatasa poth betikbol 2 kr. Cimmet ellatott hirdetesekert kulon 30 kr. kincstari helyegdij jar.

APRO HIRDETESEK

A hirdetesekre dijmentesen ad felvilagositast a kiadohivatal: Jozsef-korut 18. szam.

Levbeli tudakozdasokra ingyen adunk felvilagositast, csaka valaszra szukseges belyeget kell mellekelni. Tudakozdasoknal a hirdetes szamat a kiadohivattal mindig kozolni ke

APROHIRDETESEK

ELOFIZETESEK

felvetetek a

BUDAPESTI NAPLO

részere

a kiadohivatalban

Jozsef-korut 18.,

valamint a kovetkezo dohany-tozsdakben:

Breuer noverek, Teresz-korut

és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-fele tozsada Pe-

tofi-ter.

Weitzenfeld Jakob, Kiraly-

utca 1.

Benda Jozsefné, Andrássy-

ut 50.

Deutsch Miksané, Andrássy-

ut 38.

Schwartz hirdetesi iroda

Marokkói-utca 2.

Sopronyi V. dohany-nagy-

tozsada, Kerepesi-ut 1.

Szép lakások

azonnal vagy novemberre 2 és 4 szobasak jól elhelyezve, olcsón kiadók Eötvös-utca 39. 4682

Stabilgép.

Üzemmagyobbítás végett egy jó karban levő 24 lóerejű schranz és Radiger-féle Stabilgép eladó. Üzemben látható a tulajdonosnál Braun Hermann gézmunkatulajdonosnál Békés-Csabán. 2442

Laktársnót

keres egy intelligens magányos nő ki állami hivatalban lévén elfoglalva csak keveset időzik otthon egy szépen butorított utcai lakáshoz az Üllői-ut eijén. Feltételek nagyon szerények. Bővebbet a kiadohivatalban. 2442

Délutáni foglalkozást

bármely irodai munkában keres egy magánhivatalnok, ki magyarul és németül tökéletesen levelez, franciául, olaszul és angolul is tud. Szíves ajánlatokat „Szorgalom 48” alatt a kiadohivatal közvetit. 2423

Irodatulajdonosok figyelmébe!

Sürgős alkalmazást keres családias, intelligens egyn, volt hirdető és irodatiszt, ki a magyar és német fogalmazásban, levelezésben, irodai teendőkben teljesen jártas. Jó bizonyítványokkal és legkötönyebb referenciákkal rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban, esetleg levelezéssel. „D. I. tehetséges” jelge alatt. 2423

Kinek kell?

Azonnal elegánsan és kényelemmel butorított tiszta és féregmentes különbejárati szoba kiadó olcsó árért uraknak vagy hölgyeknek. Legjobb kiszolgálás biztosítva. Vidékiek vagy helybeliek is levelezéssel. „Féregmentes” jelgével kérdezésköndhetnek, avagy a cím megtudhatják személyesen is a kiadohivatalban. 2406

Egy szép fekvésű

telek, mely 2600 □-l gyönyörű kilátással, jó kocsisut, s vízvezetékekkel ellátva, a Szemlőhegyen, azonnal eladó; ezen telek már parcellázva külön házhelyeknek is eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2416

Egy fiatal

rövidáru- segéd állást keres, a ki magyar és német nyelven teljesen jártassággal bír bizonyítványokkal rendelkezik. 2443

Tiszta, féregmentes

különbejárati szépen butorított szoba egy-két hölgynek olcsón kiadó. Cim a kiadohivatalban. 2439

Műgyetemi

hallgató házatitól vagy más neki megfelelő foglalkozást keres. Szíves ajánlatok „Műgyetemi hallgató” címen kéretnek a kiadóba. 2431.

Teljes ellátásra

elfogad — mérsékelt feltételek mellett — egy cs. és kir. ezredorvos özevegye egy olyan fiatal urileányt, ki Budapesten felsőbb kiképzését elnyerni óhajtáná. Cim a kiadohivatalban megtudható. 2444

Keresetetik

izr. vallásu, okleveles nevelőnő, faluban lakó családkhoz, 8 és 7 éves leánykák teljes oktatására. Magyar, német nyelv tökéletes tudása, cimbalom-játékbani oktatás megkívántatik. Csakis több évi gyakorlatot bizonyítvánnyal igazolók rekrutálhatnak az állás elny. Asere. Bizonyítvány-másolatokat melyek vissza nem küldetnek, fényképpel főszerelvé. „Nevelőnő 71671” címen a kiadohivatal továbbit.

Ertelmes

takarékpénztári tisztviselő délutáni foglalkozást keres, esetleg üzletben könyvelést és levelezést ellátall, szerény díjazás ellenében. Szíves megkezeseket „Török” címen továbbit a kiadohivatal. 2430

Lámpákat,

szőnyegeket, függönyt, mosdó service-t s más ilyen szobafelszerelési dolgokat óhajtok venni. Lehet használt is, de jó állapotban. — Ajánlatot „Brie a brac” jelgével kérek a kiadohivatalba. 2413

Született angol

hölgy francia és angol lelkéket ad mérsékelt árt. Megkezeseket „Albion” jelgével e laphoz Fér, hol esetleg címe is megtudható. 2387

Kereskedelmi

tanfolyamot végzett kisasszony pénztárnok, esetleg könnyebb irodai teendők végzésére ajánlközik. Cim a kiadóhivatalban. 2404

Különbejárati

kényelmesen butorított tiszta szép szoba egy-két urnak olcsón kiadó. Cim a kiadohivatalban. 2438

A Budapesti

árjegyzőlap"-ban nem jegyzett összes értékpapirokat és pedig vidéki takarékpénztár, valamint bank-részvényeket, továbbá vidéki malom- és iparrészvényeket legutányosabban vesz, elad és azokra kölcsönt ad Fuchs H. váltóháza Budapest. IV. k., kecskeméti-utca 1. Egyetem-ter.

Lant

és

Biblia.

Hevess Kornél

(szolnoki rabbi)

versés könyve.

Ára 1 frt 20 kr.

Megrendelhető a

„Budapesti Napló”

kiadohivatalában

József-körut 18.

Műgyetemi

hallgató házatitól vagy más neki megfelelő foglalkozást keres. Szíves ajánlatok „Műgyetemi hallgató” címen kéretnek a kiadóba. 2431.

Teljes ellátásra

elfogad — mérsékelt feltételek mellett — egy cs. és kir. ezredorvos özevegye egy olyan fiatal urileányt, ki Budapesten felsőbb kiképzését elnyerni óhajtáná. Cim a kiadohivatalban megtudható. 2444

Butor

egy készpénzért, mint részletfizetésre legutányosabb

Fuchs Bódognál

Budapest,

VIII., József-körut 26.

Zalogházi

cédulákat veszek.

Eladok

13 latos ezüst evőeszközöket, grammja 5 kr., girandolok, gyertyatartók, haltalakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőeszközöket 138 frtól kezdve, dus választék mindennemű ezüst műtőves tárgyakban, arany férfiláncok köllöggövel, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remon-toir órák 6 frt.

Grünberger Armin

Béla

örököszi Budapesten,

IV., Városház-ter 9. l. em. 23

Hariszházr.

Képes árjegyzőket bérmentés és ingyen.

VALÓ.

di francia különlegessége (gummi) és hálhőgy. ugyszintén összes női övszerek) F. Bergerand fils legismertebb párisi gyárosfőlegelőnyösben beszerezhetők:

POLGÁR SÁNDOR-nál

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50

Részletes képes árjegyzék ingyen, zárt borítékban. Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágatott: a „Budapesti Napló”-ból.

Lant

és

Butor

egy készpénzért, mint részletfizetésre legutányosabb

Ehrentreu és Fuchs

testvérekénél

BUDAPEST,

VI., Teréz-körut 8.

(Andrássy-ut közelében.)

85 százalék

pénzlelőg mindentéle

sorsjegyre:

Józsi, Bazilika, magyar,

eszték olasz városok

reztársaságyeire olcsó

kamatokra 3-6 hónap

WOHL, bankkijelölben

ostályi sorsjegyjelfordulást

Budapest, V. Dianafürdő.

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

székhelyénél

ARO & JELLI

BUDAPESTI NAPLO

BUTOR BÉRAKTÁROZÁS

HAJDE MEURLE

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

BUTOR

Eppen most jelent meg!

Peterdi Sándor:

Jette leányai

és egyéb

ELBESZÉLÉSEK.

Megrendelhető:

a „Budapesti Napló” kiadohivatalában

József-körut 18. sz.

Logolcsóbb és legjobb

szakácskönyv!

Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadásra: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett,

csak 1 forint 50 krajcár.

Megrendelhető a

„Budapesti Napló”

kiadohivatalában.

József-körut 18.

Legolcsóbb, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek.

Filléres könyvtár.

Egy-egy kötet ára 25 kr.

Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fiuknak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és egy tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében páratlanok a maguk nemében.

Szerkeszti: Pósa Lajos.

1. Mikszáth Kálmán Huszár a tekinthető és legjobb elbeszélések. Képekkel ... 25 kr.

2. Bárony István J6 az Isten. Elbeszélések. Képekkel ... 25 kr.

3. Bodonyi Nándor Matyi meg Kati. Mese. Képekkel ... 25 kr.

4-5 Madarassy László A kis hadsereg. Történelmi elbeszélés. Sok képpel ... 50 kr.

6. Pósa Lajos Haza. Szabadság. Hazafias költemény és szavalmányok. Képekkel ... 25 kr.

7. Páy J. Béla A kínai órák. Az aranytollu tyúk. Két mese. Képekkel ... 25 kr.

8. Maréthy D. Illés gróf és Olga grófkisasszony. Képpel ... 25 kr.

9. Mural K. Komédiás Palkó. Róka Pál surlangái. Két tréfás történet. Képpel ... 25 kr.

10-12. Jókai M. A medvék országában. Elbeszélés. Képpel ... 75 kr.

13. Hetey Gábor. Mondák. Regék ... 25 kr.

14. Szalai Emil A zöld madár. Mese sok képpel ... 25 kr.

15. Bodonyi N. A kistoronyai lelkész. Elbeszélés. Képpel ... 25 kr.

16-17. Madarassy L. Hare az állatokkal. Elbeszélés. Képekkel ... 50 kr.

18. Magyar költők Irták tábny. Arcképekkel ... 25 kr.

19. G